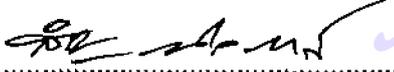

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

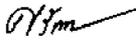
ราณี ศรีโมรา

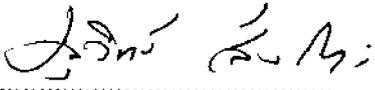
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

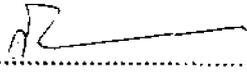
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการเปรียบเทียบความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เสนอโดย นางราณี ศรีโมรา
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

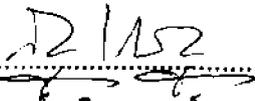

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์โอภาส)
วันที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทิพย์ ภู่อาลี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ สังกะยะ)

.....กรรมการ
(นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุวิทย์ สังโยคะ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์
ชื่อนักศึกษา	ราณี ศรีโมรา
สาขา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 72 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 36 คน กลุ่มควบคุม 36 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยแบบสุ่มกลุ่มควบคุมสอบครั้งเดียว(randomized control group posttest only design) กลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและกลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title A Comparison of Reading Comprehension and the Attitude towards Learning Thai Using STAD Cooperative Learning and the Standard Method

Thesis Advisors Assoc. Prof. Suwit Sangyoka
Mrs. Sriamporn Pratoornnan

Name Raneè Srimora

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2006

ABSTRACT

This research aims to compare reading comprehension and the attitude towards learning Thai using STAD cooperative learning and the standard method.

The sample obtained by simple random sampling was 72 Prathomsuksa 4 students of Wattachang School under Suphan Buri Education Service Area Office 3, in the second semester of the 2005 academic year. They were divided into 2 equal groups the experimental group and the control group with 36 students in each. The randomized control group posttest only design was employed in this study. The same content was taught to both groups, 20 hours for each. The experimental group was taught by STAD cooperative learning whereas the control group was taught by the standard method. The instruments used were a comprehension readability test and a set of questionnaires on the students' attitude towards learning Thai. The data was analyzed by t-test.

The results indicated that:

1. the Thai reading comprehension result of the experimental group was higher than that of the control group at a level of .01.
2. the attitude towards learning Thai of the experimental group was higher than that of the control group at a level of .01.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจอย่างดียิ่งจากประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุวิทย์ สังโยคะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ศรีอัมพร ประทุมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี ประธานกรรมการสอบ และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณา สละเวลาให้คำปรึกษา และชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง, ดร.ทรงศรี ดุ่นทอง, อาจารย์สุนันทา สุนทรประเสริฐ, อาจารย์วิเชียร สุคันธี และ อาจารย์ประภาพรณ นาคข้าพันธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าช้าง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ และคุณครูสุพรรณณี ศรีสุข ครู ศศ.2 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 รวมถึงคณะครูทุกท่านที่ให้ความสะดวก ในการทดลองใช้เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ขอขอบคุณ คุณครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตบึงฉวาก ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการคัดเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ และขอขอบคุณ คุณเพลินดา ประดับสุข ที่มีความห่วงใยให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีเสมอมา

คุณค่า คุณประโยชน์ และผลจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา แต่บิดามารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทั้งหลาย

ราณี ศรีโมรา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	10
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	11
มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น.....	11
สาระการเรียนรู้รายปี.....	12
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี.....	13
คำอธิบายรายวิชา.....	14
การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	15
ความหมายของการอ่าน.....	15
ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน.....	16
ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน.....	17
องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน.....	18
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	19
กระบวนการอ่าน.....	23
กลวิธีการอ่าน.....	26
การสอนทักษะการอ่าน.....	28

บทที่ 2 (ต่อ)

	หน้า
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	30
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	30
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	32
หลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	37
บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	40
ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัด การเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิม.....	43
ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	44
เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	46
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที.....	47
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที.....	49
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที.....	50
การคิดคะแนน.....	53
การให้รางวัล.....	56
การบันทึกคะแนน.....	56
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	58
เจตคติ.....	60
ความหมายของเจตคติ.....	60
ลักษณะและประเภทของเจตคติ.....	61
องค์ประกอบของเจตคติ.....	62
การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน.....	62
การวัดเจตคติ.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
งานวิจัยในประเทศ.....	65
งานวิจัยต่างประเทศ.....	68

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	83
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	83
สมมติฐานในการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	84
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	88
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	88
บรรณานุกรม.....	89

	หน้า
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	99
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	101
ภาคผนวก ค แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้.....	110
ภาคผนวก ง แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	113
ภาคผนวก จ แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย.....	127
ภาคผนวก ฉ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
ภาคผนวก ช แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวีซีเอสทีเอดี.....	140
ภาคผนวก ซ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	274
ภาคผนวก ฌ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	297
ภาคผนวก ฎ แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย.....	309
ภาคผนวก ฏ แฟ้มงานของกลุ่ม.....	312
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	328

สารบัญญัตราง

	หน้า
ตาราง 1 การหาคะแนนความก้าวหน้า.....	54
ตาราง 2 แสดงการบันทึกคะแนนสอบและคะแนนก้าวหน้าจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน.....	55
ตาราง 3 แสดงการบันทึกคะแนนสอบและคะแนนก้าวหน้า.....	55
ตาราง 4 ตารางแสดงเกณฑ์การให้รางวัล.....	56
ตาราง 5 แสดงแบบใบบันทึกคะแนนของกลุ่ม.....	57
ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง.....	74
ตาราง 7 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	81
ตาราง 8 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม.....	81
ตาราง 9 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	131
ตาราง 10 การจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน จำนวน 9 กลุ่ม.....	133
ตาราง 11 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	135
ตาราง 12 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	137
ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย.....	139

สารบัญภาพ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 8
---------------------------------	-----------

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางการเรียนนั้น ผู้สอนจะต้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น ภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้อย่างหลากหลายนั้น จำเป็นจะต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะการศึกษาในระดับประถมศึกษา จะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำเป็น คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า13)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการอ่านในระดับประถมศึกษาว่า ผู้เรียนจะต้องอ่านได้คล่อง และอ่านได้เร็ว เข้าใจความหมายของคำ สำนวนโวหาร การเปรียบเทียบ การอ่านจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ และสรุปความได้ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการแก้ปัญหา ตัดสินใจและใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองตลอดจนมีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ, 2545 ข, หน้า 10 -11)

ประสิทธิภาพของการอ่านจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้อ่านมีความเข้าใจสิ่งที่อ่าน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านทุกรูปแบบ ลอว์ เฮเลน ซี (Loew Helene Z 1984, p.38) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน และเป็นเป้าหมายของการอ่านทุกชนิด การที่จะมีทักษะในการอ่านที่ดีนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไดแอน แลปปี้ และเจมส์ ฟลัด (Diane, Lapp and James Flood, 1984, pp. 273-288) ที่กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หัวใจของการอ่านคือ อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ถ้าผู้อ่านอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลยแสดงว่า การอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้น การอ่านจึงต้องเน้นที่ความเข้าใจ เพราะการอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา พบว่าสมรรถภาพในด้านการอ่านจับใจความ การฟัง และหลักเกณฑ์ทางภาษา มีร้อยละนักเรียนอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงจำนวนมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ 38.34, 37.61 และ 33.79 และจากการ

ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติปีการศึกษา 2547 ในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ ด้านความสามารถในการรับสารอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2546 ทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2547, หน้า 73-78) ปัญหานี้ จิรัตนา ก้วพิสมัย (2545, หน้า 3) และ วิภาวี แป้นเรือง (2546, หน้า 3) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ความล้มเหลวในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ส่วนใหญ่เกิดจากสภาพการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายไม่ชอบอ่าน ครูบางคนสอนภาษาไทยโดยการเน้นเนื้อหา สอนให้นักเรียนจำมากกว่าที่จะฝึกทักษะทั้ง 4 เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน บางคนสอนโดยเน้นกระบวนการ แต่วัดความรู้ความจำ และแม้ว่าครูส่วนใหญ่ได้ใช้กระบวนการเรียนภาษาและกระบวนการกลุ่มในระดับมากที่สุดแล้วการเรียนการสอนก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539)

จากข้อมูลและสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพยายามหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาสภาพการเรียนการสอนอ่าน ซึ่งที่สำคัญ คือ ครูควรปรับปรุงวิธีการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมการเรียน และจะช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นส่วนหนึ่ง ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังจะเห็นได้จากรายงานการวิจัยของอรุณศรี แสงแก้ว (2530, หน้า 37) และขวัญหทัย สมัครคุณ (2541, หน้า 102) ซึ่งสรุปได้สอดคล้องกันว่า การที่ครูเข้าใจวิธีการสอนอ่าน และทราบปัญหาที่แท้จริงของการอ่าน จะทำให้ครูสามารถนำวิธีการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการแก้ไขเรื่อง การอ่านนั้น สิ่งสำคัญที่ต้องแก้ไข คือ วิธีการสอนของครู ครูต้องมีเทคนิควิธีการสอน หลากหลายและรู้จักเลือกใช้เหมาะสม

แนวคิดหนึ่งที่มีผู้วิจัยสนใจนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน คือ การเรียนแบบร่วมมือ (Coperative Learning) โดยสลาวิน (Slavin, 1983, pp. 145-148) ได้พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียน โดยครูสอนตามหลักสูตร ร้อยละ 63 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แชปแมน (Chapman, 1991, pp. 49-51), ฟอนเตนอต (Fontanot, 1995, p. 86A) และ ฮอลิเดย์ (Holliday, 1996, p.87A) ที่ว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นยุทธวิธีที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมด้านเจตคติ ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ และการยอมรับนับถือตนเองอีกด้วย

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายวิธี วิธีหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับ คือ วิธีเอสทีเอดี (STAD: Student Teams - Achievement Divisions) ของสลาบิน (Slavin, 1995) วิธีการนี้เป็นการเรียนที่ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนแตกต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยมีเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในภาระงานที่แต่ละคนได้รับมอบหมายเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนได้มีความรับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อให้ตนเองและกลุ่มประสบความสำเร็จ โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องให้ความสนใจในงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองและของกลุ่มสมาชิก ซึ่งจะต้องมีการพูดคุยและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเองและพัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมปัจจุบันต้องการ สำหรับเด็กเก่งจะทำหน้าที่ช่วยสอนเด็กอ่อน ซึ่งทำให้เด็กเก่งได้รับความรู้เพิ่มขึ้น การอธิบายให้เพื่อนฟังจะทำให้เพื่อนเข้าใจบทเรียนได้ดีกว่า และผู้อธิบายจะจดจำได้นาน ทำให้ความคงทนในการเรียนรู้ดีขึ้นอีกด้วย วิธีการนี้นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นแล้วยังเป็นประโยชน์ในด้านสังคม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน อันจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ นักเรียนจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเอง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาเท่านั้น ดังนั้น การเรียนวิธีนี้นักเรียนจะมีบทบาทมากขึ้น และช่วยแก้ไขระบบการศึกษาในปัจจุบันที่ยังเป็นระบบของการแข่งขัน ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียน ฉะนั้นความร่วมมือของกลุ่ม อันเกิดจากการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีการประสานงานและคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะช่วยลดบรรยากาศของการเรียนที่มีลักษณะการแข่งขันลงได้ ทำให้เกิดความอบอุ่น เป็นกันเองและทำงานโดยปราศจากความวิตกกังวล ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (วาสนา ไตรวัฒน์ชงไชย, 2543, หน้า 2)

นักการศึกษาไทย ได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี มาแก้ปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยขวัญหทัย สมัครคุณ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติและจุฑาภรณ์ กมลชัย วงศ์คำดี (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี ผลการวิจัยพบว่า การเรียนภาษาไทยของ

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นและมีความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนวิชานั้นๆ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี เป็นวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์มาก ทั้งยังช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีมาใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการสอนทักษะอ่านภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทย ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการสอนทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านในระดับชั้นอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ใช้เนื้อหาจากหนังสือนิทาน บทความ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยและครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดท่าช้าง จำนวน 5 คน ช่วยกันคัดเลือกเรื่องที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียน 108 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยสุ่มจำนวน 2 ห้องเรียนจาก 3 ห้องเรียน ได้นักเรียน ห้องเรียนละ 36 คน รวมทั้งหมด 72 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งด้วยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 3.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี
- 3.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.2.2 เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 2 ธันวาคม 2548 ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 20 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยมีการเรียนภาคเช้าและภาคบ่ายเท่าๆกัน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย คละกันตามระดับความสามารถ โดยมีเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน มีการร่วมมือเรียนรู้ ช่วยเหลือกัน ปรีกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี (STAD : Student Teams - Achievement Divisions) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของสลาวิน โดยครูจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่มจะพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนสอบ ในภาคเรียนที่ผ่านมา สมาชิกแต่ละคนจะร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันทำงาน เพื่อให้กลุ่มบรรลุผลตามเป้าหมายของกลุ่ม ก่อนทำการสอนครูอธิบายวิธีสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีให้นักเรียนเข้าใจ แล้วดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นการสร้างความสนใจและความพร้อมในการเรียนของนักเรียน โดยใช้ การสนทนาหรือใช้เกม แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน และแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย

2.2 ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1 ครูนำเสนอบทเรียน โดยครูสอนความรู้แก่นักเรียนทั้งชั้นด้วย วิธีการต่างๆ ประกอบสื่อการสอน เช่น รูปภาพ ใบความรู้ ใบงานและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับบทเรียนที่นำเสนอโดยแนะแนวทางให้

2.2.2 นักเรียนทำงานกลุ่ม จะใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในการเรียนบทหนึ่งๆ นักเรียนจะปฏิบัติด้วยตนเอง โดยศึกษาจากใบงานร่วมกับสมาชิกทุกคน ให้เข้าใจและ ช่วยกันทำงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ขั้นสรุป

ครูใช้วิธีสุ่มนักเรียนบางกลุ่มรายงานผล หรือซักถามเพื่อสรุป ความเข้าใจในการอ่าน

2.4 ขั้นวัดและประเมินผล

นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการประเมินผลการทำงานของกลุ่ม โดยใช้ แบบสังเกต และทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล เมื่อเรียนจบบทเรียนในแต่ละบท ครูตรวจผลการสอบเป็นคะแนนรายบุคคลและคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

2.5 ขั้นสร้างความประทับใจ

ครูประกาศคะแนนของกลุ่มให้รู้พร้อมคำชม รางวัล หรือ ให้กับกลุ่ม ที่ทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เป็นการจูงใจให้นักเรียนตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม การคิดคะแนนกลุ่มเทียบจากคะแนนพัฒนาของแต่ละคนตามตารางที่กำหนด โดยรางวัล จะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับดี ระดับดีมาก และระดับดีที่สดุ

3. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มควบคุมที่ ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ซึ่งมีลำดับขั้นการสอน ดังนี้

3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความสนใจ ในการเรียนด้วยการสนทนาซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน และแจ้งจุดประสงค์ ของการเรียนรู้

3.2 ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ครูนำเสนอเนื้อหาให้นักเรียนด้วยวิธีการ บรรยาย อภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม

3.3 ชั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการอภิปรายซักถาม หรือ ตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

4. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านจับใจความสำคัญ การสรุปความ การอ่านแปลความ การอ่านตีความ การอ่าน ขยายความ และการอ่านประเมินค่า ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

5. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัด การเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งวัดได้จากคะแนนของการตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบหาคุณภาพแล้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และงานวิจัย ของสลาวิน (Slavin, 1983, pp. 145-148) ซึ่งพบว่างานวิจัยร้อยละ 63 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนโดยครูสอนตามหลักสูตร และพบว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยส่งเสริม ด้านเจตคติ ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ และการยอมรับนับถือตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นวิธี การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีดี โดยสลาวิน (Slavin, 1980, pp. 55-56) และศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย, คำอธิบายรายวิชา, ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และศึกษาความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของชวาล แพร์ตกุล (2520, หน้า134), สมุทร เช่นชาวณิช (2528, หน้า94), บงกช สัปพันท์ (2529, หน้า14) และสมพร มั่นตะสูตร(2531, หน้า 7-8) กำหนดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้ คือ การอ่านจับใจความสำคัญ การสรุปความ การอ่านแปลความ การอ่านตีความ การอ่าน ขยายความ และการอ่านประเมินค่าจากเรื่องหรือข้อความที่อ่าน ซึ่งเป็นสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย ซึ่งได้นำเสนอสาระสำคัญ ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
 - 1.3 สาระการเรียนรู้รายปี
 - 1.4 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี
 - 1.5 คำอธิบายรายวิชา
2. การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.3 ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.4 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.5 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 2.6 กระบวนการอ่าน
 - 2.7 กลวิธีการอ่าน
 - 2.8 การสอนทักษะการอ่าน
3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.3 หลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.4 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.5 ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิม
 - 3.6 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.7 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี
 - 4.1 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี
 - 4.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี
 - 4.3 การคิดคะแนน
 - 4.4 การให้รางวัล
 - 4.5 การบันทึกคะแนน
5. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
6. เจตคติ
 - 6.1 ความหมายของเจตคติ
 - 6.2 ลักษณะและประเภทของเจตคติ
 - 6.3 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 6.4 การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน
 - 6.5 การวัดเจตคติ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยของสถานศึกษา เช่นเดียวกับกลุ่มวิชาอื่นๆ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

1. กำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นแก่นความรู้ทางภาษาที่ผู้สอนต้องนำไปขยายรายละเอียด และจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละสาระ เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียน และมาตรฐานที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

3. กำหนดหลักสูตรเป็นช่วงชั้น ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น มีพัฒนาการทางภาษาอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทุกช่วงชั้น มิใช่เฉพาะช่วงชั้นที่จะสอนเท่านั้น เพื่อเห็นภาพการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. กำหนดเวลาเรียนตามความเหมาะสม ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายปี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายภาค (กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า 9)

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2: การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3: การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4: หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5: วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า 17)

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ไว้ดังนี้

สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำ ส่วนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ เข้าใจความหมายของถ้อยคำ ส่วนวนและเนื้อเรื่องและใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาความสามารถทางการอ่าน
2. สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นวิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ หาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพโครงเรื่องพัฒนาความสามารถในการอ่าน นำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้คล่องและรวดเร็วถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี และจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทางความคิดและความงดงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมายและคุณค่านำไปใช้อ้างอิง เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตรงตามจุดประสงค์อย่างกว้างขวาง มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน(กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า 18-21)

3. สาระการเรียนรู้รายปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี

สาระที่ 1 การอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

1. การอ่านคำพื้นฐานซึ่งเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มอีกประมาณ 1,400 คำ การอ่านคำที่มีอักษรนำ อักษรควบ ตัวการ์นต์ และการผันวรรณยุกต์
2. การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน
3. การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ การอ่านคล่องและการอ่านเร็ว
4. การอ่านส่วนวน โวหาร การบรรยาย การพรรณนาและการเปรียบเทียบ โดยเข้าใจความหมาย
5. การใช้บริบทช่วยความเข้าใจถ้อยคำ ส่วนวน และเนื้อเรื่องที่อ่าน
6. การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
7. การอ่านในใจ การจับใจความของเรื่องที่อ่าน โดยหาคำสำคัญ ใช้คำถามใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด

8. การแยกข้อเท็จจริงและแยกข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์ความสรุปความ
9. การใช้ความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้คิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์และพัฒนาดน
10. การอ่านและตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
11. การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่องและถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และการอ่านทำนองเสนาะ
12. การท่องจำ การอธิบายความหมายและคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองที่ไพเราะ มีความงดงามทางภาษา มีคุณค่าทางความคิดและการนำไปใช้อ้างอิง
13. การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตรงตามจุดประสงค์
14. สุขลักษณะการอ่านหนังสือ มารยาทการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 27-28)

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

- หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีสาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้
1. อ่านคำพื้นฐานซึ่งเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเพิ่มอีกประมาณ 1,400 คำ และนำคำไปใช้ในการสื่อสารได้
 2. อ่านคำที่มีอักษรนำ อักษรควบ คำที่มีตัวการ์รันต์ และการผันวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง อ่านได้ชัดเจน จำคำได้แม่นยำและเข้าใจหลักการอ่าน
 3. อ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของอักษรย่อ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการอ่านและการเขียน
 4. อ่านเรื่องที่กำหนดได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความ
 5. อ่านเรื่องที่เป็นการบรรยาย การพรรณนา และการเปรียบเทียบ เข้าใจสำนวนโวหารและความหมายของสำนวนโวหาร
 6. อ่านเรื่องที่กำหนด ใช้บริบททำความเข้าใจถ้อยคำ สำนวนและเนื้อเรื่อง ใช้คำถาม หาคำสำคัญ ใช้แผนภาพความคิด พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
 7. อ่านในใจและจับใจความ ทหารายละเอียด แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ สรุปความเรื่องที่อ่านและอ่านได้เร็ว

8. อ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่องถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ออกเสียงชัดเจน และอ่านทำนองเสนาะได้ตามลักษณะของคำประพันธ์
9. ท่องจำบทอาขยานทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่ไพเราะ มีความจดจำและมีคุณค่าทางความคิด อธิบายข้อความที่ท่องจำและนำคุณค่าไปใช้อ้างอิงได้
10. อ่านหนังสือจากห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ เลือกอ่านหนังสือหรือสื่อสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตรงตามจุดประสงค์ อ่านตรวจสอบความรู้ อ่านเพื่อค้นคว้าและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
11. อ่านหนังสืออย่างถูกสุขลักษณะ มีมารยาทการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน
12. อ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง และบทละคร พิจารณาคูณค่าของเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นด้วยการอภิปราย รายงานหรือเขียน แสดงความคิดเห็น
13. นำข้อคิด และคุณค่าจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตจริงด้วยการอธิบายหรือปฏิบัติตนตามข้อคิดเห็นจากการอ่าน (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 67)

5. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 200 ชั่วโมง/ปี 4 ชั่วโมง/สัปดาห์

การอ่านคำพื้นฐานซึ่งเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มอีก 1,400 คำ การอ่านคำที่มีอักษรนำ อักษรควบ ตัวกรันต์ และการผันวรรณยุกต์ การอ่านอักษรย่อเครื่องหมายวรรคตอน การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ การเข้าใจสำนวนโวหารจากการอ่าน การพรรณนาและการเปรียบเทียบ การใช้บริบท คำสำคัญ การใช้คำถาม แผนภาพความคิดทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ต้อยคำที่อ่าน การอ่านในใจ การอ่านจับใจความ การสรุปความ การใช้ความรู้ความคิดจากการอ่าน ไปใช้แก้ปัญหาตัดสินใจ คาดการณ์และพัฒนาดน การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ตรวจสอบความรู้ค้นคว้าเพิ่มเติม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านทำนองเสนาะ การท่องจำบทอาขยานทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง การอ่านอย่างถูกสุขลักษณะมารยาทการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

การอ่านวรรณคดี วรรณกรรมประเภทนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง บทละคร การพิจารณาคูณค่าของวรรคคิและวรรณกรรม นิทานพื้นบ้าน การนำข้อคิดและคุณค่าของวรรณคดีวรรณกรรมและนิทานพื้นบ้านไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ บทบาทของการอ่าน เป็นทั้งพื้นฐานความรู้ ความคิดและความเข้าใจสำหรับแต่ละบุคคล

บันลือ พงกษะวัน (2534, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ 4 ความหมาย ดังนี้ ความหมายแรก การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด โดยการผสมเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้กับตรงคำพูด ความหมายที่สอง การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษรออกเสียงเป็นคำหรือประโยค แล้วเข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่าน ความหมายต่อมาการอ่าน หมายถึง การสื่อความหมายจากผู้เขียนถึงผู้อ่านโดยการถ่ายทอดความคิดความรู้ และความหมายสุดท้าย การอ่านเป็นการพัฒนาความคิดโดยผู้อ่านต้องใช้ในการสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปลความ

วรรณิ โสมประยูร (2537, หน้า 121) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการทางสมองซึ่งต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่สื่อตรงกันระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นไปใช้ประโยชน์ได้

พรทิพภา อินทปัญญา (2539, หน้า 10) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการทางความคิดที่สัมพันธ์กับภาษา การสรุปความ เป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน มีองค์ประกอบหลายประการ ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนเขียน และต้องการสื่อความหมาย ตลอดจนต้องรู้ถึงวิธีการเขียนและความคิดของผู้เขียนหรือโครงสร้างของข้อเขียนนั้นๆ เพื่อผู้อ่านจะทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียด อีกทั้งสามารถสรุปความคิดและเข้าใจความรู้สึกของผู้เขียนจากเรื่องหรือข้อความที่อ่านแล้วระลึกเรื่องได้ตามประสบการณ์และความสามารถของตนเองซึ่งผู้อ่านจะเลือกนำมาประมวลเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในขณะที่อ่าน

แฮริสและสมิท (Harris and Smith, 1976, p.14) ให้ความหมายของการอ่านว่าการอ่านเป็นกระบวนการคิดที่ใช้ความรู้ ประสบการณ์เดิม ทักษะของผู้อ่านเพื่อค้นหาความหมาย ความคิด ข่าวสารที่ต้องการจากสิ่งที่ตนอ่าน

คูเปอร์(Cooper, 1979, p.3) ได้กล่าวถึง ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนาความหมายของเนื้อเรื่องที่เป็นตัวอักษร ซึ่งผู้อ่านต้องนำความรู้ และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงในการอ่านโดยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและเนื้อความ

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความคิดจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจและแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์โดยใช้ประสบการณ์เดิม ให้ความหมายสมบูรณ์ชัดเจนและสิ่งสำคัญที่สุดในการอ่านคือ ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านใกล้เคียงกับความเข้าใจของผู้เขียน

2. ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นของการอ่าน การอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล นักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

ชวาล แพรวกุล(2520, หน้า134) ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นความสามารถในการผสมผสานความรู้ความจำได้ไกลกว่าเดิมอย่างสมเหตุสมผลซึ่งมีคุณสมบัติหลายประการดังนี้

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อยของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชั้นและความรู้ย่อยเหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งใดที่มีสภาพทำนองเดียวกับที่เคยเรียนมาแล้ว ก็สามารถตอบและอธิบายได้

เชฟเพอร์ด (Shepherd, 1973, p.79) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถของผู้อ่านที่ใช้ความคิดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านจะต้องใช้ความเข้าใจภาษาของผู้เขียนและตีความให้ตรงกับความตั้งใจของผู้เขียน

เดอริชอง (Dechant, 1982, p.32) ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านเกี่ยวข้องกับการใช้กระบวนการคิด ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

คาร์ (Car, 1983, p. 27) ให้ความหมายความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นการตีความเรื่องที่อ่านจากประสบการณ์ของผู้อ่าน โดยใช้ความรู้เดิมในการตีความและตัดสินความอย่างมีเหตุผล

คาร์เรลล์ (Carrell,1986, p.251) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือความเข้าใจในประโยคหรืออนุเจต โดยเฉพาะความเข้าใจรูปแบบการเรียบเรียงเรื่องหรือโครงสร้างของข้อเขียนหรือสรุปในความหมายกว้างได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือการรับรู้ข้อมูลหรือข่าวสารจากงานเขียน

จากความหมายของความเข้าใจในการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านคือ การรับข้อมูลข่าวสารจากงานเขียนที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้เดิมและใช้กระบวนการคิดในการตีความและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์และความคิดของผู้เขียนที่ต้องการจะสื่อสารแก่ผู้อ่านได้ถูกต้อง

3. ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการอ่านที่มีความสำคัญมาก การที่จะอธิบายการอ่านให้เข้าใจโดยตรงนั้นยังไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน นอกจากจะสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจ เช่น การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ชวาล แพร์ตกุล (2520, หน้า134) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่านนั้น ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 แบบ คือ

1. การแปลความ คือ ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏโดยตรงหรือความหมายโดยนัยได้
2. การตีความ คือ ความเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจน หรือมีความหมายโดยนัยออกมาเป็นความคิดของตนเอง
3. การขยายความ คือ ความสามารถของการขยายความของเรื่องให้ไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิม

เวนไรท์ (Wainwright, 1972, p. 178) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความเข้าใจในสิ่งที่ตนอ่าน ดังนี้

1. สามารถเก็บใจความสำคัญและระลึกถึงได้เมื่อต้องการ
2. สามารถเลือกอ่านหัวข้อหรือใจความสำคัญในเรื่องได้
3. สามารถตีความหมาย ใจความและแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้
4. สามารถสรุปเรื่องราวและสาระต่างๆ จากเรื่องที่อ่านได้
5. สามารถสรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
6. สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากการอ่านกับประสบการณ์เดิมได้

ลักษณะและคุณสมบัติของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่านที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า ลักษณะของผู้มีความเข้าใจในการอ่านนั้น จะต้องมีความสามารถที่แสดงออกถึงความสามารถในการจับใจความสำคัญ การสรุปความ การแปลความ การตีความ การขยายความ และประเมินค่าเรื่องที่ตนอ่านได้

4. องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนี้ถือเป็นหัวใจของการอ่าน การที่ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจได้มากน้อยเพียงใดนั้น วูล์ฟอล์ก(Woolfolk, 1990, p.320) ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้นคือ การให้ผู้อ่านตระหนักถึงกลวิธีที่ต้องใช้ในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านซึ่งได้แก่

- การอ่านเอาความหมายโดยรวมของบทอ่าน
- การใช้อัตราเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับบทอ่าน
- การรู้จักจับใจความสำคัญของบทอ่าน
- การใช้ความรู้เกี่ยวกับคำเชื่อมประโยคต่างๆ
- การนำความรู้เดิมมาใช้
- การตีความจากบริบท

การใช้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีต่างๆ มาช่วยทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน วิลเลียม (William, 1986, pp.3-7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วย

- ความรู้ในระบบการเขียน (knowledge of writing system)
 - ด้านการสะกดคำและการอ่านออกเสียง
 - ความรู้ในเรื่องภาษา (knowledge language) หมายถึงความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษา
 - ความสามารถในการตีความ (ability of interpret) หมายถึง การเข้าใจจุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

ความรู้รอบตัวทั่วไป (knowledge of the world) ได้แก่ ลักษณะของข้อเขียน วัฒนธรรม เหตุการณ์ปัจจุบันตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ

เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน (reason of reading style) ผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผลและความต้องการในการอ่านแตกต่างกันซึ่งจะมีผลต่อการเลือก วิธีการอ่าน ดังนั้น เมื่อต้องการอ่าน ผู้อ่านต้องทราบว่าคุณเองกำลังอ่านอะไร อ่านไปเพื่ออะไร และจะเลือกอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

กู๊ดแมน (Goodman, 1989, pp. 25-27) ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบของการอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ

1. ความรู้ทางภาษาศาสตร์ (linguistic knowledge) ผู้อ่านจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษรและความหมายของคำก่อนในระยะแรกจนกระทั่งเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นก็จะสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

2. ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (schema) ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานเขียนนั้น (conceptual or semantic completeness) หากเนื้อเรื่องที่อ่านขาดความสมบูรณ์ผู้อ่านจะไม่เข้าใจยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก่อน

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน(text schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะโครงสร้างแตกต่างกัน และสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ดังนั้น ถ้าหากงานเขียนนั้นเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านแล้ว การอ่านจะไม่ประสบผลสำเร็จ

แฮร์ริสและสมิท (Harris & Smith, 1976, p.235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านนั้นจะประกอบไปด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน
2. ความสามารถทางด้านภาษา
3. ความสามารถในการคิด
4. เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน
5. จุดประสงค์ในการอ่าน

ทรงพล อิศโรชกุล (2529, หน้า 36-50) ได้จำแนกองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบการอ่านเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวหนังสือ คำศัพท์ โครงสร้างเนื้อหา
2. องค์ประกอบที่เป็นการกระทำของผู้อ่าน ได้แก่ การตั้งสมมุติฐาน การเดา การปรับความรู้เดิมกับข้อความที่อ่านด้วยกัน
3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพจิตใจ และอารมณ์ของผู้อ่าน ได้แก่ ความน่าสนใจของสิ่งที่อ่าน และความพร้อมด้านอารมณ์เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับตัวผู้อ่าน ได้แก่ สติปัญญา ประสบการณ์รวมทั้งสภาพแวดล้อม เจตคติต่อเรื่องที่อ่าน การใช้กลวิธีการอ่านและยังเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของเนื้อหา ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

5. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากความหมายและองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยทักษะทางปัญญาหลายอย่างเพื่อที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็น

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องนี้มีผู้จำแนกความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

สมุทร เซ็นเซาวิช (2528, หน้า 94) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ผ่านมาแล้วนั้นเมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการใช้ประโยชน์ หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก
2. สามารถจับใจความสำคัญๆ ได้สามารถแยกแยะหรือสรุปประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็น หรือสำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่า อะไรที่ควรจะสนใจเป็นพิเศษหรือไม่ก็ตัดทิ้งไปได้เลย
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่ผ่านมาแล้วได้ว่า มีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยขนาดไหนเพียงใด
4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของคนในการพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบไม่สับสน
6. สามารถถ่ายโอนหรือประสานความรู้สึกที่ได้จากการอ่าน กับประสบการณ์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

บงกช สัมพันธ์ (2529, หน้า 14) ให้ทรรศนะว่าความเข้าใจในการอ่านต้องประกอบด้วยความสามารถ 10 ประการดังนี้

1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญ วลี ประโยค
2. แยกแยะข้อเท็จจริงและทำตามคำสั่งได้อย่างมีระบบ
3. จับใจความสำคัญที่สุดพร้อมทั้งจำแนกระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดได้
4. เข้าใจและเรียงลำดับข้อความได้
5. สรุปเรื่องราวและให้ข้อคิดเห็นได้
6. ทำนายผลได้ใกล้เคียง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลได้
8. จำแนกข้อเท็จจริงจากความคิดเห็นและจากการพิสูจน์สมมุติฐาน
9. แก้ปัญหาด้วยการตีความได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่มีความหมายกำกวม
10. อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและอ่านอย่างซาบซึ้ง

ความเข้าใจทั้ง 10 ประการผู้อ่านจะต้องมีความสามารถอย่างน้อย 5 ประการ จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2531, หน้า 7-8) ได้แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. การแปลความ (translation) หมายถึง การแปลเรื่องราวเดิม ให้ออกเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลอยู่ที่การวัด ความแม่นยำของภาษาใหม่ว่ายังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมได้ครบถ้วนหรือไม่
 2. การตีความ (interpretation) เป็นการเอาความเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ มองในแง่ใหม่ ค้นหาเปรียบเทียบความสำคัญและความสัมพันธ์ของ ส่วนย่อยๆภายในเรื่องราวต่างๆ ย่อเรื่องต่างๆ จนเป็นข้อสรุปได้
 3. การขยายความ (extrapolation) เป็นการขยายความคิดให้กว้างขวาง ลึกซึ้งไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่ สามารถประเมินหรือคาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้
- ดอลแมน ชานและจอห์น (Dallman Chan & John., 1984, pp.408-411) ได้จำแนกการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง (reading on the factual level) ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 1.1 การรู้ความหมายของคำ (knowing the meaning of words)
 - 1.2 การจับใจความสำคัญ (finding the main idea)
 - 1.3 การเรียงลำดับเหตุการณ์ (detecting the sequence)
 - 1.4 การหาความเป็นจริงจากเรื่อง (recognizing facts)
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (reading on the interpretative or inferential level) ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้
 - 2.1 การสรุปและรวบรวมเรื่องที่อ่าน (summarize and organize)
 - 2.2 การรู้ความหมายโดยทั่วไปของเรื่องที่อ่าน (arriving at generalization)
 - 2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า (predicting outcomes)
 - 2.4 การเข้าใจสำนวนภาษา (interring the meaning of figurative language)
 - 2.5 การเปรียบเทียบ (making comparisons)
 - 2.6 การระบุนิสัยของบุคคลในเรื่อง (identifying character traits)

3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า(reading on the evaluative level)

3.1 การแยกความเป็นจริงกับความคิดเห็น(differential facts and opinions)

3.2 การพิจารณายอมรับสิ่งที่อ่านว่ามีค่าพอเพียง(judging adequacy worth of acceptability)

3.4 การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง(identifying author's purpose)

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister, 1974, pp.147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยพื้นฐานจาก แซนเดอร์ส (Sanders) ซึ่งตัดแปลงมาจากลำดับชั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) แบ่งได้ 7 ระดับคือ

1. ระดับความจำ (memory) คือ การที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ซึ่งจะเป็นการจำในเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

2. ระดับแปลความหมาย (translation) คือ การนำเอาข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านไปแปลรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความจากคำจำกัดความ การแปลข้อความที่เป็นแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ (interpretation) คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ เช่น เมื่อได้เหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ สามารถทำนายเหตุการณ์ต่อไปได้หรือสรุปความจากเรื่องที่กล่าวโดยทั่วไป และสามารถมองเห็นเป็นภาพพจน์ในสิ่งที่อ่านได้

4. ระดับประยุกต์ (application) คือ ความเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำหลักการไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จได้

5. ระดับวิเคราะห์ (analysis) คือ ความสามารถในการอ่าน แยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ ที่ประกอบกันเข้ามาเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ การวิเคราะห์ การโฆษณาชวนเชื่อ แยกแยะบทประพันธ์ ตรวจสอบการใช้เหตุผลและความเห็นในสิ่งที่อ่านได้

6. ระดับสังเคราะห์ (synthesis) คือ การที่ผู้อ่านสามารถนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาเรียบเรียงผสมผสานกันแล้วจัดเรียงเรียงใหม่

7. ระดับประเมินผล (evaluation) คือ การที่ผู้อ่านสามารถวางเกณฑ์และตัดสินเรื่องที่อ่านตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ได้

สนิท ตั้งทวี (2536, หน้า 10) แบ่งระดับความเข้าใจหรือความสามารถในการอ่านเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การอ่านเอาเรื่อง การอ่านในระดับนี้เป็นการอ่านออกอ่านได้อ่านแล้ว รู้เรื่องราวเรื่องอะไร เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ในการอ่านแบบนี้ผู้อ่านใช้ความสามารถด้านความจำเป็นใหญ่

2. การอ่านตีความ คือการอ่านแล้วแปลความ ตีความ ขยายความ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่องคือจำเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความได้ เป็นการอ่านที่มีระดับสูงกว่าการอ่านเอาเรื่อง

3. การอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับการอ่านเอาเรื่อง ใช้การแปลความเป็นพื้นฐานอาศัยประสบการณ์ของผู้อ่าน นำเอาความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประเมินค่ามาช่วยในการตัดสินและวินิจฉัยเรื่องหรือข้อความที่อ่าน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จะประกอบด้วย ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ การสรุปความ การอ่านแปลความ การอ่านตีความ การอ่านขยายความ และการอ่านประเมินค่าจากเรื่องหรือข้อความที่อ่าน ซึ่งเป็นสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการวิจัยครั้งนี้

6. กระบวนการอ่าน

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2526, หน้า 214), ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528 หน้า 148 – 154) และถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2529, หน้า40) ต่างมีความเห็นพ้องกันว่า กระบวนการอ่าน มีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การรู้จักคำ เป็นกระบวนการอ่านขั้นแรกที่เกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรู้จักคำและรับรู้ความหมายของคำนั้น โดยทั่วไปการอ่านข้อความจะเป็นกลุ่มคำ เป็นวลี เป็นประโยค ข้อความหรือเรื่องราว การอ่านออกเสียงหากผู้อ่านสามารถแปลรหัสตัวอักษรออกมาเป็นเสียงได้ถูกต้อง การรู้จักคำมากก็จะทำให้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้น แม้ว่าจะมีคำบางคำที่ไม่รู้ความหมายมาก่อน คำอื่นๆที่แวดล้อมคำนั้นจะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำนั้นได้ เป็นการรู้จักคำโดยอาศัยเนื้อความที่แวดล้อม เรียกว่า การอ่านโดยอาศัยบริบท

ขั้นที่ 2 การเข้าใจความหมายของสาร เป็นกระบวนการรับสารซึ่งแสดงจากถ้อยคำ วลี ประโยค ข้อความ เรื่องราว ตลอดจนพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ การอ่านแต่ละคน อาจจะเข้าใจสารไม่ตรงกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการตีความความหมายของสารในคำคำเดียวกันอาจมีความหมายนัยเดียวหรือหลายนัยสำหรับคนหนึ่งและอาจมีความหมายต่างกันโดยสิ้นเชิงสำหรับอีกคนหนึ่ง คำบางคำยังมีความหมายที่ขึ้นอยู่กับบริบทและเป็นสาร

ที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนอีกด้วย ดังนั้น การทำความเข้าใจความหมายของสาร คำ ข้อความหรือเรื่องราวจึงมีความสำคัญในกระบวนการอ่าน

ขั้นที่ 3 การมีปฏิริยาต่อสาร เป็นกระบวนการรับสารที่เกิดขึ้นเมื่ออ่าน แล้วคิดคล้อยตามหรือขัดแย้งหรือแยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบว่า ส่วนใดเหมาะหรือตรงกับ ความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่อ่าน การคิดในลักษณะเช่นนี้ คือ การมีปฏิริยาต่อสารซึ่ง มีทั้งด้านอารมณ์ และความคิด ผู้อ่านจะใช้วิจารณ์ญาณตัดสินสารที่รับมาได้โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ทั้งในชีวิตและจากการอ่านที่สะสมมาแต่เดิม เช่น ข้อความเกี่ยวกับ วัฒนธรรมและสังคมหรือเกี่ยวกับภาษาหรือวิชาการ ผู้อ่านที่สามารถอ่านเข้าใจและมี ปฏิริยาต่อสารได้ จะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น ถ้าขาดความรู้พื้นฐานผู้อ่านจะ อ่านได้ แต่ไม่สามารถตัดสินได้ว่า สารสำคัญคืออะไร ตอนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็น ข้อคิดเห็นซึ่งจะทำให้ไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาได้

ขั้นที่ 4 การรวบรวมความคิด เป็นขั้นตอนการตัดสินหรือประเมินได้ว่า ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจมากน้อยเพียงใด สามารถที่จะสรุปรวบรวมความรู้ ความคิดจากเรื่อง ที่อ่าน นำมาประสมประสานความรู้ ความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน นอกจากนี้ ยังมีขั้นตอนการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านได้เปรียบเทียบสิ่งใหม่กับสิ่งเก่าแล้วเลือกรับหรือจดจำ ตามที่ต้องการ ความรู้ความคิดที่ประสมประสานกันนี้ จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ หรือ ทักษะคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการอ่านขั้นสุดท้าย

ปะเทิน มหพันธ์ (2530, หน้า 25) กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่า ประกอบด้วย กระบวนการ 2 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการทางกาย เมื่อร่างกายตอบสนองต่อสัญลักษณ์ ที่สายตามองเห็น ประกอบด้วย ทักษะแห่งการเคลื่อนไหวด้านต่างๆ มีการเคลื่อนไหวของสายตาค เป็นต้น แล้วส่งผ่านข้อมูลที่ได้รับไปยังสมอง กระบวนการทางสมองจะรับความหมายต่างๆ ของสัญลักษณ์ที่ได้รับการรับรู้และ แปลความหมาย ในขณะที่สายตาคกวาดไปอย่างมีจังหวะตามเส้น บรรทัดของตัวอักษร สัมผัสต่างๆ จะรับรู้และสมองก็จะแปลความในทันที

เออร์วิน (Irwin, 1986, pp.110-119) ได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจว่า เป็นกระบวนการของการใช้ความรู้เดิม ทักษะคิด ความสนใจ ความคาดหวัง ทักษะของผู้อ่านและ สารที่ผู้เขียนส่งมาในการตีความให้ความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจ สื่อความหมายอย่างแท้จริง ความเข้าใจ ในการอ่านจึงเกิดในรูปของกระบวนการ 5 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการทำความเข้าใจระดับหน่วยความคิด (micro processes) เป็นกระบวนการความเข้าใจลำดับแรกที่ผู้อ่านจะอ่านเฉพาะคำที่สำคัญ โดยไม่คำนึงถึง ความหมายของคำ แต่จะใช้ความจากบริบทและประโยคเป็นตัวกำหนดความหมายของ ข้อความทั้งหมด กระบวนการนี้จึงประกอบด้วย

1.1 chunking หมายถึง การอ่านโดยการจัดคำเป็นกลุ่มให้เกิดหน่วย
โครงสร้างที่มีความหมาย

1.2 micro selection หมายถึง การเลือกใจความสำคัญของประโยค

2. กระบวนการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความ (integrative processes) เป็นกระบวนการทำความเข้าใจในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างวลี อนุประโยค และประโยคต่างๆ ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถเข้าใจสรรพนามที่อ้างถึงในประโยคต่างๆ และสามารถตีความเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผู้เขียนได้เขียนอธิบายไว้ กระบวนการนี้จะประกอบด้วย

2.1 understanding anaphora หมายถึง ความเข้าใจในคำสรรพนาม เช่น เขา เจ้าหล่อน เจ้าสัตว์ร้ายตัวนั้น ฯลฯ เป็นคำซึ่งใช้แทนคำที่กล่าวมาแล้ว

2.2 understanding connectives หมายถึง ความเข้าใจคำเชื่อมที่ใช้ในการเชื่อมประโยคต่างๆ เช่น เพราะว่า ดังนั้น จึง ฯลฯ

2.3 slot filling inferences หมายถึง ความสามารถในการอนุมานความโดยอาศัยความรู้เดิม เช่น สรุปสิ่งที่ขาดหายไปจากสิ่งที่มีอยู่

3. กระบวนการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวม (macro processes) เป็นกระบวนการอ่านความเข้าใจในเรื่องรูปแบบ โครงสร้างของข้อเขียนใจความหลัก ในข้อเขียนที่เรียบเรียงอย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถย่อเรื่องราวที่อ่านได้ ซึ่งประกอบด้วย

3.1 organizing หมายถึง วิธีการเขียนเรียบเรียงเรื่องราวที่ผู้เขียนใช้เขียน แบ่งออกเป็นสองรูปแบบคือ

3.1.1 รูปแบบของข้อเขียนประเภทนิทาน

3.1.2 รูปแบบของข้อเขียนประเภทให้ความรู้ ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภท คือ ข้อเขียนเชิงบรรยาย ข้อเขียนชนิดให้รายละเอียด ข้อเขียนเชิงเหตุผล ข้อเขียนเชิงปัญหาและแก้ไข และข้อเขียนเชิงเปรียบเทียบ

3.2 summarizing หมายถึง การสรุปความจากเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ผู้เขียนจึงจะต้องมีความรู้ในการเลือกใจความสำคัญของเรื่อง มีการตัดคำที่ไม่จำเป็นออก สร้างประโยคใจความหลักขึ้นมาใหม่ แม้ว่าใจความสำคัญนั้นจะไม่ได้กล่าวไว้ในเนื้อเรื่องที่อ่านก็ตาม และสามารถใช้คำง่ายๆ มาแทนคำเฉพาะได้

4. กระบวนการทำความเข้าใจขยายความคิด (elaborative processes) เป็นกระบวนการความเข้าใจที่ผู้อ่านอนุมานความ เดาคความ สร้างจินตภาพ มีความรู้สึกตอบสนองเรื่องที่อ่านในทางที่ดี มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ ประเมินเรื่องที่อ่าน และมีการบูรณาการความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่าน โดยที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนบ่งไว้ในข้อเขียน กระบวนการนี้ประกอบด้วย

- 4.1 making prediction การคาดคะเนเรื่องราวล่วงหน้า
- 4.2 prior knowledge intergration การบูรณาการความรู้เดิม
ที่ผู้อ่านมีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- 4.3 mental imagery การสร้างจินตภาพในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านเห็น
ภาพพจน์ของเรื่องที่กำลังอ่านอยู่ และเข้าใจเรื่องที่กำลังอ่านได้ดียิ่งขึ้น
- 4.4 higher level thinking process เป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์
ประเมินค่าในเรื่องที่อ่าน แล้วนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 4.5 affective responses คือความรู้สึกตอบสนองด้านอารมณ์ต่อเรื่อง
ที่อ่านในทางที่ดี เช่น อาจมีการเลียนแบบตัวละครที่ประทับใจ เป็นต้น
5. กระบวนการทำความเข้าใจการควบคุมและกำกับวิธีการเรียนของตน
(meta cognitive processes) เป็นกระบวนการทำความเข้าใจที่ผู้อ่าน เกิดความตระหนักในความรู้
ความเข้าใจที่ตนเองได้รับจากการอ่านว่า ความเข้าใจที่เกิดขึ้นนั้นตนเองได้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่วางไว้
หรือไม่ กระบวนการนี้ประกอบด้วย

- 5.1 comprehension monitoring เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ
ของผู้อ่านว่าเข้าใจบทอ่านหรือไม่ จะแก้ไขอย่างไรถ้าไม่เข้าใจ
- 5.2 study skills เป็นวิธีการศึกษาหาความรู้ซึ่งผู้อ่านนำมาใช้ในการอ่าน
- 5.3 adjusting strategies เป็นยุทธวิธีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการอ่าน
กล่าวโดยสรุป กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่อาศัยกลไกการเรียนรู้ เริ่มจากการ
สัมผัสโดยใช้สายตาค การรับภาพ การเข้าใจความหมายโดยใช้ความคิดกับประสบการณ์เดิมช่วยแปลความ
ถ้อยความและประมวลความในระดับต่างๆ เพื่อความเข้าใจในการอ่าน

7. กลวิธีการอ่าน

เขาวรีย์ ประเสริฐภักดิ์ (2534, หน้า 54) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านที่ทำให้
บรรลุผลได้เร็วและตรงกับจุดมุ่งหมายในการอ่าน 5 แบบดังนี้

1. การอ่านแบบข้ามคำ(skimming) ผู้อ่านจะกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว
เพื่อให้ได้ความคร่าวๆว่า บทอ่านนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร ใจความสำคัญมีอะไรบ้าง ผู้อ่านจะต้องรู้จัก
คาดคะเนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของบทอ่าน โดยใช้วิธีการอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย
อ่านย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายของเนื้อหา อ่านประโยคแรกของแต่ละย่อหน้าหรือสังเกต
รูปภาพและคำบรรยายได้ภาพ

2. การอ่านแบบกวาดสายตา(scanning) ผู้อ่านจะคิดไว้ในใจก่อนการอ่าน
ว่าจะค้นหาข้อมูลที่เชื่อว่ามีในบทอ่านเป็นการอ่านเร็วมุ่งจะเอาเฉพาะสิ่งที่ต้องการซึ่งส่วน

ใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลข ชื่อ คำ วันที่ สถานที่ ดังนั้นครูจำเป็นต้องเลือกบทอ่านที่สมจริง เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์

3. การอ่านแบบเข้ม (intensive reading) เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบรายละเอียดของข้อมูล ต้องอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาที่อ่าน ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์และตีความได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ผู้อ่านจึงต้องอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนและติดตาม ส่วนใหญ่เป็นการอ่านตำราหรืองานด้านวิชาการ

4. การอ่านเชิงวิเคราะห์ (critical reading) เป็นการอ่านระดับสูง คือผู้อ่านสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน เช่น แสดงเหตุผลประกอบการอ่านว่าเห็นด้วยหรือไม่ การฝึกการอ่านแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้มีการโต้เถียงหรือการอภิปราย

5. การอ่านเชิงวิจารณ์ (evaluation reading) เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดใคร่ครวญเพื่อตีความประเมินสิ่งที่อ่านว่าชอบหรือไม่ เพราะอะไร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่อ่านได้แก่สติปัญญา ภูมิหลังหรือประสบการณ์เดิมและเจตคติต่อเรื่องที่อ่าน

คอดดี (Coddy, 1979, p.7) กล่าวถึง กลวิธีการอ่านตามแนวคิดวิทยภาษาศาสตร์ ดังนี้

1. กลวิธีการอ่านโดยการกวาดสายตาเพื่อหาตัวชี้แนะ (scanning strategies) เป็นกลวิธีที่สำคัญที่จะช่วยในการทำนายเหตุการณ์ของเรื่อง

2. กลวิธีในการเลือกตัวชี้แนะ(selection) ผู้อ่านจะทำนายเหตุการณ์หรือเดา ได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับการมีกลวิธีในการเลือกตัวชี้แนะที่สำคัญที่จะช่วยให้การทำนายมีประสิทธิภาพ

3. กลวิธีที่จะยืนยันหรือสนับสนุนสมมุติฐาน(confirmation strategies) เมื่อทำนายหรือเดาเหตุการณ์แล้วก็ต้องมีกลวิธีในการที่จะยืนยันสมมุติฐานหรือการเดานั้น เพื่อตรวจสอบว่าเราเข้าใจเรื่องนั้นเพียงใด โดยการถามตัวเองว่าเมื่ออ่านเรื่องไปแล้วสมมุติฐานที่ตั้งหรือการเดา การทำนายนั้นได้ความหมายหรือไม่ สมมุติฐานนั้นขัดกับโครงสร้างภาษาที่เราเรียนอยู่แล้วหรือไม่ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่พบหลังจากอ่านไปเรื่อยๆ เหมือนกับโครงสร้างที่คาดหวังว่าจะพบหรือไม่

4. กลวิธีการแก้ไข(correction strategies)เมื่อพบว่าการเดาหรือการทำนายเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้าไม่เป็นไปตามนั้นหรือไม่ถูกต้อง ไม่ได้ความหมาย หลังจากที่ย่านเรื่องต่อไป มีวิธีการแก้ไขให้ถูกต้อง ดังนี้

4.1 ย้อนกลับไปดูใหม่ว่ามีตรงไหนบ้างที่ทำให้เราเข้าใจผิด

4.2 คิดว่าข้อความในหน้านั้น ผู้เขียนต้องการเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร อ่านต่อไปเพื่อหาตัวชี้แนะเพิ่มเติมว่าจะช่วยแก้ไขการเดาได้หรือไม่

กลวิธีการอ่าน เป็นวิธีการอ่านที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น การใช้กลวิธีการอ่านขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถฝึกหัดให้เกิดความชำนาญได้

8. การสอนทักษะการอ่าน

ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ผู้สอนจะต้องให้คำชี้แนะวิธีการสอนอ่านให้ถูกขั้นตอน ส่วนผู้เรียนต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการอ่านเรื่องต่างๆ นักวิชาการหลายท่านได้แนะนำวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

ชวน เพชรแก้ว (2521, หน้า 24) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจว่าขั้นแรกควรอ่านผ่านๆ ให้ตลอดเสียก่อนเพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลักหรือความคิดสำคัญของเรื่อง แล้วจึงอ่านโดยละเอียดอีกครั้ง เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้นซึ่งอาจจะพบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่างๆ ในเรื่องและอาจจะอ่านซ้ำอีกครั้งในตอนที่ยังไม่เข้าใจแจ่มชัดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจให้แน่นอน

รัสเซล (Russel, 1963, p.612) ได้เสนอวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

1. ให้นักเรียนหาข้อความหรือประโยคที่มีใจความสำคัญของย่อหน้านั้น
2. ให้เลือกคำบอกลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น
3. กำหนดแนวทางที่ต้องการให้แก่นักเรียนก่อนที่จะให้อ่าน
4. รวบรวมความคิดที่อ่านจากเรื่องแล้วเขียนโดยใช้คำพูดของนักเรียนเอง

สุจริต เพียรชอบ, และสายใจ อินทร์ทรัพย์(2538, หน้า60) ได้กล่าวถึงหลักที่ครูควรคำนึงในการสอนอ่านนั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างละเอียดรอบคอบ คือ

1. ความพร้อมของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมทางบ้านแตกต่างกันซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันดังนั้นครูจึงควรทดสอบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนก่อนเพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพร่างกาย สติปัญญา แม้ว่าจะอยู่ในวัยเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันก็จะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน

3. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน นักเรียนต่างวัยกัน ความสนใจในการอ่านจะต่างกัน ครูควรชี้แนะให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านและส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการอ่าน

4. สายตากับการอ่าน สายตาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่อ่านเร็ว มีช่วงสายตาคว้างกว่านักเรียนที่อ่านช้า ซึ่งมีช่วงสายตาแคบ

5. ลักษณะนิสัย เช่น อ่านย้อนกลับ อ่านข้ามๆ ทำนอง การจับหนังสือหลย เป็นสิ่งที่ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการอ่าน

ทรงพล อิศโรวาทกุล (2529, หน้า 38-41) ได้เสนอแนวการสอนอ่านและการจัดกิจกรรมการอ่านไว้ดังนี้

1. ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายทั้งหมดในย่อหน้าและบทอ่าน รวมทั้งรู้จักอาศัยข้อความที่มาก่อนหรือหลังมาคาดเดาความหมายของคำ ประโยค หรือย่อหน้าที่กำลังอ่านอยู่

2. การอ่านควรอ่านให้ได้ความเข้าใจทั้งหมด ดังนั้น แบบฝึกหัดการอ่านจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจกว้างๆ เช่น ถามจุดมุ่งหมายของบทอ่านแล้วจึงถามความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์ ส่วนวน หรือรายละเอียดของเรื่อง

3. ควรหัดให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับบทอ่านที่เป็นเอกสารจริงแทนการอ่านคำราที่เลือกใช้ภาษาที่ทำได้ง่ายเพราะชีวิตจริงคนเรามักพูดหรือเขียนข้อความเดิม อ้างถึงสิ่งซึ่งกล่าวมาแล้วหรือมีการใช้บริบทช่วยในการเดาความหมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ปรากฏในบทอ่านที่ถูกดัดแปลงทำให้ง่ายขึ้นแต่จะมีในบทอ่านจากเอกสารจริง

4. การสอนอ่านไม่ควรแยกการสอนอ่านออกจากทักษะอื่นโดยสิ้นเชิง เพราะในชีวิตจริงเมื่อเราได้อ่านอะไรแล้วเรามักเล่าหรือเขียนให้ผู้อื่นทราบ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการอ่านควรใช้สัมพันธ์ทักษะ

5. ต้องให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายก่อนเริ่มอ่านทุกครั้ง เพื่อจะได้เลือกกลวิธีกรอ่านที่เหมาะสมมาใช้

6. ควรมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาและ ฝึกฝนความสามารถในการใช้ทักษะการทำนาย การเดา การตรวจสอบและการถามคำถามตัวเอง ดังนั้น ภาระงานหรือแบบฝึกหัดต้องไม่มีคำตอบที่สมบูรณ์แบบเพียงคำตอบเดียว และควรเน้นกระบวนการที่จะได้คำตอบมากกว่าสนใจเพียงคำตอบเท่านั้น

7. บทอ่านและกิจกรรมการอ่าน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและสามารถนำทักษะการอ่านมาใช้ในการอ่านที่ยังไม่คุ้นเคย

8. ควรปล่อยให้ผู้อ่านอ่านด้วยตนเองหลังจากที่ครูให้หลักการอ่านได้สอนศัพท์บางคำที่คิดว่าเป็นปัญหา และได้แนะนำเรื่องพร้อมทั้งมอบหมายงานให้แล้วเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาโดยการเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทหรือจากรากศัพท์

กูดแซค (Guszak, 1985, p.81) กล่าวถึง การสอนให้นักเรียนรู้จักอ่าน เพื่อความเข้าใจนั้นควรคำนึงถึงหลัก 5 ประการคือ

1. การฝึกให้นักเรียนรู้จักทำนายสิ่งที่จะอ่านล่วงหน้าว่าสิ่งที่จะพบในการอ่านต่อไปน่าจะเป็นอย่างไร
2. การฝึกวางขอบเขตจากเนื้อหา เพื่อจะหาข้อมูลมาพิสูจน์สิ่งที่ตนทำนายไว้
3. การฝึกนำความรู้ที่ได้มาจัดเป็นระบบระเบียบด้วยความเข้าใจของตนเอง
4. การฝึกพิจารณาว่าสิ่งใดมีความสำคัญควรจดจำบ้าง
5. การฝึกให้นักเรียนรู้จักการประเมินผลสิ่งที่อ่าน ว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนและมีความเชื่อถือได้หรือไม่

กรมวิชาการ (2546, หน้า 189 -190) ได้เสนอแนวการสอนอ่าน และการจัดกิจกรรมการอ่าน ไว้ดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นนอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

การที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้นจะต้องมีการฝึกฝนเสมอเพราะการอ่านเป็นเรื่องของทักษะซึ่งจะต้องฝึกฝนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน การสอนอ่านให้ได้ผลนั้น ครูต้องพยายามฝึกนักเรียนให้อ่านออก อ่านได้ และพัฒนาทักษะการอ่านได้และอ่านเป็น สามารถพัฒนาทักษะการอ่านด้วยตนเองได้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

พรพรรณศรีเมธี เก้าธรรมสาร (2536, หน้า 53) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนแบบทำงานร่วมกัน โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียน เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกจะมีความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันและรับผิดชอบการทำงานของตนเองเท่ากับรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกในกลุ่มด้วย

อุษาวดี จันทรสนธิ (2536, หน้า 54) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนทำงานด้วยกันในกลุ่มย่อยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม กลุ่มแบบร่วมมือมีลักษณะต่างไปจากกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนทั่วไปที่กลุ่มจะมีขนาดเล็กและสมาชิกภายในกลุ่มมีคุณสมบัติต่างกัน (Heterogeneous Group) นอกจากนี้กลุ่มเหล่านี้จะต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและมีกิจกรรมที่เน้นภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น ให้ศึกษาเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน หรือทำกิจกรรมและงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง ในการจัดการเรียนการสอนแบบนี้มองความแตกต่างระหว่างกลุ่มสมาชิกในกลุ่มเป็นข้อดี โดยที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจ และได้พึ่งพาความสามารถของกันและกันในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา

วาสนา ไตรวัฒน์ธงชัย (2543, หน้า 26) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ 4-6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบงานของกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มจะได้รับประโยชน์จากการทำงานร่วมกัน

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson. 1994, p.5) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการสอนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 3-5 คน โดยที่สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันทางด้านเพศ เชื้อชาติ ความสามารถทางการเรียน ฯลฯ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกัน

สลาวิน (Slavin. 1980, p.4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนที่ให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกกลุ่มโดยทั่วไปมี 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน และจะต้องช่วยเหลือเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ สมาชิกกลุ่มจะได้รับรางวัล ถ้ากลุ่มทำคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4-6 คน สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถต่างกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกันและสมาชิกกลุ่มได้รับประโยชน์จากการทำงานร่วมกัน

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม

การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนร่วมมือกัน มีลักษณะแตกต่างจากการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนทั่วไป แทนที่จะปล่อยให้นักเรียนทำงานไปตามกลไกกลุ่มโดยเสรี ครูต้องจัดสภาพการณ์และวางเงื่อนไขให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานอย่างจริงจัง มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือและพึ่งพากัน ทั้งนี้มิใช่เพื่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักทำงานเป็นกลุ่มซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในชีวิตจริงในภายหน้า และช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่ต่างเชื้อชาติต่างชนชั้นกัน

การจัดสภาพการณ์และเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนร่วมมือกันนั้น อาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคมเป็นพื้นฐาน (Johnson & Johnson, 1994, p.78) โดยนำแนวคิดเรื่องพลวัตในกลุ่มมาใช้พลวัตในกลุ่ม คือ การศึกษาพฤติกรรมของคนในกลุ่มพลวัตต่างๆ ในกลุ่มและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ภายในกลุ่มซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่มโดยส่วนรวม นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการแปลความหมายของพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนในกลุ่ม โดยอาศัยประสบการณ์ของคนในกลุ่มหรือจะอธิบายว่า ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นในกลุ่ม ทำไมสมาชิกในกลุ่มจึงต้องแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นพลวัตในกลุ่ม เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการในการทำงานร่วมกัน วิธีการเลือกจุดมุ่งหมายของกลุ่ม การตัดสินใจของกลุ่ม การวางแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม การดำเนินงานตามแผนการของกลุ่มและการประเมินผลวิธีดำเนินงานของกลุ่ม พลวัตในกลุ่มจะช่วยให้บุคคลมีความคุ้นเคยกับเรื่องความเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิก ซึ่งมีความจำเป็นต่อการรับผิดชอบต่อกลุ่ม และช่วยให้บุคคลสามารถฝึกฝนตนเองและผู้อื่นให้เป็นผู้นำ พลวัตในกลุ่มประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. องค์ประกอบส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจตนเองและผู้อื่น แรงจูงใจ ความสนใจ ความต้องการ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการ มีปฏิสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบกับบุคคลอื่น ปฏิสัมพันธ์ทางบวก เช่น การช่วยเหลือ การริเริ่ม การยอมรับในเรื่องต่างๆ ส่วนทางลบ เช่น การอยากเด่นคนเดียว การต่อต้าน การไม่ร่วมมือ

2. ประสบการณ์ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานของกลุ่ม ผู้ที่ประสบผลสำเร็จเมื่อทำงานกลุ่มย่อมมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานกลุ่ม และเป็นไปในทางตรงข้ามกับผู้ที่ได้รับความล้มเหลวในการทำงานกลุ่ม ก็มักจะมีเจตคติไม่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประสบการณ์จึงมักมีอิทธิพลโดยตรงต่อการทำงานกลุ่ม ส่วนความรู้ของแต่ละบุคคลก็มีความสำคัญต่อการทำงานกลุ่มเช่นกัน คือ ถ้าบุคคลมีความรู้ในเรื่องที่กลุ่มต้องการย่อมเกิดความมั่นใจในการทำงานและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ แต่ถ้าบุคคลไม่มีความรู้จะส่งผลให้เขารู้สึกไม่สบายใจในการทำงาน เป็นอุปสรรค

ในการทำงานหรือกิจกรรมเฉพาะอย่างกับทักษะในการสื่อความกับผู้อื่น เช่น ความสามารถในการฟัง และการจับใจความสำคัญ การแสดงความคิดเห็น การสรุปความคิดเห็น ความสามารถในการ ประนีประนอมเพื่อลดความขัดแย้งและความเครียดภายในกลุ่ม ทักษะทั้งสองประเภทนี้ช่วยให้ การทำงานกลุ่มดำเนินไปสู่จุดหมายได้

3. จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นที่เข้าใจและยอมรับของบุคคล ในกลุ่มทำให้กลุ่มเห็นทิศทางในการทำงาน จุดมุ่งหมายมี 2 ประเภทด้วยกันคือ จุดมุ่งหมาย ของบุคคลและจุดมุ่งหมายของกลุ่มซึ่งสอดคล้องกันจึงจะทำให้เกิดบรรยากาศการทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจกัน

4. องค์ประกอบด้านเกียรติยศ เป็นพลังที่ช่วยให้บุคคลซึ่งแตกต่างกันได้ มาร่วมมือกัน เนื่องจากบุคคลแต่ละคนไม่อยากจะแตกต่างจากคนอื่นมากเกินไป และไม่ ย่อยากด้อยกว่าคนอื่น การทำงานกลุ่มจึงสร้างบรรยากาศให้ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน เพื่อให้สมาชิกเกิดความสบายใจและมีความสุข

5. ขนาดของกลุ่ม กลุ่มที่มีสมาชิกมากเกินไปจนความจำเป็น อาจทำให้งานล่าช้า หรือภาระงานไปตกกับสมาชิกบางคน ดังนั้นขนาดของกลุ่มจึงควรเหมาะสมกับสถานการณ์ จุดมุ่งหมายของงานและที่สำคัญทำให้สามารถกระจายภาระหน้าที่ได้ทั่วถึงทุกคน

6. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพห้องเรียน โต๊ะเรียน จัดโต๊ะประชุมอภิปราย ล้วนมีความสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศของกลุ่มป้องกันมิให้ เกิดความรู้สึกแตกแยก

กล่าวโดยสรุปพลวัตในกลุ่มมีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนเพิ่มการรับรู้ที่รวดเร็วต่อเหตุการณ์ที่กำลัง เกิดขึ้นในกลุ่มและช่วยให้คนแต่ละคนทำหน้าที่เป็นสมาชิกหรือเป็นผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้ใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ในการพัฒนางาน ของกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมาย

3. ช่วยให้ผู้นำกลุ่มรับรู้และตระหนักในความรับผิดชอบที่จะช่วยกลุ่ม ในการพัฒนางานให้สำเร็จสู่จุดมุ่งหมาย(คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2533, หน้า 27)

ทฤษฎีร่วมมือกัน

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น นอกจากจะอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม เป็นพื้นฐานแล้วยังอาศัยทฤษฎีร่วมมือกัน โอลเซนและคากาน (Olsen & Kagan, 1992, p.41) และจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1994, p.103) มีแนวคิดว่าการพึ่งพากัน ทางสังคม (Social interdependence) เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล การกำหนดหรือ สร้างสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการพึ่งพากันทางสังคมแบบใดแบบหนึ่ง ทำให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กัน ตามรูปแบบที่ต้องการ

ผลจากการวิเคราะห์แบบเมต้า (Meta-Analysis) จากงานวิจัยจำนวน 46 เรื่อง พบว่า 29 เรื่องหรือร้อยละ 63 ปรากฏหลักฐานชัดเจนในการสนับสนุนโครงสร้างแบบร่วมมือมากกว่าโครงสร้างแบบแข่งขันและโครงสร้างแบบรายบุคคล ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สลาวิน (Slavin, 1983, pp.145-148) ได้เปรียบเทียบการเรียนรู้ร่วมมือกัน และการแข่งขันกันในห้องเรียนเป็นเวลามากกว่า 35 ปี พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีโครงสร้างเพื่อเป้าหมาย ความร่วมมือกัน มีประสิทธิภาพสูงกว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่มีโครงสร้างเพื่อการแข่งขันกัน การร่วมมือกันจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลอยู่ในสถานการณ์ของการพึ่งพากันทางบวก ส่งผลให้บุคคลส่งเสริมกันและกันให้ประสบผลสำเร็จ และนำไปสู่การเพิ่มผลงาน เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

แนวทางในการสร้างการพึ่งพาเชิงบวกเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันการพึ่งพากันทางบวก (Positive Interdependence) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ (Outcome Interdependence)
2. การพึ่งพากันเชิงวิธีการ (Means Interdependence)

เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลจะเป็นไปตามการรับรู้ถึงผลลัพธ์หรือเป้าหมาย และวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้น ดังนั้นเมื่อต้องการให้เกิดพฤติกรรมความร่วมมือกัน จึงต้องสร้างสภาพการณ์ให้มีการพึ่งพากันทั้งสองประเภท

การสร้างสถานการณ์พึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันต้องระบุเป้าหมายและรางวัล ที่บุคคลจะได้รับร่วมกัน เพื่อให้แต่ละบุคคลตระหนักว่า ผลงานรวมของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลสำเร็จของทุกคน ดังนั้น จึงต้องพยายามเพื่อประโยชน์ร่วมกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว มีความผูกพันกันเป็นกลุ่ม

ส่วนการพึ่งพากันเชิงวิธีการเพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน ต้องสร้างสถานการณ์ให้แต่ละบุคคลรับรู้ว่าเขาต้องร่วมกันใช้ความสามารถของแต่ละคนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การสร้างสภาพการณ์พึ่งพากันเชิงวิธีการ ประกอบด้วย

1. ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิกคือ การกำหนดบทบาทการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มเช่น ผู้อธิบาย ผู้ตรวจสอบ ผู้รายงาน
2. ทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูลคือ แต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำงานให้สำเร็จได้
3. ทำให้เกิดการพึ่งพากันเชิงภาระงานคือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มให้มีลักษณะเกี่ยวเนื่องกัน ถ้าคนใดคนหนึ่งทำงานของคนไม่สำเร็จ จะทำให้คนอื่นไม่สามารถทำงานส่วนที่ต่อเนื่องได้

การพึ่งพาข้อมูลและภาระงานเป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กัน และเกิดการพึ่งพาบทบาทของสมาชิกเพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุผล

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสติปัญญา

ลีชอร์ (Leechor, 1988, pp. 26-29) ได้สรุป การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ในกลุ่มย่อยว่า มีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้เด็กสามารถพัฒนา การเรียนรู้ทางสติปัญญาในระดับสูง ได้แก่ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนแบบปกติ กลไกหรือกระบวนการทางสติปัญญาสำคัญที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรมกลุ่ม ที่ส่งเสริมความรู้คือ

1. การละลายความขัดแย้ง เมื่อมีการเข้ากลุ่มย่อยจะมีการปฏิสัมพันธ์กันในขณะที่ทำกิจกรรมในเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหา เมื่อสมาชิกเสนอความคิดเห็น อาจมีการคัดค้านไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในใจ ต้องกลับมาคิดทบทวนความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับให้เกิดความเข้าใจ มั่นใจในคำตอบที่ถูกต้องเหมาะสม มีเหตุผล สิ่งนั้นจึงเป็นการเพิ่มทักษะการคิดขึ้นและความคิดก็จะมีเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งจะดีต่อการเรียนรู้ ได้จากการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น

2. การระดมและการใช้ความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่มีสมาชิกที่มีพื้นฐานประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันจะได้ความคิดที่หลากหลายที่ทำให้การแก้ปัญหาเป็นไปด้วยดี

3. เพื่อนสอนเพื่อน นักเรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็กมีความรับผิดชอบ ไม่เพียงแต่การเรียนของตนเองเท่านั้น แต่สำหรับการเรียนในกลุ่มเพื่อนจะต้องดีขึ้นด้วย ควรต้องเตรียมการให้พร้อมในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสมาชิกในกลุ่ม จะได้รับประโยชน์อย่างมากต่อการเรียนรู้ในด้านการปฏิบัติ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ในด้านการคิดและแก้ปัญหาได้อย่างดี

สลาบิน (Slavin, 1995, p.6) ได้อ้างถึงแนวคิดของ ไวโกตสกี (Vygotsky) ด้านทฤษฎีการเรียนรู้ทางสติปัญญาเรื่องพัฒนาการช่วงกลาง เป็นช่วงที่เด็กไม่สามารถ แก้ปัญหาได้เอง แต่จะทำได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่หรือทำร่วมกับเพื่อนที่ทำได้ ไวโกตสกี กล่าวถึงการเรียนโดยมีการให้ความช่วยเหลือแนะนำซึ่งเป็นการเรียน ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม แทนที่ครูจะเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ในการเรียนหรือ ปลดปล่อยให้เด็กทำงานตามลำพังโดยไม่ให้ความช่วยเหลือ ก็เปลี่ยนมาเป็นกระบวนการเรียน แบบปฏิสัมพันธ์ที่มีทั้งการสนับสนุนและการรับผิดชอบร่วมกันโดยกล่าวว่า กิจกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจส่วนใหญ่จะได้รับการสร้างเสริมครั้งแรกจากการปฏิสัมพันธ์ของครู

ได้แก่ การสาธิต การแสดงตัวแบบ การถามตอบ สิ่งเหล่านี้เด็กจะรับไปสะสมเป็นทักษะของตนเอง

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดสภาพการณ์ให้บุคคลมีส่วนร่วมในประสบการณ์และอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นจะมีการอภิปรายในกลุ่มเพื่อปรับความคิด จนกระทั่งในที่สุด บุคคลสามารถผสมผสานความคิดเพื่อเข้าสู่สภาพสมดุล สภาพการณ์เช่นนี้ นำไปสู่พัฒนาการทางสติปัญญาจากจุดนี้ แสดงให้เห็นว่า เด็กมีพัฒนาการขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง โดยอาศัยผู้ใหญ่ และเพื่อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะนำไปสู่วุฒิภาวะ

ทฤษฎีแรงจูงใจ

สลาวิน (Slavin, 1995, p.11) ได้แบ่งโครงสร้างเป้าหมายของชั้นเรียนออกเป็น 3 โครงสร้างคือ เป้าหมายแบบร่วมมือ (Cooperative) เป้าหมายแบบแข่งขัน (Competitive) และ เป้าหมายรายบุคคล (Individualistic)

เป้าหมายแบบร่วมมือ คือ การที่แต่ละบุคคลมีเป้าหมายร่วมกัน และพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น โดยอาศัยความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บุคคลหนึ่งจะบรรลุเป้าหมายของตนได้ก็ต่อเมื่อบุคคลอื่นที่มีเป้าหมายร่วมกันนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายของเขาได้เช่นกัน ในขณะที่เป้าหมายแบบแข่งขัน คือ การที่แต่ละบุคคลมีเป้าหมายเดียวกัน และพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของตนได้ก็ต่อเมื่อบุคคลอื่นที่มีเป้าหมายเดียวกันไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของเขาได้ ส่วนเป้าหมายรายบุคคลคือ การที่บุคคลแต่ละคนพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น โดยไม่ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของบุคคลอื่น

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่เน้นเป้าหมายของการร่วมมือ ดังนั้น บุคคลก็ต้องเรียนรู้ที่จะทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายของกลุ่มให้กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกภายในกลุ่มช่วยพัฒนาศักยภาพของสมาชิก แต่ละคนรวมทั้งตนเองด้วย ตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในกระบวนการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกจะมีการกระตุ้นด้วยวิธีการเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะบรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น

การใช้เทคนิคแรงจูงใจในโครงสร้างเป้าหมาย จะทำให้สมาชิกบรรลุผลตามเป้าหมายรายบุคคลได้ ซึ่งจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จด้วย นอกจากนี้การประชุมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย ทำให้สมาชิกระลึกเสมอว่า จะทำอย่างไรให้กลุ่มประสบความสำเร็จ การเสริมกำลังใจของกลุ่มด้วยการให้สมาชิกทำงานเต็มความสามารถ มีปฏิสัมพันธ์กันผลตอบแทนที่กลุ่มจะได้รับ เป็นการเสริมแรงทางสังคมด้วย เมื่อนักเรียนทำงานด้วยกันจนบรรลุผลตามเป้าหมายของกลุ่ม สมาชิกจะมีความพิเศษกว่าเดิมคือ กลายเป็น "จอนโปรด" ในการทำสิ่งสำคัญให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

การเรียนแบบนี้ ทำให้นักเรียนทุกคนมีความกระหายอยาก ตั้งใจช่วยเหลือคนอื่นด้วยการชมและให้กำลังใจกัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิกแสดงถึงความก้าวหน้าของกลุ่ม โดยการปรับปรุงฐานะทางสังคมในห้องเรียน ซึ่งหาไม่พบในห้องเรียนแบบเดิม

กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีกระบวนการที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพ คือ กระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ กระบวนการให้การเสริมแรงซึ่งมีการให้การเสริมแรงภายนอก เช่น สิ่งของ คะแนนที่ได้รับ เป็นต้น และการเสริมแรง จากภายใน คือ ความพึงพอใจในความสำเร็จของกลุ่ม

3. หลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1994, p. 58) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิผล สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามพื้นฐาน 5 ประการดังนี้

1. การพึ่งพากันทางบวก สมาชิกทุกคนมีหน้าที่และมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด แต่ละคนรู้หน้าที่ของตัวเองว่าจะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้างในการเรียนครั้งนั้น ๆ และต้องรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆเสมอ สมาชิกทุกคนตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม วิธีการที่จะทำให้เกิดความรู้สึกเช่นนี้ อาจจะทำโดยให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น นักเรียนจะต้องเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและเพื่อนทุกคนในกลุ่มจะต้องเรียนรู้ด้วยกัน หรืออาจให้รางวัลร่วมกัน เช่น ถ้านักเรียนกลุ่มใดทำคะแนนได้สูง สมาชิกแต่ละคนก็จะได้คะแนนเพิ่มในส่วนของคนสูงตามไปด้วย

2. การติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนักเรียนจะนั่งเรียนด้วยกันเป็นกลุ่มๆละ 2-4 คน หันหน้าเข้าหากันเพื่อซักถามปัญหา อธิบายโต้ตอบกันให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ยอมรับเหตุผลของคนอื่น ได้เถียงกันด้วยเหตุผลไม่ใช่โต้เถียงเพราะบุคคลรู้จักสนับสนุนและกล่าวชมเชยให้กำลังใจผู้อื่น เป็นการฝึกทักษะพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม

3. การรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและจะต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเสมอ เช่น สมาชิกแต่ละคนจะต้องตอบคำถามและอธิบายให้แก่เพื่อนสมาชิกด้วยความเต็มใจเสมอ การเรียนจะถือว่าไม่สำเร็จจนกว่าสมาชิกทุกคนจะเรียนรู้บทเรียนครบทุกคน หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวัดผลการเรียนของแต่ละคนเพื่อกลุ่มจะได้ช่วยเหลือเพื่อนที่ไม่เก่ง ครูอาจใช้วิธีการสุ่มเรียกสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตอบคำถามหลังจากเรียนจบบทหนึ่งๆ ดังนั้น กลุ่มจะต้องช่วยกันเรียนรู้และช่วยกันทำงานโดยมี

ความรับผิดชอบต่องานของตนเป็นพื้นฐาน ซึ่งจะต้องเข้าใจและรู้แจ้งในงานที่ตนรับผิดชอบ และอธิบายในสิ่งที่ตนรู้แก่เพื่อน

4. ทักษะทางสังคม กิจกรรมการช่วยเหลือและการร่วมมือกันทางสังคม จะสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะระหว่างบุคคลและการทำงานร่วมกลุ่มเรียกรวมๆว่าทักษะทางสังคม คือ ความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ครูต้องปูพื้นฐานนักเรียนให้มีทักษะในการทำงานดังนี้

4.1 ทักษะการจัดกลุ่ม เป็นทักษะเบื้องต้นในการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะด้านนี้ เช่น

4.1.1 การจัดกลุ่มอย่างรวดเร็วและไม่ทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น นั่งทำงานอยู่แต่ในกลุ่มของตนเองเท่านั้น

4.1.2 พูดคุย ซักถาม อธิบายโดยใช้เสียงดังพอได้ยินเฉพาะในกลุ่ม เท่านั้น

4.1.3 ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ต่างๆ เช่น ผู้บันทึก ผู้สนับสนุน ผู้รายงาน เป็นต้น

4.1.4 ใช้สายตา ทำทางเป็นสื่อบอกความสงสัย ความเข้าใจ และยอมรับผู้พูด

4.1.5 เรียกชื่อของสมาชิกในกลุ่ม ให้ความสำคัญแก่สมาชิกทุกคนเท่าเทียมกัน

4.2 ทักษะการทำหน้าที่ เป็นความพยายามในการทำงานร่วมกัน ให้เกิดผลสำเร็จ รักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทักษะในด้านนี้ เช่น

4.2.1 แลกเปลี่ยนความคิด และออกความคิดเห็น อธิบายโต้ตอบและแบ่งใช้อุปกรณ์ร่วมกันในกลุ่ม

4.2.2 ซักถามคำถามที่ต้องการรู้ความจริงและเหตุผล สมาชิกทุกคนจะต้องซักถามคำถาม ตอบคำถาม อธิบาย และแก้ไขความเข้าใจผิดต่างๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังต้องรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน ไม่ใช่การยอมรับความคิดเห็นจากผู้ที่ยืนยันเก่งกว่าเท่านั้น

4.2.3 ใช้คำพูดที่สุภาพไม่ก้าวร้าวและไม่ได้เถียงกัน ด้วยเรื่องส่วนตัว

4.2.4 ไม่ทำตัวเป็นผู้เผด็จการในกลุ่ม

4.2.5 สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน

โดยมีอารมณ์ขันและรักษาน้ำใจซึ่งกันและกัน

4.3 ทักษะการสรุป เป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ ความเข้าใจ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดตามลำดับขั้นตอนอย่างมีเหตุผล ทักษะในด้านนี้ เช่น

4.3.1 การสรุปความคิดเห็นและข้อเท็จจริงทั้งหมด ที่เกี่ยวข้องโดยการพูดปากเปล่า

4.3.2 ตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของผลงานกลุ่ม โดยการแก้ไขปรับปรุงความคิดเห็นที่ยังไม่ถูกต้องของเพื่อนสมาชิก เพิ่มเติมข้อความสำคัญ ที่สมาชิกคนใดคนหนึ่งหลงลืมไป สืบหาความคิดเห็นของตนเองในส่วนของตนเองไม่เข้าใจ ชัดเจนหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

4.3.3 สมาชิกทุกคนควรจะต้องตรวจสอบผลงาน และคำตอบ ของกลุ่มก่อนนำเสนอและสมาชิกทุกคนต้องยอมรับว่าผลงานของกลุ่มเสมือนผลงานของตน

5. กระบวนการกลุ่ม เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือกัน กล่าวคือ การให้ผู้เรียนอภิปรายและให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยบอกว่าการเรียนโดยวิธีนี้ได้ผลดีอย่างไร ผู้เรียนใช้ทักษะในการสร้างภาระงานโดยการเรียนแบบร่วมมืออย่างไร บางครั้ง การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยนักเรียนก็ไม่รู้ตัวว่าตนเองเรียนรู้ได้อย่างไร บทเรียนแบบร่วมมือกัน ช่วยจัดเตรียมโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวนและจดจำว่ากลวิธีใดเหมาะสมกับตนเอง เช่น กระบวนการตั้งคำถาม กระบวนการของภาระงาน การอ่านเป็นกลุ่มควรจะเกิดขึ้น เมื่อแต่ละกลุ่มได้เสนอผลงานของตนเอง หลังจากนั้นครูจึงจะตั้งคำถามให้แก่แต่ละกลุ่มประเมินตนเอง เช่น สิ่งที่กลุ่มทำได้ดีที่สุดคืออะไร กลุ่มของท่านใช้กลวิธีอะไรในการอ่าน ท่านช่วยเหลือกันอย่างไรในการทำความเข้าใจบทอ่าน ครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนได้คิด ตั้งคำถามประเมินตนเองแล้วร่วมกันหาคำตอบ ต่อจากนั้นอาจให้แก่แต่ละกลุ่มได้รายงานผล แสดงความคิดเห็นโต้ตอบกัน แต่ละกลุ่มอาจมีวิธีดำเนินการที่แตกต่างกันแต่ก็จะได้เรียนรู้ วิธีการทำงานของกันและกันขณะเดียวกันครูควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลย้อนกลับช่วย ตอบคำถามที่เกี่ยวข้อง และให้ข้อเสนอแนะบางประการที่ได้จากการสังเกตในช่วงระหว่าง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การสังเกตนี้ไม่จำเป็นต้องทำทุกคาบแต่ควรจะทำบ่อยครั้ง การสังเกตอาจดูในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น การแก้ปัญหา การทำงานของ สมาชิก การใช้คำถามที่ชี้เฉพาะ จำเป็นสำหรับนักเรียนที่เพิ่งเริ่มฝึกการทำงานกลุ่ม เช่น ให้สมาชิกกลุ่มบอกสิ่งที่เขาทำได้ดีมา 2 ข้อ หรือบอกสิ่งที่เขาควรแก้ไขปรับปรุงมา 1 ข้อ

กระบวนการทำงานกลุ่มมีความสำคัญเท่าๆกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ ครูจึงให้นักเรียนประเมินการทำงานกลุ่มด้วยการตอบคำถามหรือเลือกคำตอบใน แบบสอบถาม กระบวนการกลุ่มควรเน้นที่การช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในการเรียนโดยยังคง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพื่อที่จะช่วยให้เพื่อนในการเรียน สมาชิกไม่ควร

ขาดเรียน ควรทำการบ้านหรืองานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย และอธิบายช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกที่ไม่เข้าใจบทเรียน

การอภิปรายในกลุ่ม จะได้ผลดีเมื่อสมาชิกทุกคนเตรียมบทเรียนและมีความรับผิดชอบในตัวเอง การทำงานกลุ่มควรมีบรรยากาศของความสนุกสนาน ถ้ามีปัญหาสมาชิกกลุ่มควรช่วยกันแก้ปัญหา

การเรียนแบบร่วมมือ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูและนักเรียนดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและหากองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ก็จะส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

4. บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

บทบาทของครู

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1994, p.98) กล่าวถึงบทบาทของครูในการเรียนแบบร่วมมือมี 5 ประการ คือ

1. จัดเตรียมบทเรียน
 2. จัดแบ่งกลุ่มและการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนตามความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนก่อนเริ่มเรียน
 3. อธิบายเป้าหมายและภาระงานที่นักเรียนต้องทำร่วมกัน
 4. ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำทักษะการทำงานร่วมกันแก่นักเรียนเมื่อเกิดปัญหา
 5. ประเมินผลการทำงานกลุ่มเพิ่มเติมคำอธิบายในส่วนที่ยังบกพร่อง
- มาลี นรสิงห์ (2538, หน้า 28) สรุปบทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

1. บทบาททางตรง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบการฝึกทักษะทางสังคมเพื่อให้งานกลุ่มมีประสิทธิภาพ ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละกลุ่มว่าอยู่ในบทบาทที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ตลอดจนให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้อภิปราย ซึ่งเป็นเรื่องหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งรวมทั้งเก็บผลงานของนักเรียนมาศึกษาปัญหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขในชั่วโมงต่อไป

2. บทบาททางอ้อม คือ ครูคอยติดตามเฝ้าสังเกตการทำงานในแต่ละกลุ่ม คอยให้คำแนะนำเมื่อเด็กมีปัญหาและพยายามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานร่วมกัน หากมีปัญหาการไม่ยอมรับสมาชิกคนใดคนหนึ่งของกลุ่ม ครูต้องพยายามช่วยเหลือ

ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับให้ได้ ครูต้องคอยให้กำลังใจและให้คำชมเชยแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ ครูผู้สอนจึงมีส่วนในการสร้างบรรยากาศของนักเรียนเป็นอย่างมาก ถ้าทำเช่นนี้ นักเรียนจะได้รับทั้งความรู้ด้านเนื้อหาวิชาทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีระเบียบวินัย ต่อตนเอง มีความรับผิดชอบและมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น

กล่าวโดยสรุปบทบาทของครูมีดังนี้

2.1 ตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนทั้งด้านวิชาการ และทักษะทางสังคมหรือพฤติกรรมที่คาดหวังจากการทำงานกลุ่ม

2.2 จัดกลุ่มหรือองค์ประกอบของกลุ่มควรจัดให้มีลักษณะคละกัน

2.3 กำหนดจำนวนสมาชิก ระยะเวลาที่กลุ่มอยู่ด้วยกัน และจัดเอกสารและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน

2.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกให้ชัดเจน เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้ตรวจสอบผู้หาข้อมูล ผู้สังเกต เป็นต้น

2.5 จัดให้เด็กได้ร่วมกันสร้างผลงาน โดยครูต้องพิจารณาทั้งวิธีการทำงาน และผลงานของกลุ่ม

2.6 ประเมินผลทั้งในด้านวิชาการ และทักษะทางสังคมหรือพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.7 ลดบทบาทของตนเองจากผู้ถ่ายทอดข้อมูลมาเป็นผู้แนะนำและถ่ายโอนบทบาทของครูเป็นนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

2.8 จัดบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน เช่น บรรยากาศที่เป็นกันเอง ให้การยอมรับนักเรียนเท่าเทียมกัน

บทบาทหน้าที่ของนักเรียน

ชูศรี สนิทประชากร (2534, หน้า 48) กล่าวถึง การกำหนดบทบาทของสมาชิกกลุ่มนับว่าสำคัญประการหนึ่งเพราะทุกคนจะต้องรับรู้และเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นขณะมีกิจกรรมการเรียนการสอนตามบทบาท หากไม่กำหนดบทบาทแล้ว นักเรียนบางคนอาจไม่ทำอะไรเลยซึ่งจะเกิดปัญหาและความขัดแย้งอยู่เสมอ บทบาทที่กำหนดนั้นแล้วแต่ครูจะกำหนด เช่น

1. ผู้นำกลุ่ม นำงานให้ลุล่วง
2. ผู้สรุป สรุปผลการเรียน
3. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบทุกคนในกลุ่มให้เรียนรู้อะไรร่วมกัน
4. ผู้ช่วย คอยช่วยเหลือให้ความคิดว่าถูกต้องหรือไม่
5. ผู้ชี้แนะ ควรเพิ่มเติมขยายความรู้

6. ผู้หาข้อมูล หาเอกสารและข้อมูลให้กลุ่ม
7. ผู้กระตุ้นเตือน คอยให้กำลังใจและกระตุ้นเตือนให้ทำงาน
8. ผู้สังเกต ดูแลว่าทุกคนทำหน้าที่ของตนแล้วหรือยัง

เปรมจิตต์ ขจรภัย (2536, หน้า10) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนไว้อีกว่า

นักเรียนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันด้วยความจริงใจ และทำหน้าที่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ผู้อ่าน
2. ผู้บันทึกคำตอบของสมาชิกในกลุ่มและตรวจสอบความถูกต้อง
3. ผู้จัดหาอุปกรณ์ จัดหาสื่อที่กลุ่มต้องการพร้อมส่งคืน
4. ผู้เสริมกำลังใจ ดูแลทุกคนให้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือ

การเรียนรู้

5. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบคนภายในกลุ่มถึงความเข้าใจเรื่องที่กำลังเรียนหรืองานที่กำลังทำและทุกคนสามารถอธิบายความเข้าใจได้เหมือนกัน
6. ผู้ชมเชย ช่วยทำให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกในทางที่ดี

โดยการชมเชย

7. ผู้ถาม ช่วยถามคนอื่น ๆ ในกลุ่มเพื่อให้ได้ความคิดที่กว้าง
8. ผู้ควบคุมเวลา ทำหน้าที่รักษาเวลาในการทำงาน
9. ผู้สังเกต โดยสังเกตสมาชิกในกลุ่มว่าปฏิบัติตามบทบาทหรือไม่

สำหรับการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4 คน

โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เห็นว่าสมควรไว้ดังนี้

ผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและกำลังใจสมาชิกรับเอกสารจากครูและรวบรวมงานส่งครู

ผู้บันทึก ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงานและรายงานผล

ผู้ชี้แนะ ทำหน้าที่ขยายความรู้ เพิ่มเติมความคิด

ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนของสมาชิกให้ทุกคนสามารถอธิบายได้เหมือนกัน

บทบาทหน้าที่ดังกล่าวครูผู้สอนจะกำหนดให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

กล่าวสรุปได้ว่า การแบ่งจำนวนสมาชิกของกลุ่มและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูจะพิจารณาจากจำนวนสมาชิกของชั้นเรียน ระดับความสามารถของผู้เรียนตลอดจนระยะเวลาที่นักเรียนรับผิดชอบในแต่ละบทบาท

เมื่อเห็นว่านักเรียนได้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์แล้วก็จัดการแลกเปลี่ยนบทบาทกัน อาจเป็น สัปดาห์ที่ห้าหรือที่หกหลังจากเริ่มบทเรียน

5. ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและ การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิม

จอห์นสันและจอห์นสัน(Johnson & Johnson. 1994, p. 59) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิม ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกัน สนใจในการทำงานของตนเองเท่าๆกับการทำงานของกลุ่ม ส่วนการทำงานแบบกลุ่มเดิม สมาชิกจะมีความรับผิดชอบต่ำ
2. สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีการให้คำแนะนำ คำชมเชยแก่กันเพื่อให้ได้งาน ส่วนการทำงานกลุ่มแบบเดิมนั้น สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบงานของตนเอง และบางครั้งก็ใส่ชื่อของตนเองโดยไม่ทำงาน
3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น สมาชิกกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกันแต่ในการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเดิม สมาชิกมีความสามารถใกล้เคียงกัน
4. มีการแลกเปลี่ยนบทบาทของผู้ในกลุ่มในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในขณะที่การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเดิม ผู้นำกลุ่มหรือหัวหน้าจะได้รับการคัดเลือกจากสมาชิก
5. สมาชิกกลุ่มในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะพึ่งพากัน ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจ ช่วยกันรับผิดชอบในการทำงาน และได้รับการสอนทักษะทางสังคม ส่วนการทำงานในกลุ่มแบบเดิม สมาชิกแบ่งงานกันรับผิดชอบเฉพาะงานของตนเองเท่านั้น
6. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือคือ การให้สมาชิกทุกคนใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่มและรักษาสัมพันธภาพของสมาชิกในการทำงาน ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบเดิมจุดมุ่งหมายอยู่ที่การทำงานให้สำเร็จเท่านั้น
7. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะได้รับการสอนทักษะทางสังคมขณะที่ทำงานกลุ่ม แต่นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเดิมทักษะเหล่านี้จะถูกปล่อยให้
8. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือสังเกต การทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ส่วนการเรียนแบบเดิมครูให้สมาชิกทำงานกันเอง

6. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Slavin(1980, pp. 315-341) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ในด้านผลสัมฤทธิ์ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะให้ผลดีกว่า
2. ในเรื่องการเรียนรู้เบื้องต้น เช่น ความรู้ในเนื้อหาวิชา

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะให้ผลดีกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิมด้วยเหตุผลต่างๆดังนี้

- 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีโครงสร้างและจุดประสงค์
- 2.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.3 เด็กจะประสบความสำเร็จในการเรียนจากระบบการให้คะแนน

และรางวัลสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่เรียนมากกว่าเดิม

สมณฑา พรหมบุญ (2540, หน้า 28-29) กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริงเพราะลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ได้ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม และที่สำคัญเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากที่สุดวิธีหนึ่ง

2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย ฝึกการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฝึกการร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ต่อครู ต่อสถานศึกษาและสังคม

3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียนเพราะผู้เรียนทุกคนจะได้ฝึกฝนจนกระทั่งเกิดวินัยในตนเอง ได้รับการยอมรับจากครู จากเพื่อนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดการยอมรับตนเอง เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ปัญหาทางวินัยจึงลดไปในที่สุด

4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน ได้ดียิ่งขึ้น

สุรีย บาวเออร์ (2535, pp.19-20) กล่าวถึง ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร เช่น การเข้าสังคม การเป็นผู้นำและการอภิปราย

2. นักเรียนมีความนับถือในตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม

3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากหลายๆ ทักษะ

4. มีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง

5. ให้ผลทางจิตพิสัย เพราะว่่านักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก

6. นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบความสำเร็จในการเรียน

7. ส่งเสริมด้านความคิด นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลและรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ

8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิตและนักเรียนรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ

9. นักเรียนในชั้นมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

อารี สัตถ์เหนือ (2542, หน้า 303) กล่าวถึง คุณค่าของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ทำให้นักเรียนมียุทธวิธีทางการเรียนที่ดี

3. ทำให้นักเรียนมีความทรงจำที่ดีขึ้น

4. ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจภายในมากขึ้น

5. ทำให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมเพิ่มมากขึ้นและทำให้นักเรียน

ชอบเรียนวิชาต่างๆ มากขึ้น

6. ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู

7. ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันมากขึ้น

8. ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน

ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

การทำงานใดๆก็ตามจะประสบความสำเร็จได้ต่อเมื่อมีการร่วมมือกัน ในทางปฏิบัติงานโดยสมาชิกต้องช่วยกันทำให้งานประสบความสำเร็จ ซึ่งประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีมากมาย ทั้งในด้านเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน การสอน ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์และเจตคติที่มีต่อการเรียน รวมไปถึงส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดในตัวของผู้เรียนอีกด้วย

7. เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สลาวิน (Slavin, 1995, pp. 3-12) อธิบายวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 4 ลักษณะ คือ การเรียนรู้แบบกลุ่มแข่งขัน (student team learning) การเรียนรู้แบบต่อยอดเรียน (jigsaw) การเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม (group investigation) และการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ด้วยกัน (learning together)

การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มแข่งขัน (student team learning) มี 4 ลักษณะ ดังนี้

1. Student Teams Achievement Divisions (STAD) พัฒนาโดยสลาวิน (Slavin, 1978) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีนี้ ครูเป็นผู้เสนอเนื้อหาในบทเรียน หลังจากนั้น นักเรียนจะศึกษาจากใบงาน (work sheet) ในลักษณะเป็นทีมซึ่งแต่ละทีมจะมีสมาชิก 4 คน ซึ่งมีลักษณะความสามารถ เพศ และเชื้อชาติที่แตกต่างกันไป นักเรียนจะถามคำถามซึ่งกันและกัน แล้วเปรียบเทียบคำตอบและอภิปรายปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มแล้วให้นักเรียนทดสอบเป็นรายบุคคล นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนเดิมของนักเรียนเป็นคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งคะแนนพัฒนาการนั้นจะนำไปรวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่คะแนนพัฒนาการสูงสุด หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัล จากครูแนวความคิดสำคัญของวิธีการเรียนแบบร่วมมือวิธีนี้คือ การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้ ถ้านักเรียนอยากให้กลุ่มของตนได้รับรางวัล นักเรียนจะต้องช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนและเกิดความสนุกสนานในการเรียน ซึ่งกลุ่มจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้ เพราะคะแนนของกลุ่มจะมาจากคะแนนพัฒนาการของสมาชิกในกลุ่มทุกคน

2. Teams Games Tournament (TGT) พัฒนาโดย เดฟริส และสลาวิน (Devries & Slavin, 1978) วิธีนี้มีลักษณะเหมือน STAD แต่การทดสอบจะเป็นเกมแข่งขันตอบคำถาม คะแนนที่สมาชิกในแต่ละกลุ่มทำได้จะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม นักเรียนจะแข่งขันตอบปัญหาครั้งละ 3 คน นักเรียนที่มีระดับความสามารถสูงจะแข่งขันกับนักเรียนที่มีความสามารถสูง นักเรียนที่มีระดับความสามารถต่ำจะแข่งขันกับนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ ทำให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน คะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นนักเรียนในกลุ่มต้องช่วยให้เพื่อนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

3. Teams Assisted Individualization (TAI) พัฒนาโดย สลาวิน เลฟวี และแมคเคล (Slavin, Leavey & Madden, 1987) วิธีนี้นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน ที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีการให้รางวัลแก่กลุ่มที่มีคะแนนสูง วิธีการเรียนแบบ TAI จะมีการทดสอบเพื่อจัดระดับความสามารถของนักเรียน สมาชิกในกลุ่มจะศึกษาบทเรียน

ที่แตกต่างกันสมาชิกในกลุ่มเดียวกันจะตรวจสอบการตอบคำถามของเพื่อนในกลุ่มและช่วยเหลือเพื่อน ถ้าเพื่อนไม่เข้าใจจะมีการทดสอบโดยไม่มีการช่วยเหลือจากเพื่อนและตรวจให้คะแนนโดยเพื่อนในกลุ่ม ในแต่ละสัปดาห์ครูจะรวมจำนวนบทเรียนที่นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเรียนสำเร็จและจะให้รางวัลแก่กลุ่มที่สามารถทำคะแนนเพิ่มหรือมีพัฒนาการตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดและมีคะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่ทำแบบฝึกหัดถูกต้องทุกข้อ ครูจะเรียกเด็กที่มีความสามารถเท่ากันมาสอนเป็นกลุ่มย่อย แล้วปล่อยให้เด็กกลับไปทำงานในกลุ่มเดิม เด็กที่เรียนล้าหน้าไปแล้วจะช่วยเด็กที่เรียนช้ามีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม นักเรียนต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ นักเรียนต้องแข่งขันกับตนเองโดยทำคะแนนให้สูงกว่าระดับความสามารถเดิมของนักเรียน

4. Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) พัฒนาโดย แมดเดล, สลาวิน และสติเวน(Madden, Slavin & Stevens, 1986) เป็นโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ที่ใหม่ที่สุดของการเรียนรู้เป็นทีมของนักเรียน ใช้สำหรับการสอนอ่านและการเขียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบกลุ่มแข่งขัน มี 4 ลักษณะ เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอซีมาใช้กับนักเรียนในกลุ่มทดลอง

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอซี

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอซี (STAD: Student Teams Achievement Divisions) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยสลาวิน (Slavin.1978) ผู้อำนวยการโครงการสร้างการศึกษาระดับประถมศึกษาศูนย์การวิจัยประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ฮอฟกินส์ สหรัฐอเมริกา สลาวินได้พัฒนาเทคนิคนี้ขึ้นเพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษา มุ่งเน้นทักษะการคิดเป็นการเรียนแบบกลุ่มที่เป็นระบบและเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอซี เป็นรูปแบบการเรียนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้วิธีนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำ ช่วยเหลือกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มหนึ่งๆ ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่มจะพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนการสอบในภาคเรียนที่ผ่านมา ในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันทำงานในเรื่องนั้นๆ แต่ในการทดสอบซึ่งจะทำเมื่อเรียนจบเรื่องนั้นๆ แล้ว จะเป็นการทดสอบรายบุคคลช่วยเหลือกันไม่ได้คะแนนการสอบ

ของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่มและถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก็จะมีรางวัลให้ด้วยและเมื่อเรียนครบ 5-6 สัปดาห์แล้วผู้เรียนสามารถเปลี่ยนกลุ่มได้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที จึงเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิด เหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ตลอดจนเพื่อที่จะเรียนรู้และรับผิดชอบงานของผู้อื่นเสมือนงานของตนโดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอทีนี้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมี 3 ประการคือ

1. รางวัลของกลุ่ม ซึ่งได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลความรับผิดชอบรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับคนที่สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานั้นๆ ดังนั้นสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันอธิบายให้เข้าใจ เพราะเมื่อมีการทดสอบสมาชิกจะต้องทำด้วยตนเองเป็นรายบุคคลโดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ แต่คะแนนที่ได้จากการสอบจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. โอกาสความสำเร็จเท่าเทียมกันหมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำได้ดีที่สุดและประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นจากประสบการณ์ที่ทำงานร่วมกันมาจะช่วยพัฒนาสมาชิก ดังนั้นการช่วยเหลือของสมาชิกทุกคนจึงเป็นสิ่งมีค่า

สลาวิน (Slavin, 1978, p.4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอทีนี้สามารถใช้ได้กับทุกวิชาตั้งแต่วิชาคณิตศาสตร์ไปจนถึงศิลปภาษา และใช้ได้กับระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัยและเหมาะสมอย่างยิ่งกับรายวิชาที่มีการวางจุดประสงค์ไว้อย่างแน่ชัดโดยมีคำตอบที่ตายตัว เช่น คณิตศาสตร์ วิชาคำนวณต่างๆ การใช้ภาษาและภูมิศาสตร์ เป็นต้น

จุดประสงค์หลักของการเรียนด้วยรูปแบบเอสทีเอที ก็เพื่อที่จะจูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้น กล้าแสดงออก และช่วยเหลือกันในการทำความเข้าใจเนื้อหานั้นๆ อย่างแท้จริง สลาวิน (Slavin, 1995, p.54) กล่าวเพิ่มเติมว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอทีเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ง่ายที่สุด และเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับครูในการเริ่มต้นใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียน

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงวิธีการเรียนด้วยรูปแบบเอสทีเอทีแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีการที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม เป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน และทำให้มองเห็นคุณค่าของการร่วมมือกัน ซึ่งรูปแบบการเรียนนี้เหมาะสมกับการสอนในหลายสาขาวิชา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที มาประยุกต์ใช้กับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เพราะจะทำให้นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนร่วมมือกันอ่านและทำงานร่วมกันเพื่อทำกิจกรรม ในขณะที่อ่านและหลังการอ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากยิ่งขึ้น

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอคิ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอคิ ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอนคือ

1. การนำเสนอข้อมูล (class presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีการสอนตรง อาจเป็นการใช้เอกสารหรือการบรรยายเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน การนำเสนอข้อมูลนี้จะแตกต่างจากการสอนโดยทั่วไป กล่าวคือ นักเรียนจะต้องมีความตั้งใจและสังเกตขณะครูสอนเพราะนักเรียนต้องลงมือปฏิบัติเอง และมีการทดสอบหลังจากจบบทเรียนหนึ่งๆ

2. การทำงานร่วมกัน (teams) นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งมี 4-5 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศคละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือ ช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกัน การเตรียมสมาชิกเพื่อการทดสอบหลังจากครูสอนเนื้อหาจบแล้ว สมาชิกจะเข้ากลุ่มเรียนรู้และทำงานจากใบงาน อภิปรายปัญหาร่วมกันรวมทั้งการตรวจสอบคำตอบ การแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคนทุกคนต้องทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สมาชิกเรียนรู้ให้กำลังใจและเข้าใจร่วมกัน

3. การทดสอบ (quizzes) เมื่อครูสอนไปประมาณ 1-2 ครั้ง นักเรียนจะเข้าทำการทดสอบในสาระที่เรียน ต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้

4. คะแนนพัฒนารายบุคคล(individual improvement scores)จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อแสดงออกซึ่งความสามารถของตนเองให้ดีกว่าครั้งก่อน นักเรียนแต่ละคนก็สามารถทำคะแนนสูงสุดให้กลุ่มของตนได้ ด้วยวิธีนี้ นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนพื้นฐานซึ่งคิดมาจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลายๆ ครั้ง

5. การตัดสินผลงานของกลุ่ม(team recognition) จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่ม อาจเป็นคำชมเชย ใบประกาศนียบัตรกลุ่ม รางวัล เป็นต้น (วาสนา โดยวิมลทรงไชย, 2543, หน้า 39-40)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบ เอสทีเอคิ มีอยู่ 5 ขั้นตอน กล่าวคือ การนำเสนอบทเรียน การจัดกลุ่ม การทดสอบ คะแนนพัฒนารายบุคคล และการตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี

สลาวิน (Slavin, 1980, pp. 56-66) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ ประกอบด้วยเทคนิค 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ การเตรียมการสอน และตารางกิจกรรมต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การเตรียมการสอน (preparation) ครูจะดำเนินการดังนี้

2.1.1 เนื้อหาของบทเรียน (Materials) การเรียนโดยใช้วิธีเอสทีเอดีสามารถใช้ได้กับเนื้อหาต่างๆ ที่ครูสร้างขึ้นตามหลักสูตรโดยการทำเอกสารประกอบการสอนหรือใบงาน (worksheet) กระดาษคำตอบ (answersheet) และข้อทดสอบย่อยสำหรับเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละบท

2.1.2 การจัดกลุ่มผู้เรียน (students to teams) การแบ่งกลุ่มโดยวิธีเอสทีเอดีนี้ ในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คน ถ้าสมาชิกมี 4 คนจะประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน และถ้าสมาชิกมี 5 คน จะมีนักเรียนปานกลางเพิ่มอีก 1 คน ไม่ควรให้นักเรียนเลือกเข้ากลุ่มกันเองเพราะนักเรียนจะเลือกคนที่มีความคล้ายคลึงกับตนเอง ขั้นตอนในการจัดกลุ่ม ได้แก่

1) จัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับการเรียนเป็นกลุ่มให้แก่แต่ละกลุ่ม
2) จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยจัดเรียงนักเรียน ที่มีคะแนนสูงสุดไปถึงต่ำสุด ข้อมูลที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มได้จาก คะแนนการทดสอบจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่สุทธองลงมา คือ การใช้ผลการเรียนระดับคะแนนวิชาที่ผ่านมา

3) พิจารณาจำนวนกลุ่มในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่ม ควรประกอบด้วยสมาชิก 4 คน ดังนั้น นักเรียนจะมีกี่กลุ่มนั้นให้ใช้ 4 หหารจำนวนนักเรียน เช่น ในห้องเรียนหนึ่งมีนักเรียน 32 คน ก็จะแบ่งนักเรียนได้ 8 กลุ่ม แต่ถ้าหารด้วย 4 ไม่ลงตัวก็ต้องมีบางกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่า 4 คน เช่น ในห้องเรียนหนึ่งมีนักเรียน 30 คน ก็จะแบ่งนักเรียนได้ 7 กลุ่ม โดยมีกลุ่ม 5 กลุ่ม ที่มีสมาชิก 4 คน และมี 2 กลุ่มที่มีสมาชิก 5 คน เป็นต้น

4) การพิจารณาคะแนนพื้นฐาน คะแนนพื้นฐาน หมายถึง คะแนนจากการทดสอบครั้งที่แล้วมา เมื่อครูใช้เทคนิคนี้และมีการทดสอบไป 2-3 ครั้งแล้วนำคะแนนนี้มาเฉลี่ยเป็นคะแนนพื้นฐานหรืออาจใช้คะแนนผลการเรียนของปีที่ผ่านมาก็ได้

2.2 รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรม (schedule of activities)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี สลาวิน (Slavin, 1980, pp. 59-63) ได้เสนอขั้นตอนในการเรียนไว้ 4 ขั้นตอน

2.2.1 การสอน (teach)

ครูใช้วิธีการสอนแบบโดยตรง (direct instruction) หรืออภิปราย (discussion) หรือเสนอโดยใช้เสียงและภาพ (audiovisual presentations) จะใช้เวลา 1-2 คาบ

ในการสอนบทเรียนหนึ่งๆ โดยดำเนินตามแผนการสอนซึ่งในการนำเสนอบทเรียนนั้น ควรจะครอบคลุมถึงการนำเข้าสู่บทเรียน (opening) การพัฒนา (development) และการฝึกโดยให้แนวปฏิบัติ (guided practice) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การนำเข้าสู่บทเรียน (opening) เป็นการเร้าความสนใจของนักเรียนให้อยากรู้อยากเห็นโดยครูควรบอกให้นักเรียนทราบถึงเรื่องที่จะเรียนว่า คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนด้วยการสาธิต การใช้อุปกรณ์ประกอบ การอธิบาย ยกตัวอย่างปัญหาในชีวิตจริงหรือทบทวนเกี่ยวกับทักษะ หรือข้อมูลที่นักเรียนรู้อยู่แล้ว

2) การพัฒนา (development) เป็นขั้นที่จัดในขั้นนำเสนอบทเรียน ครูอาจจะปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้อุปกรณ์ หรือสื่อที่เห็นชัดเจน เน้นทักษะความเข้าใจ และประเมินความเข้าใจของนักเรียนบ่อยๆ โดยใช้คำถาม อธิบายว่าคำตอบนี้ทำไมจึงถูกต้อง และไม่ถูกต้อง

3) การฝึกโดยให้แนวปฏิบัติ (guided practice) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับบทเรียนที่นำเสนอ โดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันแก้ปัญหาหรือหาคำตอบสำหรับคำถามนั้นๆ หรือสุ่มตัวอย่างนักเรียนเพื่อถาม ซึ่งวิธีนี้จะเป็นการกระตุ้นนักเรียนทุกคนให้เตรียมคำตอบไว้

2.2.2 การทำงานเป็นกลุ่ม (team study) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งหนึ่งๆ ใช้เวลา 1-2 คาบ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการอ่านและศึกษาใบงานร่วมกันกับเพื่อนสมาชิก เอกสารที่ใช้ในขั้นนี้ คือ ใบงานและกระดาษคำตอบกลุ่มละ 2 ใบ สำหรับกลุ่มหนึ่งๆ ในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มจะต้องเรียนรู้เนื้อหาหนึ่งๆ ให้เข้าใจและช่วยกันทำงาน ในคาบแรกของการเรียนครูต้องอธิบายถึงแนวทางในการทำงานร่วมกันและเทคนิคต่างๆ ในการเรียนเป็นกลุ่มดังนี้

1) นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบในการทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนให้กระจ่าง

2) นักเรียนจะเสร็จสิ้นงานที่ได้รับมอบหมายได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาหนึ่งๆ เข้าใจเป็นอย่างดี

3) นักเรียนควรจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามครู

4) นักเรียนในกลุ่มควรปรึกษาพูดคุยกันเบาๆ นอกจากนี้ควรกระตุ้นให้นักเรียนได้รับทราบกฎบางอย่าง เช่น ให้จัดกลุ่มอย่างรวดเร็วและไม่ทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น

- 5) ให้เวลาประมาณ 5 นาทีในการตั้งชื่อกลุ่ม
- 6) แจกใบงานและกระดาษคำตอบ (กลุ่มละ 2 ชุด)
- 7) แลกเปลี่ยนความคิด อธิบายโต้ตอบและแบ่งปันข้อมูล
- 8) ให้สมาชิกแต่ละคนอธิบายคำตอบแทนที่จะเป็นการตรวจ
- 9) ใช้คำพูดที่สุภาพไม่ก้าวร้าวและไม่เถียงกันด้วยเรื่อง
- 10) เมื่อเกิดข้อขัดแย้งให้ใช้หลักประชาธิปไตย
- 11) ตรวจสอบผลงานและคำตอบของกลุ่มก่อนนำเสนอ และสมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบผลงานกลุ่มเสมือนงานของตน
- 12) เน้นให้นักเรียนทราบว่า พวกเขาจะจบบทก็ต่อเมื่อแน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มทำคะแนนทดสอบได้ 100%
- 13) ต้องแน่ใจว่า นักเรียนศึกษาเนื้อหาในบทจริงๆ ไม่ใช่ถือไว้เฉยๆ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องมีกระดาษคำตอบเพื่อเอาไว้ตรวจคำตอบของตนเองและสมาชิกในขณะเรียน ผู้เรียนอธิบายคำตอบด้วยกันแทนที่จะเป็นเพียงการตรวจคำตอบจากกระดาษคำตอบ
- 14) ให้ผู้เรียนอธิบายวิธีหาคำตอบด้วยแทนที่จะเป็นเพียงการตรวจคำตอบว่าถูกหรือผิดเท่านั้น
- 14) เตือนให้นักเรียนเข้าใจว่า ถ้าเขามีปัญหาเขาจะต้องถามเพื่อนก่อนที่จะถามครู
- 15) บทบาทของครูคือสังเกตและประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยเดินดูทุกกลุ่มและให้การช่วยเหลือเมื่อจำเป็น นอกจากนี้ครูอาจจะมีการซักถามกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

2.3 การทดสอบ (test)

การทดสอบจะใช้เวลาในการทดสอบ 1/ 2 คาบ โดยเป็นการทดสอบรายบุคคล ในการทดสอบครูควรจะให้เวลาในการทำข้อสอบอย่างเพียงพอและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษากันในขณะทำข้อสอบ เพราะต้องการจะให้นักเรียนแสดงให้เห็นว่าตนเรียนรู้อะไรบ้างจากบทเรียนบทนี้ ในขณะทำการทดสอบนักเรียนต้องแยกโต๊ะจากกลุ่มเมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จ ครูอาจปฏิบัติดังนี้

2.3.1 ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบกับสมาชิกของกลุ่มอื่น เพื่อตรวจให้คะแนน

2.3.2 ครูเก็บกระดาษคำตอบของนักเรียนไปตรวจเองหลังจากนักเรียนสอบเสร็จ เพื่อจะได้แจ้งผลให้นักเรียนทราบในคาบต่อไป

2.4 การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (team recognition)

การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงคะแนนของแต่ละบุคคลที่มีการเพิ่มขึ้น (figuring individual and team scores) ทั้งนี้ที่ผู้สอนคำนวณคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนก็จะชี้ถึงคะแนนแต่ละบุคคลที่มีการเพิ่มขึ้นและจัดทำคะแนนกลุ่ม มีการให้รางวัล หรือใบประกาศนียบัตรชมเชยให้กับกลุ่มที่ทำคะแนนสูงๆ ถ้าเป็นไปได้ครูควรบอกคะแนนในคาบถัดไปหลังจากการสอบ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงกันระหว่างการทำคะแนนให้ดีที่สุดกับการตระหนักถึงความสำเร็จและได้รับรางวัล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนอีกด้วย กลุ่มจะได้รับรางวัลก็ต่อเมื่อกลุ่มนั้น ได้รับความสำเร็จเหนือกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งจะตัดสินด้วยคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน แล้วจึงนำมาคำนวณเป็นคะแนนของกลุ่ม

จากที่กล่าวมาพอที่จะสรุปถึงขั้นตอนการเรียนรู้ตามรูปแบบเอสทีเอที ได้ว่ามีขั้นตอนในการเรียนตามรูปแบบ 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการสอน ประกอบด้วย การเตรียมเนื้อหาบทเรียน สร้างสื่อใบงาน และบัตรกิจกรรมของครู จากนั้นก็จะจัดกลุ่มผู้เรียนโดยจะจัดละผู้เรียนตามความสามารถ ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิก 4 คน คือ มีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 คน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มลงในบัตรบันทึกคะแนนจากครู ต่อไปครูก็จะกำหนดคะแนนพื้นฐานโดยคิดจากคะแนนจากการทดสอบของภาคเรียนที่ผ่านมา
2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอที จะประกอบด้วยกิจกรรม 4 ขั้นตอนคือ การนำเสนอบทเรียน การเรียนเป็นกลุ่ม การทดสอบ และการตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

3. การคิดคะแนน

การคิดคะแนน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองให้สูงขึ้นได้ในแต่ละครั้งเป็นการแข่งขันกับตนเอง ผลการทดสอบย่อยและการนำผลงานไปตัดสินกลุ่ม สลาวิน (Slavin, 1995, pp. 77-80) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลกลุ่มประกอบด้วย การกำหนดคะแนนพื้นฐานการทดสอบย่อย การปรับปรุงคะแนนและการตัดสินประเมินผลกลุ่มดังนี้

1. การกำหนดคะแนนพื้นฐาน(base score)

1. การกำหนดคะแนนพื้นฐาน(base score)

นักเรียนแต่ละคนต้องตั้งเป้าหมายของการเรียนว่า นักเรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนทำงานที่ยากกว่าและทำคะแนนสอบได้ดีกว่าคะแนนสอบที่ผ่านมา แต่ถ้านักเรียนไม่สามารถทำคะแนนได้สูงขึ้น ก็ปราศจากคะแนนที่ปรับปรุงจากการสอบที่ผ่านมา คะแนนสอบที่ผ่านมาเรียกว่า คะแนนพื้นฐาน(base score: b) ได้มาจาก 2 วิธีคือ

วิธีที่ 1 คะแนน b ได้มาจากคะแนนเฉลี่ยจากการสอบที่ผ่านมาของนักเรียนหลังจากที่ครูเสนอบทเรียนโดยใช้รูปแบบเอสทีเอตี

วิธีที่ 2 คะแนน b ได้มาจากคะแนนสอบครั้งสุดท้ายของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยนำเอาผลคะแนนจากการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนแต่ละคนมาคิดเป็นคะแนนพื้นฐาน แล้วนำไปคิดเทียบเป็นคะแนนที่ต้องการ

ตัวอย่าง ปรียามีคะแนนจากการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 อยู่ 70 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 ดังนั้น คะแนนพื้นฐานของปรียา คือ 70 คะแนน และเมื่อนำไปเทียบเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน ปรียาจะมีคะแนนพื้นฐานคือ 7 คะแนน เป็นต้น

2. การหาคะแนนก้าวหน้า (improvement points)

สลาวิน (Slavin, 1995, p.80) ได้เสนอวิธีการเปรียบเทียบคะแนนย่อยกับคะแนนพื้นฐานเพื่อหาความแตกต่าง และปรับเป็นคะแนนก้าวหน้า ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ตาราง 1 การหาคะแนนก้าวหน้า

คะแนนสอบย่อย	คะแนนก้าวหน้า
คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	5
คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10	10
คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10	20
คะแนนมากกว่า 10 คะแนนเหนือคะแนนพื้นฐาน	30

จากตารางนี้ นำคะแนนพื้นฐาน คะแนนสอบย่อย และคะแนนก้าวหน้า บันทึกในตารางคะแนนของแต่ละกลุ่มตั้งตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงการบันทึกคะแนนสอบและคะแนนก้าวหน้าจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ชื่อกลุ่ม	สอบครั้งที่	เรื่อง	
ชื่อสมาชิก	คะแนนพื้นฐาน	คะแนนสอบย่อย	คะแนนก้าวหน้า
ด.ช. กิตติพิศ	90	100	30
ด.ช. ชีรภัทร	90	82	10
ด.ญ. สุธิกานต์	85	74	5
ด.ญ. จิตรลดา	75	79	20

จุดประสงค์ของการคิดคะแนนพื้นฐานและคะแนนก้าวหน้าก็เพื่อที่จะให้นักเรียนทุกคนพยายามทำคะแนนสูงสุดให้กับกลุ่มของตน ไม่ว่าจะคะแนนครั้งที่ผ่านมาจะอยู่ในระดับใดก็ตาม นักเรียนจะเข้าใจและเห็นว่าเป็นการยุติธรรมที่จะเปรียบเทียบคะแนนของตนกับคะแนนที่ทำไว้ครั้งก่อน โดยไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร เมื่อนักเรียนรู้เกณฑ์ล่วงหน้าทำให้ทราบว่าจะต้องใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใดทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้กลุ่มได้คะแนนดีขึ้นและได้เป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

1. การคิดคะแนนกลุ่ม (team score)

การคิดคะแนนกลุ่ม เป็นการนำคะแนนพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังตัวอย่างในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการบันทึกคะแนนสอบและคะแนนก้าวหน้า

สมาชิก	คะแนนพื้นฐาน	คะแนนสอบย่อย	คะแนนก้าวหน้า
ด.ช. กิตติพิศ	90	100	30
ด.ช. ชีรภัทร	90	82	10
ด.ญ. สุธิกานต์	85	74	5
ด.ญ. จิตรลดา	75	79	20
		คะแนนรวม	65
		คะแนนเฉลี่ย	16

จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอื่น เพื่อจะหากกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดให้ได้รับรางวัล

4. การให้รางวัล (availability of rewards)

การให้รางวัลเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเรียนด้วยวิธีนี้ เพื่อเป็นการจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนทำงานให้ดีที่สุด ซึ่งจะเปิดโอกาสให้กลุ่มได้รับรางวัล สลาวิน(Slavin, 1995, p. 63) ได้กำหนดเกณฑ์ที่จะได้รับรางวัลของกลุ่มไว้ 3 รางวัล ได้แก่ รางวัลยอดเยี่ยม (superteam) รางวัลดีมาก (greatteam) และรางวัลดี (goodteam) และใช้เกณฑ์ในการคิดคะแนนก้าวหน้ามาเป็นเกณฑ์ดังนี้

ตาราง 4 ตารางแสดงเกณฑ์การให้รางวัล

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	รางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ยอดเยี่ยม

เกณฑ์เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่ตายตัว ดังนั้นกลุ่มใดจะได้รับรางวัลยอดเยี่ยมได้ กลุ่มนั้นจะต้องได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐานของตนเอง และการที่ได้รับรางวัลดีมากได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มเกือบทุกคนได้คะแนนสูงกว่า คะแนนพื้นฐานของตัวเองตั้งแต่ 10 คะแนนขึ้นไป แต่อย่างไรก็ตามครูผู้สอนอาจเปลี่ยนแปลงเกณฑ์นี้ได้

ครูอาจให้รางวัลเป็นสิ่งของ หรือใบประกาศนียบัตร เพื่อดึงดูดใจแก่สมาชิกภายในกลุ่มเช่นที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม อาจจะได้ใบประกาศนียบัตรใบใหญ่กว่ากลุ่มที่ได้รับรางวัลดีมาก และสำหรับกลุ่มที่ได้รับรางวัลดีอาจจะได้รับคำชมเชยในห้องเรียนเท่านั้นซึ่งอยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน โดยหลักการแล้วการให้รางวัลนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้เรียนนั่นเอง

เกี่ยวกับการให้รางวัลในการเรียนตามรูปแบบเอสทีเอที นั้นสรุปได้ว่า เป็นการจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนทำงานให้ดีที่สุดโดยถือตามค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาเป็นเกณฑ์และได้กำหนดเกณฑ์การให้รางวัลของกลุ่มไว้ 3 รางวัล คือ ดี ดีมากและยอดเยี่ยม รางวัลที่ได้ อาจเป็นสิ่งของหรือเอกสาร เช่น ประกาศเกียรติคุณ หรือคำชมเชย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกให้รางวัลโดยใช้ใบประกาศเกียรติคุณเป็นรางวัลแก่ผู้เรียน

5. การบันทึกคะแนน

การเรียนตามรูปแบบเอสทีเอที ครูควรจัดบันทึกคะแนน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบพัฒนาการหรือความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนของคนและสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย

เมื่อนักเรียนทราบผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้มีพัฒนาการทางการเรียนมากยิ่งขึ้น สำหรับการจัดทำแบบบันทึกคะแนนตามรูปแบบเอสทีเอ็ดนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบดังนี้ (Slavin, 1995, p.178)

ตาราง 5 แสดงแบบใบบันทึก คะแนนของกลุ่ม

ชื่อ.....

รายชื่อสมาชิก	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5
ผลรวมของคะแนนกลุ่ม					
คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม					
รางวัลที่ได้รับ					

คะแนนของกลุ่ม = ผลรวมของคะแนนกลุ่ม x จำนวนสมาชิกของกลุ่ม

จุดประสงค์ของการคิดคะแนนพื้นฐานและคะแนนก้าวหน้าก็เพื่อจะให้นักเรียนทุกคนพยายามทำคะแนนสูงสุดให้กับกลุ่มของตน ไม่ว่าคะแนนครั้งที่ผ่านมาจะอยู่ในระดับใดก็ตาม นักเรียนจะเข้าใจและเห็นว่าเป็นการยุติธรรมที่จะเปรียบเทียบคะแนนของตนกับคะแนนที่ทำไว้ครั้งก่อน โดยไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร เมื่อนักเรียนรู้เกณฑ์ล่วงหน้าทำให้ทราบว่า จะต้องใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใด ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้กลุ่มได้คะแนนดีขึ้นและได้เป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

เพื่อให้เหมาะสมกับการสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอ็ดของสลาบิน ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 เป็นการสร้างความสนใจและความพร้อมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้การสนทนาหรือใช้เกมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

1.2 ควบุ่บ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน ที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันคือ เก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้น
เตือนและให้กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู
ผู้บันทึก ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงานและ
รายงานผล

ผู้ชี้แนะ ทำหน้าที่ขยายความรู้ เพิ่มเติมความคิด
ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนของ
สมาชิกให้ทุกคนสามารถอธิบายได้เหมือนกัน

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 นำเสนอบทเรียน โดยครูสอนความรู้ให้แก่นักเรียนทั้งชั้นด้วยวิธี
สอนตรงประกอบสื่อการสอนเช่น แผ่นใส บัตรคำ รูปภาพ เป็นต้น และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
เกี่ยวกับบทเรียนที่นำเสนอโดยแนะแนวทางให้

2.2 นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยศึกษาจากใบงานร่วมกับสมาชิก ทุกคน
ต้องเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ให้เข้าใจและช่วยกันทำงาน ตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ขั้นสรุป ครูใช้วิธีสุ่มนักเรียนบางกลุ่มรายงานผลหรือซักถาม
เพื่อสรุปความเข้าใจในการอ่าน

3. ขั้นวัดผลและประเมินผล

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการประเมินผลการทำงานกลุ่มโดยใช้
แบบสังเกต

3.2 นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยเมื่อเรียนจบบทเรียน
แต่ละบท

3.3 ครูตรวจผลการสอบและพิจารณาผลเป็นคะแนนรายบุคคลและ
คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

4. ขั้นสร้างความประทับใจ

ครูประกาศคะแนนของกลุ่มให้รู้พร้อมคำชม รางวัล หรือใบประกาศนียบัตร
ให้กับกลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นการจูงใจให้นักเรียนตระหนักถึง
ความสำเร็จของกลุ่ม

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ไว้ดังนี้

เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล (2544, หน้า 7) ให้ความหมายของการจัดการเรียน
แบบปกติว่า เป็นการสอนที่ครูนิยมใช้กันทั่วไป ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การซักถาม
การจดบันทึก และการทำแบบฝึกหัด

พัชรี ลิธิฐฎา (2534, หน้า 11) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปกติว่าเป็นการสอนของครู โดยใช้แผนการสอนปกติ ซึ่งส่วนมากจะเป็นการบรรยายประกอบสื่อการสอน มีการอภิปราย แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า แสดงบทบาทสมมุติ

สุชาติพิทย์ แป้นทองคำ (2545, หน้า 12) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบปกติของกรมวิชาการว่าประกอบด้วย ชั้นเตรียมการ คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ทบทวนความรู้เดิม แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ ชี้นำสอนเป็นการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้การอธิบายสนทนาซักถาม อภิปราย ทำแบบฝึกหัด ชั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาและขั้นวัดผล ประเมินผลโดยสังเกตพฤติกรรม และการตรวจแบบฝึกหัด

อภิญา สิงห์สมบัติ (2545, หน้า 43) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการว่า ในชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนและดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่ที่การสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจและเร้าความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ชั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น ชั้นประเมินผล เป็นขั้นตอนการทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบเพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

บุญสุพร เฟิงทา (2544, หน้า 12) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ว่า เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งประกอบด้วย ชี้นำเข้าสู่กิจกรรม เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม เกิดความสนใจ ชั้นกิจกรรม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับความรู้หลายรูปแบบ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง ชั้นสรุปและขั้นประเมินผล

อาสยา ไทยโพธิ์ศรี (2547, หน้า 13) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของกรมวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจในบทเรียน สร้างแรงจูงใจด้วยการสนทนา หรือใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ ชี้นำสอน มีขั้นตอนย่อยคือ แจกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ทบทวนความรู้เดิม เสนอบทเรียนใหม่ ให้แนวการเรียนรู้ แจกผลการปฏิบัติ ชั้นสรุป ส่งเสริมความแม่นยำและถ่ายโอนความรู้และขั้นประเมินผล

จากการศึกษาวิธีสอนแบบปกติจากนักการศึกษาดังกล่าว จึงสรุปขั้นตอนการสอนแบบปกติ ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการทดลอง ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและความสนใจในการเรียนด้วยการสนทนาซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้
2. ชี้นกิจกรรมการเรียนรู้ ครูนำเสนอเนื้อหาให้นักเรียนด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. ชี้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการอภิปรายซักถาม หรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน
4. ชี้นประเมินผล เป็นการตรวจสอบความรู้ว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด จากการทำแบบฝึกหัด การสังเกต และการทดสอบ

เจตคติ

1. ความหมายของเจตคติ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (2545, หน้า 30) กล่าวถึง การออกแบบการเรียนการสอนว่าในการออกแบบการเรียนรู้อาจต้องให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้ง ความรู้ ความคิด ทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และในคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสารประกอบหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (2545, หน้า 35,172) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่ไปกับความรู้ หรือธรรมชาติของวิชา สอนให้นักเรียนรู้หลักการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมให้นักเรียนรักการอ่าน การเขียน ได้พัฒนาความคิด มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาไทยได้อย่างมีความสุข

ด้วยความคิดดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนา ภาษาไทยและเจตคติต่อภาษาควบคู่กันไปด้วย

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

ล้วนและอังคณา สายยศ (2543, หน้า 54) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเชื่อ ครัทธาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งเป็นไปในทางที่ดี หรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรมแต่เป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม

วิภาวี แป้นเรือง (2546, หน้า 37) กล่าวว่า เจตคติหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นและความพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบ เป็นการบอกแนวโน้มทางจิตใจของบุคคลเมื่อปะทะสัมพันธ์กับสิ่งของบุคคล ประเพณีหรือสถานการณ์ใดๆ ซึ่งมีผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมา เจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

กู๊ด (Good, 1973, p.59) ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความเอนเอียงหรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุ สิ่งของ สถานการณ์หรือคุณค่าตามปกติจะประกอบไปด้วยความรู้สึกและอารมณ์

อนาสตาซี (Anastasi, 1986, p 541) ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า กลุ่มชน ประเพณี หรือสถาบันต่างๆ

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า เจตคติ คือความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลหรือสถานการณ์ แล้วพร้อมที่จะแสดงออกมาในทั้งในทางบวกและทางลบ ความรู้สึกนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ คือ สภาพการศึกษา สิ่งแวดล้อมหรือการจูงใจ

เจตคติต่อการเรียนจึงหมายถึง ท่าที ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการเรียน แล้วแสดงออกมาในรูปของความชอบ ฟังพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่ฟังพอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ซึ่งท่าทีความรู้สึกหรือความคิดเห็นดังกล่าวนี้ สามารถเปลี่ยนแปลงได้จากประสบการณ์คือสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมต่อการอ่านและการจูงใจ

2. ลักษณะและประเภทของเจตคติ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2522, หน้า 7) ได้รวบรวมและอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่าเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังนี้

1. การยินยอม คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพื่อให้เขาได้ปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
 2. การเลียนแบบ คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคมหรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อการมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น
 3. รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตนเอง
- เจตคติของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. เจตคติเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความพอใจ
2. เจตคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในทางตรงกันข้าม เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินดี ไม่ร่วมทำ
3. เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งเจตคติเชิงนิมาน และเจตคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉยๆ ไม่ถึงกับเกลียดหรือชอบ

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการที่บุคคล ได้ผ่านการเรียนรู้และประสบการณ์ โดยแต่ละคนจะมีลักษณะแตกต่างกัน ในลักษณะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยและเป็นกลาง

3. องค์ประกอบของเจตคติ

เทรคคิส(Triadis, 1971, pp. 2-3) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ แนวความรู้ ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ไม่ว่าจะบุคคลหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม ความรู้และแนวคิดดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้หรือแนวความคิดต่อสิ่งเร้าใดครบถ้วนแล้ว บุคคลนั้นจะมีเจตคติต่อสิ่งเร้า นั้นไปในทางบวก หรือทางลบชัดเจนขึ้น

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกที่เป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะหรือทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือเจตคติที่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมีเจตคติไปในทางบวกต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านความพร้อมในการกระทำ ได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอน ทิศทางก็มีลักษณะเด่นชัด แน่นนอนและเป็นพฤติกรรมทางบวกหรือทางลบอย่างชัดเจนด้วย

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบด้านความรู้สึกจะมาจากการรับรู้ของบุคคลและจะส่งผลไปถึงพฤติกรรมการกระทำของบุคคลต่อไป

4. การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

บันลือ พุกษะวัน (2534, หน้า 8-10) กล่าวว่า เจตคติที่ดีต่อการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ย่อมจะมีนิสัยรักการอ่านและยังช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์นอกเหนือจากการเรียนและการเล่น การเสริมสร้างเจตคติที่ดีทำได้ดังนี้

1. การสอนอ่านต้องระลึกเสมอว่า จะต้องให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะอ่าน อาจใช้แผนภาพและเทคนิคการสอนของครูเข้าช่วย
2. ส่งเสริมให้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนเล็งเห็นประโยชน์และคุณค่าของการอ่าน

ทวี ท่อแก้วและอภรรม สีนภิบาล (2517, หน้า57) ได้เสนอหลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่เด็กดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่เรียน
2. ให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนอย่างแท้จริง
3. ให้ผู้เรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
4. ให้ผู้เรียนได้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ

ความถนัด เพื่อจะได้เกิดผลสำเร็จในการเรียน อันจะเป็นผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

5. การสอนของผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวอย่างดี ใช้วิธีสอนที่ดี ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
6. ผู้สอนต้องสร้างความอบอุ่นใจและความเป็นกันเองกับผู้เรียน
7. ผู้สอนต้องสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าเลื่อมใสแก่ผู้เรียน
8. จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน ห้องเรียน ให้มีบรรยากาศ

ที่น่าอยู่ น่าเรียนและน่าสนใจ

ดังนั้นการเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดแก่ผู้เรียนทั้งในด้านการเรียนและการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับเด็กด้วยการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้น่าสนใจ สร้างความอบอุ่นเป็นกันเองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนมองเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนอย่างแท้จริง

5. การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากในการวัดเพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกว่า รู้สึกซาบซึ้ง ฟังพอใจหรือมองเห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด

ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 147-148) ได้สรุปเกี่ยวกับหลักการวัดเจตคติไว้ว่า การวัดเจตคติเป็นสิ่งยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์ และความรู้สึกหรือลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวแปรเปลี่ยนได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตามเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ยังสามารถวัดได้โดยอาศัยหลักสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น(basic assumption) เกี่ยวกับการวัดเจตคติ

คือ

1.1 ความคิดเห็น ความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคลนั้นจะคงที่อยู่ช่วงหนึ่ง นั่นคือความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วงเวลาใดช่วงเวลาที่ความรู้สึกของคนเรามีความคงที่ ทำให้สามารถวัดได้

1.2 เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรงการวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อม โดยวัดแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือประพฤติอยู่เสมอ

1.3 เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความคิด ความรู้สึกนั้นอีกด้วย ดังนั้น ในการวัดเจตคติ นอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับ ความมากน้อยหรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

2. การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด มีสิ่งเร้า เช่น การกระทำ เรื่องราวที่บุคคลแสดงเจตคติตอบสนองและสุดท้าย ต้องมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มาก น้อย

3. สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้าที่นิยมคือข้อความคิดเจตคติ (attitude statements) ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคลตอบสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

4. การวัดเจตคติต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง (validity) ของการวัดเป็นพิเศษ ต้องพยายามใช้ผลของการวัดที่ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทาง และระดับ

บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ (2535, หน้า 236) กล่าวถึง หลักการการวัดเจตคติ 3 ประการ คือ

1. เนื้อหา (content) การวัดเจตคติต้องมีสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้แสดงกิริยาท่าที่ออกมาสิ่งเร้าโดยทั่วไปได้แก่เนื้อหาที่ต้องการวัด

2. ทิศทาง (direction) การวัดเจตคติโดยทั่วไปกำหนดให้เจตคติมีทิศทางเป็นเส้นตรงและต่อเนื่องกัน ในลักษณะเป็นซ้าย-ขวาหรือบวกกับลบ กล่าวคือเริ่มจาก เห็นด้วยอย่างยิ่งและลดความเห็นลงเรื่อยๆ จนถึงมีความรู้สึกเฉยๆ และลดต่อไปเป็นไม่เห็นด้วย จนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะของการเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอยู่เป็นเส้นตรงเดียวกันและต่อเนื่องกัน

3. ความเข้มข้น (intensity) กิริยาท่าที่หรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเร้า นั้น มีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ถ้ามีความเข้มข้นสูงไม่ว่าจะเป็นไปในทิศทางใดก็ตามจะมีความรู้สึกหรือกิริยาท่าที่รุนแรงมากกว่าที่มีความเข้มข้นเป็นกลาง

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528, หน้า 187) อธิบายว่า วิธีวัดเจตคติสามารถวัดได้จากการประเมินความรู้สึกของตนเอง การสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก และการแปลความหรือตีความปฏิกิริยาที่บุคคลแสดงต่อสิ่งเร้าและการทำงานบางอย่างที่กำหนดให้

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์ (2533, หน้า 17) เสนอวิธีวัดเจตคติว่าเราสามารถวัดได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การรายงานตนเอง และการใช้สังคมมิติ

ในปัจจุบัน นักการศึกษาและนักจิตวิทยาใช้แบบทดสอบวัดเจตคติวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาศัยกฎเกณฑ์ และเมื่อได้เครื่องมือวัดเจตคติแล้วจึงนำไปวัดบุคคลเพื่อแปลความหมายตามกฎเกณฑ์ของเครื่องมือนั้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบทดสอบวัดเจตคติตามแนวคิดของ เรนิส ลิเคอร์ท (Rensis Likert) ซึ่งวิภาวี แป้นเรือง (2546, หน้า 40) ได้อธิบายลำดับขั้นตอนการสร้างไว้ดังนี้

ระดับที่ 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับที่ 4 เห็นด้วย

ระดับที่ 3 ไม่น่าใจ

ระดับที่ 2 ไม่เห็นด้วย

ระดับที่ 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กำหนดการให้คะแนนของการตอบแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปจะกำหนดคะแนนข้อความทางบวก เช่น 5 4 3 2 1 (หรือ 4 3 2 1 0) และข้อความทางลบ เป็น 1 2 3 4 5 (หรือ 0 1 2 3 4)

สรุปได้ว่าในการวัดเจตคติโดยทั่วไปควรมีหลักในการวัด กล่าวคือ จะต้องพิจารณาเนื้อหาที่ต้องการวัด มีทิศทางของเจตคติ ความเที่ยงตรงของการวัด นอกจากนี้ควรคำนึงถึงข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดเจตคติ เช่น ช่วงเวลาในการวัด วิธีวัดซึ่งอาจเป็นทางตรงหรือทางอ้อม และขนาดหรือประมาณของความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเร้า เป็นต้นทฤษฎี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปาลิชาติ จิตรน้า(2540, บทคัดย่อ)ได้ทำการทดลองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเน้นเฉพาะเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เจตคติ และทักษะการทำงานร่วมกันในวิชาสังคมศึกษา ส 504 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคดังกล่าว สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เจตคติและทักษะการทำงานร่วมกันของ

นักเรียนได้จริง โดยดูผลเปรียบเทียบจากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและดูผลเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เจตคติต่อวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และทักษะในการทำงานร่วมกันระหว่างนักเรียนแผนการเรียนที่ 1 (วิทย์-คณิต) และนักเรียนแผนการเรียนที่ 2 (อังกฤษ - ฝรั่งเศส) ของกลุ่มทดลอง

เพ็ญศรี ศรีนุศร (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรมพื้นบ้านเพื่อการสอนในวิชาภาษาไทย เรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนมีส่วนร่วมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์เท่ากับจำนวนนักเรียนที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 นอกจากนี้ นักเรียนยังมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

วาสนา โดยวัฒน์ชงไชย (2543, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือตามวิธีเอสทีเอตีกับวิธีสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาทีโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แบบสอบถามความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือตามวิธีเอสทีเอตีกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กล้า พิมพวงษ์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย เจตคติ และความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทย สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC

สงวนศักดิ์ โกสินันท์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่มีต่อเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 70 คน 2 ห้องเรียน ทำการสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ แผนการสอนนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และแผนการสอนนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

จุฬารัตน์ กมลชัย วงศ์คำดี (2544, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบกิจกรรมเอสทีเอตี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรนารี ใช้เวลาทดลอง 26 คาบ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการสอนการจัดกิจกรรมเอสทีเอตี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีค่าความเชื่อมั่น .82 และแบบทดสอบความรับผิดชอบที่มีค่าความเชื่อมั่น .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบกิจกรรมเอสทีเอตี ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และความรับผิดชอบในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบกิจกรรมเอสทีเอตี ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วงเดือน ปอศิริ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการพูด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.31, 19.28, 19.90 และ 12.55 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ส่วนจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ ในทักษะการฟังและการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 93.10 และ 82.76 ส่วนทักษะการเขียนและการพูด คิดเป็นร้อยละ 96.55 เท่ากันสูงกว่าเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มดีขึ้น มีความตระหนักในคุณค่าของตนเอง มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย

งานวิจัยต่างประเทศ

สลาบิน (Slavin, 1978, p.40) ได้ทำการทดลองโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา เกรด 7 จำนวน 62 คน ซึ่งเป็นนักเรียนผิวขาว 25 คน และนักเรียนผิวดำ 37 คน จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มทดลองใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี มีการให้รางวัลเป็นทีม ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีการให้รางวัลเป็นรายบุคคล ครูผู้หญิงผิวดำเป็นผู้สอนทั้งสองห้อง เนื้อหาในการเรียนเป็นเรื่องเดียวกัน ใช้เวลาสอน 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนผิวดำในกลุ่มทดลองเรียนรู้ได้ดีกว่านักเรียนผิวดำในกลุ่มควบคุม และนักเรียนผิวขาวในกลุ่มทดลองเรียนรู้ได้ดีกว่านักเรียนผิวขาวในกลุ่มควบคุมด้วย นอกจากนี้ พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนที่ต่างเชื้อชาติ และสืฝวิตกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

สลาบิน (Slavin, 1983, pp.145-148) ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือจำนวน 46 เรื่อง โดยใช้การวิเคราะห์แบบ meta analysis พบว่างานวิจัย 29 เรื่องหรือ ร้อยละ 63 ให้ผลว่า กลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ และงานวิจัย 15 เรื่อง หรือร้อยละ 30 พบว่า กลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และงานวิจัย 2 เรื่อง หรือร้อยละ 4 พบว่า กลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือ

มีกินส์ (Meekins, 1987, p. 421) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการเรียนเป็นทีมแบบเอสทีเอตีที่มีความก้าวหน้าทางวิชาการและการยอมรับทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความบกพร่องทางด้านการศึกษา โดยศึกษาจากนักเรียนเกรด 5 จำนวน 55 คน ใช้เวลาในการศึกษา 18 วัน ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบเอสทีเอตีมีความก้าวหน้าทางวิชาการมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วาเลนติโน (Valentino, 1988, p.597) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวลและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนพีชคณิตในระดับวิทยาลัย โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบเอสทีเอตีกับการสอนแบบปกติที่มีครูบรรยายและอภิปราย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบเอสทีเอตี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สลาบิน และคนอื่นๆ (Slavin, et al., 1991, pp. 8-16) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือและการสอนแบบ direct instruction ในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นเกรด 3 และเกรด 4

จำนวน 486 คน จากโรงเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน ได้ทำการสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในจำนวนเท่าๆกัน ทั้งหมดมี 30 กลุ่ม โดยมีรูปแบบการทดลองแบบ counter balancing ระหว่างระดับชั้นกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีกลุ่มดังนี้ กลุ่มทดลองที่ 1 ให้มีการเรียนแบบร่วมมือร่วมกับการสอนโดยให้ครูชี้แนะ (direct instruction) ในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 2 ให้มีการเรียนแบบร่วมมือเพียงอย่างเดียว ในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ กลุ่มควบคุม ให้มีการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้ตามหลักสูตรปกติ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 4 สัปดาห์ การดำเนินการในการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 จะให้นักเรียนฝึกการอ่านโดยครูสอนวิธีการอ่านและฝึกการทำงานกลุ่ม หลังจากนั้นเหลือเวลาอีกครั้งหนึ่งของการฝึก ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเอง ใช้เวลาในการฝึก 4 ครั้งต่อสัปดาห์ การชี้แนะของครู ครูจะคอยช่วยแนะนำ ตรวจสอบคำตอบ และให้ข้อมูลย้อนกลับ การสอนกลุ่มทดลองที่ 2 จะให้นักเรียนฝึกอ่านโดยครูสอนวิธีการอ่าน และสอนการทำงานกลุ่ม ให้กลุ่มอภิปรายค้นหาคำตอบร่วมกัน โดยแต่ละคนพยายามฝึกฝนความสามารถด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตรวจสอบคะแนนโดยกลุ่ม และให้ข้อมูลย้อนกลับ ส่วนกลุ่มควบคุมฝึกการอ่านด้วยวิธีการตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ปกติและใช้เนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ผลการทดลองพบว่า 1) กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 มีคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมที่ระดับนัยสำคัญ .01 2) คะแนนความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน และ 3) คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 2 เพิ่มมากกว่าคะแนนเพิ่มของกลุ่มทดลองที่ 1

จากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนได้ทุกวิชาและทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนดีขึ้น มีความรับผิดชอบและช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 108 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม สุ่มได้จำนวน 2 ห้องเรียน จาก 3 ห้องเรียน ได้นักเรียนห้องเรียนละ 36 คน รวมทั้งหมด 72 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งด้วยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี

กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
วิธีเอสทีเอดี
2. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี มีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสาร คำว่า งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 1.2 ศึกษารายละเอียด วิเคราะห์เนื้อหาสาระ กลวิธีการอ่าน เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการอ่าน
 - 1.3 พิจารณาเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการสอน เป็นเนื้อหาซึ่งมีความยากง่าย เหมาะกับระดับความสามารถ วัยและความสนใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดท่าช้าง จำนวน 5 คน ช่วยกันคัดเลือกจากนิทาน บทความ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่างๆ
 - 1.4 ศึกษาการเรียนแบบร่วมมือ และเอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี จำนวน 10 แผน ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล
 - 1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
 - 1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง
2. ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
 - 2.1 ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2 ศึกษาและเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการสอน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มควบคุมนี้ใช้เนื้อหาเดียวกับแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง จำนวน 10 แผน เวลาที่ใช้ในการทดลอง 20 ชั่วโมง หลังการทดลองให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าร้อยละ และทดสอบค่าที

2.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปากน้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบทดสอบ เป็นข้อสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 53 ข้อ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวัดพฤติกรรมการอ่านด้านการแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ สรุปความ และวิเคราะห์ความจากเรื่องที่อ่าน

3.3 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน 1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าวัดจุดประสงค์นั้นหรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์นั้น

(พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 273)

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้คัดเลือกและนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าทอง จำนวน 30 คน แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

3.5 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 50% ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน และยังคงมา สายศ., 2538, หน้า 211) แล้วคัดข้อสอบที่มีค่าระดับความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.21-0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20-0.57 ไว้จำนวน 40 ข้อ

3.6 นำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ที่คัดไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formula 20) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 278) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

4. ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบตามวัตถุประสงค์ต่อการเรียนภาษาไทย

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร วิธีการสร้าง และหาคุณภาพของแบบสอบตามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของ วิภาวี แป้นเรือง (2546, หน้า 147-148) ซึ่งได้ทำการตรวจสอบคุณภาพไว้แล้ว มาเป็นแนวทางในการสร้าง

4.2 สร้างแบบสอบตามวัตถุประสงค์ต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ทซึ่งข้อความในแบบสอบตามจะวัดความรู้สึกชอบหรือความพอใจในการเรียนภาษาไทยและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนความพยายาม และความเอาใจใส่ต่อการเรียนภาษาไทย จำนวน 25 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อความนั้นแสดงความรู้สึกหรือการกระทำทางบวก	จะให้คะแนนดังนี้	
ระดับตัวเลือก	ข้อความที่เป็นบวก	ข้อความที่เป็นลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

4.3 นำค่าที่ได้มากำหนดความหมายตามขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง
กรรมสูตร, 2538, หน้า 77)

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามเจตคติที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณา
ความสอดคล้องระหว่างข้อความและความเหมาะสมของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบสอบถามเจตคติที่แก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าทอง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อยแบ่งคะแนนกลุ่มสูง 50 % และ กลุ่มต่ำ 50% (ล้วนและ
อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 102) แล้วนำมาหาค่าสถิติทดสอบที โดยพิจารณาข้อที่มีค่าสถิติ
ทดสอบที (t-test) ตั้งแต่ 2.22 -14.4 จำนวน 20 ข้อ

4.6 นำแบบสอบถามเจตคติ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา(alpha -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (cronbach) (พิชิต ฤทธิจักรูญ, 2544, หน้า
279) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) ผู้วิจัยใช้แบบ
แผนการทดลองแบบ randomized control-group posttest only design (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 252)

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	-	X	T ₁
CR	-	-	T ₁

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- X แทน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- T₁ แทน การสอบหลังการทดลอง
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

(ล้วนและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 216)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

1. จัดประชุมนิเทศ เพื่อให้ให้นักเรียนในกลุ่มทดลองเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการเรียนรู้ กลุ่มทดลอง จะได้รับการเรียนแบบร่วมมือก่อนทดลองจริง 1 ชั่วโมง
2. นำคะแนนจากผลการศึกษาปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มาคิดเป็นคะแนนพื้นฐาน
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน สอนสัปดาห์ละ 2 วันๆ ละ 2 ชั่วโมง ดังนี้
 - 3.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิธีเอสทีเอดี
 - 3.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. ทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
5. ตรวจผลการทดสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน
6. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
7. ตรวจแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติทดสอบที (t - test)
3. เปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติทดสอบที (t - test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตรทางสถิติในการคำนวณ ดังต่อไปนี้

1. การคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

(พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 300)

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนน คำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N-1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

(พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 312)

3. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ โดยวิธีการหาค่าตรงความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 273)

4. หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดความเข้าใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

$$p = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

$$r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

p แทน ค่าความยาก
 r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 P_H แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
 P_L แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

(บุญธรรม กิจปริดาภิสิทธิ์, 2537, หน้า 143)

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน คำนวณจากสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำถูกแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำผิดแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)
s^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
$\sum pq$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างสัดส่วนของคนที่ทำถูกและผิดแต่ละข้อ

(พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 278)

8. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจดคติต่อการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้สถิติทดสอบที(t-test) คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

(ล้วนและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 102)

7. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

(พิชิต ฤทธิจรูญ, 2544, หน้า 279)

8. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับ
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้สถิติ
ทดสอบที (t-test) คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

\bar{x}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลอง
\bar{x}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุม
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของนักเรียนกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุม

(ล้วนและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 102)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแล้วนำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังการทดลอง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	หมายถึง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
N	หมายถึง	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้วิจัยได้ทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t-test for independent sample ได้ผลดังแสดงใน ตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	หลังการทดลอง		t
		\bar{X}	S.D.	
กลุ่มทดลอง	36	22.88	2.44	4.69 **
กลุ่มควบคุม	36	21.61	3.73	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 7 พบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตาราง 8 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	หลังการทดลอง		t
		\bar{X}	S.D.	
กลุ่มทดลอง	36	54.08	2.18	7.79**
กลุ่มควบคุม	36	48.77	3.36	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 8 พบว่าเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตีสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีขั้นตอนการศึกษาและผลสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอคี่และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอคี่และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยทางการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำนวน 108 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 108 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยสุ่มจำนวน 2 ห้องเรียน จาก 3 ห้องเรียน ได้นักเรียนห้องเรียนละ 36 คน รวมทั้งหมด 72 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งด้วยการจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี

กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง ใช้การเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.2 เครื่องมือที่นำไปใช้ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เป็นการทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.73 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.57 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75

2.3.2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของวิภาวี แป้นเรือง โดยดัดแปลงจากการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคิร์ท คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปหาคุณภาพโดยการหาค่า t ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 4.83 - 9.72 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

2 วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

3.1 การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผู้วิจัยเป็นผู้สอน ทั้งกลุ่มสองกลุ่ม โดยสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมงเป็นเวลา 5 สัปดาห์ รวม 20 ชั่วโมงตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 2 ธันวาคม 2548 ใช้เนื้อหาเดียวกันและระยะเวลาสอนเท่ากัน ทั้งกลุ่ม

3.2 จัดประชุมนิเทศ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มทดลอง จะได้รับการเรียนแบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี ก่อนการทดลองจริง 1 ชั่วโมง

3.3 เก็บข้อมูลพื้นฐานจากจากคะแนนในการเรียนภาษาไทยปลายภาคเรียน ที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตามแผนการสอนที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

3.4.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ วิธีเอสทีเอตี

3.4.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการสอนแบบปกติตามแนวการสอน ภาษาไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.5 ทำการทดสอบหลังการทดลอง(Posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและแบบวัดเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทย

3.6 ตรวจสอบผลการทดสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทยของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี มีคะแนนความเข้าใจ ในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตี มีเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบปกติและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติ ต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบปกติ หลังการทดลอง ได้ผลดังนี้

1. ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตี และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตีมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมา จรรยาธรรม(2539, หน้า 3) สุภวรรณ เล็กวิไล (2539, หน้า 128) และ จุฑาภรณ์ กมลชัย วงศ์คำดี(2544, หน้า44) ที่ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตีกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา โดยวัฒน์หงษ์ชัย (2543, หน้า 80)ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตีกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับสปินทอล, สปินทอล และ โอจา(Sprinthall, Sprinthall & Oja,1994, p.334) ซึ่งทำการวิเคราะห์แบบเมต้า(Meta-Analysis) จากงานวิจัย 46 เรื่องหรือร้อยละ 63 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิม และพบว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอรายละเอียดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตี ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอตตี เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยลำดับแรกจะเป็นหน้าที่ของครูจัดเตรียมอุปกรณ์การสอน บทเรียนแบบฝึกหัดให้พร้อม เพื่อให้เกิดการสอนที่ดีและใช้วิธีสอนตรง(direct instruction) คือเริ่มต้นด้วยการเสนอเนื้อหาใหม่ให้แก่ นักเรียนทั้งชั้น โดยผู้วิจัยใช้วิธีสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง และให้นักเรียนได้ฝึกโดยครูแนะนำและตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนด้วยการใช้คำถาม ซึ่งในขั้นตอนสุดท้ายนี้จะนำไปสู่การที่นักเรียนต้องทำงานตามลำพังเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อสร้างผลงานที่อิสระ จากนั้นครูก็จะตรวจเพื่อประมวลผลงานนักเรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอนตรงเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน ให้นักเรียนเห็นขั้นตอนโดยชัดเจนและอธิบายรายละเอียดในการใช้กลวิธีการอ่าน ซึ่งวิธีนี้ทำให้นักเรียนตระหนักถึงกลวิธีการอ่านว่ามีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร รู้จักเลือกใช้กลวิธีการอ่านตามสถานการณ์การเรียน ทำให้นักเรียนใช้กลวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ คอดดี(Coddy, 1997, p.7) กล่าวว่า จะต้องได้รับฝึกบ่อยๆ จนเกิดทักษะ จึงจะส่งผลให้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นอกจากเตรียมการด้านวิชาการแล้ว ครูเตรียมการจัดบรรยากาศในการเรียน คือ

- 1) การจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด ซึ่งจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน คือ นักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 2 คน นักเรียนอ่อน 1 คน การจัดกลุ่มแบบร่วมมือกันเรียนนี้ สลาวิน (Slavin, 1991, p.71-72) กล่าวว่า มีงานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่ามีผลต่อการเรียนและความเจริญงอกงามทางวิชาการของนักเรียนอย่างยิ่ง กล่าวคือ นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันสามารถเรียนรู้ประสบการณ์อย่างเดียวกันได้ และทุกคนต่างก็ได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น งานวิชาการที่มอบหมายให้นักเรียนทำมีการวางแผนอย่างดี โดยผลงานจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มทุกคน และการประเมินผลงานของนักเรียนจะพิจารณาจากผลงานของกลุ่มว่านักเรียนใช้ความพยายามเพียงใด และพิจารณาผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม วิธีการนี้นักเรียนแต่ละคนจะพยายามตั้งใจเรียน
- 2) การจัดห้องเรียนจะต้องจัดสภาพของห้องเรียนให้มีสิ่งรบกวนน้อยที่สุด และสร้างกฎระเบียบต่างๆขึ้นเพื่อใช้ในห้องเรียน กฎระเบียบที่สร้างขึ้นมาสำหรับการเรียนแบบร่วมมือเกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนเป็นข้อความสั้นๆ เช่น ฟังพาอาศัย ร่วมแรงร่วมใจ ใฝ่หาความรู้ เป็นต้น วิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเมื่อเกิดปัญหาขึ้นครูจะเป็นที่ปรึกษา คอยกำกับติดตามดูแลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งด้านกระบวนการและผลงานที่ปรากฏ

ดังนั้นภาระหน้าที่ที่สำคัญของครูในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี คือ ผู้อำนวยการความสะดวกและจัดเตรียมวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี ช่วยให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำมีโอกาสประสบความสำเร็จ ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้เห็นแนวทางการเรียนจากนักเรียนที่เรียนเก่ง และนักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน เช่น การอธิบายผลการอ่านและกลวิธีอ่าน เพื่อให้ได้คำตอบจากการตั้งคำถามถามกันเองแล้วตอบ หรือตอบคำถามจากครู หรือคำถามอื่นที่สมาชิกไม่เข้าใจถามขึ้นมาให้คนอื่น ๆ ฟังด้วยคำพูดของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนประมวลความรู้ความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ความเข้าใจจะเกิดขึ้นจากการที่นักเรียนต้องการจะอธิบายขยายความหรือป้องกันตนเองจากภาระงานที่จะต้องอธิบายให้เพื่อนฟัง จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับคำกล่าวของจอห์นสัน (Johnson, 1994, p.58) ที่ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอ่านว่า การสอนให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองและฝึกให้นักเรียนควบคุมและกำกับการเรียนของเขาด้วยตนเองเป็นการช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งจะช่วยให้นักเรียน

ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียน อีกทั้งสภาพการจัดการเรียนแบบร่วมมือ เน้นให้นักเรียนมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การทำงานให้ลุล่วงตามใบงานและการสะสมคะแนนกลุ่มเพื่อให้ถึงเกณฑ์ที่ร่วมกันตั้งไว้ จึงส่งผลให้นักเรียนช่วยเหลือกัน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำจะได้รับความเอาใจใส่จากเพื่อน ทำให้ผลการสอบย่อยรายบุคคลดีขึ้น และยังมีงานวิจัยสนับสนุนอีกว่า นักเรียนที่ให้หรือรับคำอธิบายโดยขยายความจากเพื่อนจะเรียนได้ดีกว่ารับคำตอบที่ถูกต้องจากเพื่อนอย่างเดียว (วาสนา โดยวัฒน์ไชย(2543, หน้า 91) นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกในกลุ่มรู้จักที่จะแก้ปัญหา ร่วมกันระหว่างสมาชิก รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย แตกต่างกันออกไป ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์ในการเรียนและเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง กระตือรือร้นและเห็นคุณค่าในการเรียนภาษาไทยอันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป

2. ด้านเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี มีคะแนนเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นที่ยืนยันว่า การสอนแบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดีนั้น ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สร้างความเป็นมิตร มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนไม่รู้สึกลัวความไม่รู้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา โดยวัฒน์ไชย (2543, หน้า 92), จิรนนท์ บุญเรือน (2544, หน้า 92), กล้า พิมพิวงษ์ (2543, บทคัดย่อ), สงวนศักดิ์ โกสินันท์ (2543, บทคัดย่อ) และ วาเลนติโน (Valentino, 1988, p.597) ที่พบว่าองค์ประกอบพื้นฐานของชั้นเรียน เช่น การจัดห้องสะอาด โปร่งสบาย มีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วน การสร้างระเบียบวิธีการเรียนการสอน การประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ การแบ่งกลุ่ม และการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เมื่อเรียนจบบทหนึ่งๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน ครูจะให้การซ่อมเสริมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น มอบงานที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจ ให้เพื่อนสอน ให้เลือกบทอ่านหรือตั้งเป้าหมายในการอ่านใหม่ในแต่ละครั้ง เมื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ จึงเกิดความรู้สึกรักในการเรียน มีความตั้งใจเรียนอันจะส่งผลในการพัฒนาการเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรนำการเรียนแบบร่วมมือวิธีเอสทีเอซีไปใช้ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
อย่างน้อย 1 ภาคเรียนเพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจน
2. ควรฝึกทักษะที่จำเป็นในการเรียนแบบร่วมมือก่อน เช่น ทักษะ
ในการสื่อสาร ทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตาม
3. ควรเตรียมแบบฝึกอ่านที่มีระดับความยากง่ายตรงกับความสนใจและ
เหมาะสมกับวัยของนักเรียนโดยเฉพาะควรมีความยาวไม่เกิน 1 หน้าเพื่อเป็นแรงจูงใจ
ในการอ่าน
4. ควรเตรียมบัตรคำ อธิบายคำยากให้นักเรียนได้รู้ความหมายของคำและ
สำนวนจากบทอ่านในแต่ละบท

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาค้นคว้าวิธีเรียนแบบร่วมมือกับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ
2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
ความรับผิดชอบต่อการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้
3. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบอื่นๆ ใดสักอัน
เพื่อให้กิจกรรมการเรียนมีความหลากหลาย
4. การเลือกบทอ่านควรให้ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ และผู้เรียนเป็นผู้เลือก
5. การวิเคราะห์ความยากง่ายของบทอ่านต้องให้เหมาะสมกับผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). **จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กล้า พิมพ์วงศ์. (2543). **ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อ
ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย เจตคติ และความสัมพันธ์
ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- ขวัญหทัย สมัครคุณ. (2541). **ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, สำนักงาน. **กลุ่มนิเทศและประเมินผลการจัด
การศึกษา. (2547). รายงานการประเมินคุณภาพ การศึกษาระดับชาติ
ปีการศึกษา 2546. สุพรรณบุรี: ผู้แต่ง.**
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2533, กรกฎาคม-กันยายน). "พลวัตในกลุ่ม" ว. สารานุกรม
ศึกษาศาสตร์. 1, 27.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- จิตติมา จรรยาธรรม. (2539). **ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่ม
แบบละสัมพันธ์ผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- จิรันดา กวีพิสมัย. (2545). **การพัฒนาแผนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.**
- จุฑาภรณ์ กมลชัย วงศ์คำดี. (2544). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน
แบบกิจกรรมเอสทีเอตี. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการวิจัยการศึกษา การศาสนาและ
วัฒนธรรม.**
- ชวาล แพ้วัดกุล. (2520). **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- ชวน เพชรแก้ว และคณะ. (2521). การใช้ภาษา. สงขลา: มงคลการพิมพ์.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2522). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี สนิทประชากร. (2534). การเรียนโดยการร่วมมือ. *จันทร์เกษมสาร*, 2(4), 46-49.
- ด้อยดิ่ง. (2536, มิถุนายน). สามสหาย. *สตรีสาร*, 46(14), 15.
- _____. (2539, กุมภาพันธ์). นกกระจาบแตกความสามัคคี. *สตรีสาร*, 48(47), 11-13.
- _____. (2537). นิทานก่อนนอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539, มกราคม). กระต๋อมน้อยสี่ชมพู. *สตรีสาร*, 48(46), 22-23.
- _____. (2539). โลกนิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2529). การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการใช้ภาษา เล่ม 2 หน้าที่ 9. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทรงพล อิศโรชกุล. (2529). แนวความคิดใหม่เกี่ยวกับการอ่าน. *วารสารภาษาศาสตร์ปริทัศน์*, 7(2), 36-50.
- ทวี ท่อแก้ว และอปรม สนิทपाल. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทิพย์วราณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2534). เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กตอนล่างจะเซ้. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น.
- บรรเทา กิดคิดศักดิ์. (2526). การสอนอ่านหนังสือนอกเวลาและหนังสืออ่านประกอบ. เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย หน้าที่ 13. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บงกช สัมพันธ์. (2529). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติกับกิจกรรมตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสิทธิ์. (2537). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: บีแอนด์บี พับลิชชิง.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสิทธิ์. (2537). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: เจริญผล.

- บุญสุพร เฟื่องทา. (2544). ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์และการจัดประสบการณ์ตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประคอง กรวรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาริชาติ จิตรจำ. (2540). การเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาสัมฤทธิ์ผล เจตคติ และทักษะการทำงานร่วมกันในวิชาสังคมศึกษา ส 504 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เปรมจิตต์ ขจรภัย. (2536). รูปแบบการสอน. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรทิพภา อินทปัญญา. (2539). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนอ่านแบบเอสอาร์กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณรัตน์ เก้าธรรมสาร. (2533, กุมภาพันธ์). การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน. สารพัฒนาหลักสูตร, 95, 3-5.
- พัชรี ลินธิฎา. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง "รามเกียรติ์" โดยใช้ชุดการสอนจุลบท กับการสอนแบบปกติ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพ็ญศรี ศรีนุสร. (2543). ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรมที่บ้านเพื่อการสอนในวิชาภาษาไทย เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พิชิต ฤทธิจรรุญ. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

- มาลี นรสิงห์. (2537). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้และไม่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวรีย์ ประเสริฐภักดี. (2534,ตุลาคม). การพัฒนาการอ่าน. วารสารการอ่าน, 6(1),1-6.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วงเดือน ป่อศิริ. (2546). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วาสนา ไตรวัฒน์งษ์ไชย. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือตามวิธีเอสทีเอตกับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิชาการ,กรม. (2545 ก). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545 ข). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิภาวี แป้นเรือง. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. (2528). ภาษากับการสอน. เชียงใหม่: ภาควิชาการมัธยม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2539). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วย กลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนแบบร่วมมือสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สงวนศักดิ์ โกสินทร์. (2543). ผลของการใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2531). การอ่านตีความ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). อ่านไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุจริต เพียรชอบ, และสายใจ อินทร์มพรรย์.(2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติพย์ แป้นทองคำ. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการ ตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่จัดการเรียน การสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนันทา พรหมบุญ. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต้นแบบการเรียนรู้ ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ.
- สมุทรา เชนเซาวนิช. (2528). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรีย์ บาวเออร์. (2535,กันยายน-ธันวาคม). การเรียนรู้โดยการร่วมมือ. วารสารวิชาการ- อุดมศึกษา, 1(2),10-20.
- เสาวนีย์ คำรงโรจน์สกุล. (2544). ผลของการสอนแบบเค ดับบลิว แอล พลัส ที่มีต่อ ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หิรัญญา อุปถัมภ์. (2541). การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบ OKSR. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อภิญา สิงห์สมบัติ. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยและศึกษาทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามแนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรุณศรี แสงแก้ว. (2530). การศึกษาความสามารถในการอ่านและเจตคติการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนซึ่งใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่าง ๆ กับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี สัตถ์หวี.(2542). การเรียนแบบร่วมมือ. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาสา ไทยโพธิ์ศรี. (2547). ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Anatasi. (1986). *Psychological testing*. New York: Macmillan .
- Burrnister,Low E. (1974). *Improving speed of comprehension in teachin. Reading strategies for secondary school teaching teachers*. United State of America: Addison - Westey.
- Car, Eilen M & et al. (1983, October). The effect of inference training on children's comprehension of expository text. *Journal of reading behavior*,15(3), 1-18.
- Carroll, P. L.& J.C.Eisthold. (1986,December). Schema theory and reading pedagogy. *TESOL Quarterly*, 17(5), 239-268.
- Chapman,G.D. (1991). The effects of cooperative learning on student in verbal learning strategies. Doctoral dissertation, The University of Alabama. *Dissertation Abstracts International*.
- Coddy, J. (1979). *A Psycholinguistic modle of the ESL reader, reading in second language* edited by Ronald Mackey, Bruce Barkman and R.R. Jordan Rowley, Mass. New Bury: House Publishers.

- Cooper, J David ,et al.(1979). **To what and how of reading instruction** (2nd ed.). Ohio: Meritt Publishing.
- Dallman, M., R.I.Roger.Y.C.Chan & J.D.John. (1984). **The teaching of reading**. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Dechant, Emerald U.(1982). **Improving the teaching of reading** (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Fontenot, D.W. (1995). The effect of cooperative learning methods in conjunction with traditional lectures in seventh – grade earth Science classes. Doctoral dissertation, The University of Sarhem Mississippi. **Dissertation abstracts international**.
- Good, Carter. V.(1973). **Dictionary of education** (3rd ed.). New York: Mc Graw-Hill.
- Goodman, Yetta M. (1989, November). Roots of the whole language movement. **The elementary school, 90(2), 25-27.**
- Guszak, F.J. (1985). **Diagnostic reading instruction in the elementary school**. New York: Harper & Row.
- Harris,L.A. & E.B.Smit. (1976). **Reading instruction**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Holliday, D.C. (1996). The effect of the cooperative learning strategy jigsaw II on academic achievement and crss- race relationships in a secondary social studies classroom. Doctoral dissertation, The University of Southern Mississippi. **Dissertation abstracts international**.
- Irwin, J.W. (1986). Teaching reading comprehension processes. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentic Hall.
- Johnson, D.W. & Johnson, R.T. (1994). **Learning to gether and alone: cooperative,competitive and individualistic learning** (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Lapp, Diane and Flood, James. (1984). Promotion reading comprehension: instruction which ensures continuous reader growth in James Flood(ed). **Promotion reading comprehension**. Delaware: International Reading Association.

- Leechor, C. (1988). **How high and low achieving students differentially benefit from working together in cooperative small group.** standford: Ph.D. Dissertation, Standford University.
- Meekins Amy Steshens. (1977). **Teaching on the academic progress and social acceptance of academically handicapped elementary mainstreamed students.** DAI. 49/03 A.P.421.
- Olsen, Robert E. W-E. & Kagan, Spencer. (1992). **About cooperative learning.** In **cooperative learning: A teacher resource book.** Edited by Kessler, Carolyn. New Jersey: Prentice-Hall.
- Russet, David H. (1963). **Children learn to read.** Boston: Ginn & Company.
- Shepherd, David L. (1973). **Comprehensive high school reading methods.** Ohio: A Bell and Howell.
- Slavin, R E. (1978, November). Student teams and achievement division. **Journal of research and development in education**,12, 42-48.
- _____. (1980). **Cooperative learning.** **Review of education research**, 50(2), 315-342.
- _____. (1983). **Cooperative learning.** New York.: Longman.
- _____. (1987, November). Cooperative learning and cooperative school. **School educational leardership**, 45(1), 37-40.
- _____. (1991, February). Synthesis of research on cooperative learning. **Educational learnership**, 71-82.
- _____. (1995). **Cooperative learning: Theory, research and practice.** New Jersey: Prentice Hall.
- Triandis,H.G. (1971). **Attached and attitude change.** New York: John Wiley and sons.
- Valentino.(1988). **A study of achievement anxiety and attiude toward mathematic in college algebra student using small-group interaction methods.** DAT 50/102A:579.
- Wainwright. Gordon R. Rapid. (1972). **Reading mode simple.** Great Britain: W.H.Allen.

Woolfolk, Anita. (1990). **Education psychology** (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall
Englewood Cliffs.

William, Eddie. (1986). **Reading in language classroom**. London: Macmillan.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ จันทร์เรือง
ประธานสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง
รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์สุนันทา สุนทรประเสริฐ
ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสุพรรณภูมิ
4. อาจารย์ประภาพรรณ นาคำพันธ์
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 3
5. อาจารย์วิเชียร สุกันธิ์
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ**ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

ที่ ๒๐๕/๔๘

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร. ปราโมทย์ จันทร์เรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเฮสติเฮคิและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สังกะโยคะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอขออนุญาตจากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ**ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

ที่ ๒๐๖/๔๘

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน คร. ทรงศรี คู่หนอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางราณี ศรีโฆระ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเฮตเทิลและจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สังกโตะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วว่าท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไฉว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๔๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนราชนรมหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน อาจารย์สุวัฒน์ สุนทรประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเดสทิเอตี และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สังกะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมรินทร์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

คณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามแบบสอบถาม ที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศ.สุเทพ อ่อนไฉว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: rjabbat@thepratri-rits.ac.th

ที่ ศษ ๐๕๔๕.๐๒/๔๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาวิทยาลัย
อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๕๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน อาจารย์วิจิตร ฤกษ์นที

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวีธีเอสทีเอค และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สังกะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

คณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตาม แบบสอบถาม ที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.สุเทพ ช่อนเฒ่า)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐-๓๖๔๕-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: rajabhat@theptsatri-rits.ac.th

ที่ ศร ๐๕๔๕.๐๒/๔๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาวิทยาลัย
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ประภาพรธรรม นาคจำพันธ์

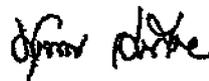
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิีเอตทีเอค และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ ตั้งโชค เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตาม แบบสอบถาม ที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศส.สุเทพ อ่อนไธว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: rajabhat@thepratri-rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๔๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 107
ถนนราชอินทรา
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย(Try out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๔ ฉบับ

ด้วย นางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเฮสติ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สังข์โยคะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมรัตน์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ(Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางราณี ศรีโมรา ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดของท่าน โดยผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการแจกเครื่องมือและเก็บเครื่องมือด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๘-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: rajabhat@thepratsri-rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๐๒/๔๕๒

108
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชมหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย(Try out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๔ ฉบับ

ด้วย นางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเฮสติเอคี่ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมี ร.ศ. สุวิทย์ สิงโยคะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นางศรีอัมพร ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ(Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขออนุญาตจากท่านให้ นางราณี ศรีโมรา ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนใน โรงเรียนสังกัดของท่าน โดยผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการแจกเครื่องมือและเก็บเครื่องมือด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.สุเทพ อ่อนไฉ)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๐๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: rajabhat@theapsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/๗๑๕.๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 109
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตสอนเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าช้าง

ด้วยนางราณี ศรีโมรา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อ
การเรียนภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอ็ด และการจัดการเรียนรู้
แบบปกติ โดยมี รศ.สุวิทย์ สังโยคะ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนางศรีอัมพร
ประทุมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างการเก็บ
ข้อมูลซึ่งสถานศึกษาในสังกัด ของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่านให้นางราณี ศรีโมรา ดำเนินการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในสถานศึกษา
ของท่านเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับ
ความอนุเคราะห์ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุญาตด้วยจักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อำลี้)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email: education@ru.ac.th

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ของ
นางราณี ศรีโมรา

คำชี้แจง

1. กรุณาตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไปนี้
2. เขียน \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเห็น
3. เกณฑ์ในการพิจารณาแบบทดสอบ
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตรงตามรายการตรวจสอบ
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตรงตามรายการตรวจสอบ
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีคุณภาพตามรายการตรวจสอบ

รายการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้	คะแนน		
	1	0	-1
คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้			
1. มีองค์ประกอบครบถ้วนและสัมพันธ์กัน.....
2. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....
เนื้อหาสาระ			
1. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
2. ก่อให้เกิดผลการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
3. สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน.....
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
2. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
3. สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน.....
4. เน้นกระบวนการคิด.....
5. มีขั้นตอนถูกต้องและชัดเจน.....
สื่อการเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
2. ครบถ้วนตามขั้นตอนและกิจกรรม.....
3. เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน.....
การวัดผลและประเมินผล			
1. ประเมินตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
2. ประเมินได้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง

**แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ**

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ของ
นางราณี ศรีโมรา

คำชี้แจง

1. กรุณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแบบทดสอบต่อไปนี้
2. เขียน ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็น
3. เกณฑ์ในการพิจารณาแบบทดสอบ
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัด
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัด

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
จับใจความสำคัญ ของข้อความ	<p>1. "อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค ซึ่งบรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายทันที ได้แก่ ขนมขบเคี้ยวหลายประเภท เช่น มันฝรั่งทอดกรอบ ข้าวเกรียบกุ้ง รวมทั้งอาหารพร้อมปรุง"</p> <p>ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้</p> <p>ก. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค ได้แก่ ขนมขบเคี้ยวหลายประเภท</p> <p>ข. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค</p> <p>ค. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค คือ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค ซึ่งบรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายทันที</p> <p>ง. อาหารสำเร็จรูปพร้อมบริโภค ได้แก่ อาหารที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภค เช่น มันฝรั่งทอดกรอบ ข้าวเกรียบกุ้ง รวมทั้งอาหารพร้อมปรุง</p>			
จับใจความสำคัญ ของข้อความ	<p>2. "เงินเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของคนเรา เพราะมันเป็นสื่อที่จะบันดาลอะไรให้แก่เราได้หลายอย่าง เช่น มันอาจทำให้คนเรารักกันก็ได้เกลียดกันก็ได้ ฆ่ากันก็ได้ทำให้เราเสียชื่อเสียงก็ได้ ทำมิตรให้เป็นศัตรู หรือศัตรูเป็นมิตรก็ได้ทำให้เรามีชื่อเสียงก็ได้ตลอดจนทำให้คนเราเข้าคุกเข้าตารางก็ได้ ฯลฯ ดังนั้น เมื่อเงินมีทั้งคุณและโทษเช่นนี้แล้ว เราก็ต้องรู้จักใช้มันให้เป็นด้วยเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ตัวเรา"</p> <p>ใจความสำคัญของข้อความนี้อยู่ในส่วนใดของย่อหน้า</p> <p>ก. ต้นย่อหน้า</p> <p>ข. กลางย่อหน้า</p> <p>ค. ท้ายย่อหน้า</p> <p>ง. ต้นและท้ายย่อหน้า</p>			

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
การอ่านแปลความ	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ3- 6</p> <p>หากมีคำถามว่า ประชาชนไปหาหลวงพ่อกุณทำไม ในความเห็นของผมคือไปหาท่านเพราะมีทุกข์ร้อนด้วยเรื่องจีปาตะ และหวังพึ่งไบบุญชของหลวงพ่อกุณ หวังพึ่งในความขลังของหลวงพ่อกุณให้ช่วยปลดเปลื้องทุกข์ ส่วนคนที่ไม่มีทุกข์ก็ไปหาหลวงพ่อกุณเพื่อให้ท่านเสกเป่าจะได้มีโชคลาภเพิ่มพูนยิ่งขึ้น หลวงพ่อกุณจึงกลายเป็นจิตแพทย์ไปโดยปริยาย</p> <p>3. ผู้กล่าวข้อความนี้มีความรู้สึกตรงกับข้อใดมากที่สุด</p> <p>ก. ประทับใจ</p> <p>ข. ชื่นชม</p> <p>ค. ดีใจ</p> <p>ง. ศรัทธา</p>			
การตีความ คำ และกลุ่มคำ	<p>4. “เรื่องจีปาตะ” หมายความว่าอย่างไร</p> <p>ก. เรื่องเล็กๆ น้อยๆ</p> <p>ข. เรื่องทั่วไป ทุกเรื่อง</p> <p>ค. เรื่องที่มีสาระ</p> <p>ง. เรื่องครอบครั้ว</p>			
การตีความ คำ และกลุ่มคำ	<p>5. “หวังพึ่งไบบุญช” หมายความว่าอย่างไร</p> <p>ก. หวังที่จะได้รับบุญจากท่าน</p> <p>ข. หวังที่จะได้ร่วมทำบุญกับท่าน</p> <p>ค. หวังให้บุญบารมีของท่านปกป้อง</p> <p>ง. หวังขอแบ่งปันส่วนบุญจากท่าน</p>			
อ่านตีความ	<p>6. การให้หลวงพ่อกุณเสกเป่าเชื่อว่าจะทำให้เป็นอย่างไร</p> <p>ก. มีเงิน</p> <p>ข. มีโชคลาภ</p> <p>ค. มีอำนาจ</p> <p>ง. มีสุขภาพแข็งแรง</p>			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านตีความ	<p>จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-8</p> <p>เมื่อสมันต์คนหนึ่งถูกนายพรานไล่ทำร้ายเมื่อจวนตัวเข้าจะหนีต่อไปไม่รอด จึงแอบไปซุ่มตัวอาศัยพุ่มไม้แห่งหนึ่งเป็นที่กำบังร่างและพินสายตาของนายพรานได้ นายพรานมองไม่เห็น มุ่งตามไปเสียทางอื่น เกิดความชะล่าใจคิดว่าพ้นภัยแล้วจึงทะเลี่ยมกินใบไม้จนพุ่มไม้หายทึบพอนายพรานย้อนกลับมาทางเก่าจึงมองเห็น จึงถูกนายพรานยิงด้วยธนูล้มลงตายก่อนจะคายมัน निकถึงโทษที่ตนได้ทำลายพุ่มไม้ซึ่งมีคุณจึงสอนตนเองว่า นี่แหละโทษแห่งการทำลายสิ่งที่มีคุณ</p> <p>7. จากเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร</p> <p>ก. การประทุษร้ายผู้มีคุณ</p> <p>ข. ถึงคราวมีกรรม กรรมย่อมสนอง</p> <p>ค. การทำอะไรไม่ใคร่ควรย่อมมีผล</p> <p>ง. ความหิวกระหายทำให้เกิดความทุกข์และปัญหา</p>			
อ่านขยายความ	<p>8. ลักษณะของการสำนึกคุณ ควรเป็นลักษณะใด</p> <p>ก. ผู้น้อยควรสำนึกคุณของผู้ใหญ่</p> <p>ข. ผู้ใหญ่ควรสำนึกคุณของผู้น้อย</p> <p>ค. บ่าวจะต้องอาศัยบารมีของนาย</p> <p>ง. บุคคลที่มีคุณย่อมมีทั้งผู้ใหญ่และผู้น้อย</p>			
การอ่านแปลความ	<p>9. จุดประสงค์หลักของผู้แต่งเรื่องนี่คืออะไร</p> <p>ก. ยกย่องสุนัข</p> <p>ข. ตอว่าคนทอดทิ้งสัตว์เลี้ยง</p> <p>ค. เสนอแนะวิธีการเลี้ยงสุนัข</p> <p>ง. ชักชวนให้ดูแลสัตว์เลี้ยง</p>			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านขยายความ	10. เหตุใดคนส่วนใหญ่จึงทอดทิ้งสุนัข ก. เพราะเมื่อสุนัขแก่ๆ ข. เพราะต้องเสียค่าเลี้ยงดูมากขึ้น ค. เพราะเจ้าของไม่มีเวลาเพียงพอ ง. เพราะเมื่อสุนัขโคโธ้น จะไม่นำรักเหมือนตอนเล็กๆ			
อ่านขยายความ	11. ทำไมเราจึงไม่ควรทอดทิ้งสัตว์เลี้ยง ก. เพราะสุนัขมีความซื่อสัตย์ต่อเรา ข. เพราะสุนัขไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ค. เพราะสุนัขได้รับอันตรายได้ ง. เพราะสุนัขนำรึกนำเอ็นดู			
จับใจความสำคัญ	12. ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คือข้อใด ก. เราไม่ควรนำสุนัขมาเลี้ยง ข. เราไม่ควรทอดทิ้งสัตว์เลี้ยงของเรา ค. เราไม่ควรฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ง. เราไม่ควรลืมบุญคุณสุนัข			
อ่านสรุปความ	จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ13-16 การจะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น เราต้องมีความ รักงานอย่างที่เราเรียกกันว่า "ฉันทะ" เมื่อเรารักในงาน ที่ทำ เราก็ จะมีความตั้งใจทำงานนั้นให้ออกมาอย่างดีที่สุด ถึงแม้จะต้อง พบกับอุปสรรค ความยากลำบาก เราก็จะมีความเพียร พยายามที่จะทำสิ่งที่เรารักนั้นให้สำเร็จไปได้ด้วยดี 13. จุดประสงค์หลักของผู้แต่งเรื่องนี้เป็นคืออะไร ก. แนะนำ ข. ชี้แจง ค. ชักชวน ง. แสดงความคิดเห็น			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านตีความ คำและกลุ่มคำ	14. “ฉันทะ” หมายความว่าอย่างไร ก. การมีความพอใจในสิ่งที่ทำ ข. การมีความรักในสิ่งที่ทำ ค. ความตั้งใจในการทำงาน ง. การมีความเพียรพยายามในสิ่งที่ทำ			
จับใจความสำคัญ	15. ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คือ ก. เราควรมีความรักต่องานที่ทำ ข. เราควรขยันทำงานมากขึ้น ค. เราควรทำงานด้วยตนเอง ง. เราควรทำงานให้สำเร็จ			
อ่านตีความ	16. ข้อความนี้จะเป็นประโยชน์กับใครมากที่สุด ก. ครู ข. นักเรียน ค. พนักงานบริษัท ง. นักท่องเที่ยว			
อ่านสรุปความ	จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-21 เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน เพื่อนมีอยู่ 2 ประเภท หนึ่ง คือ เพื่อนตายที่จะคอยเป็นกำลังใจให้เมื่อเราท้อแท้หมด หวัง ยินดีเมื่อเรามีความสุข และไม่ทอดทิ้งเมื่อเราเกิดปัญหา สอง คือ เพื่อนกิน จะอยู่กับเราเฉพาะเวลาที่เรามีความสุขเท่านั้น และจะจากเราไปเมื่อเราประสบปัญหา เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว เด็ก ๆ จะเลือกคบเพื่อนแบบไหน 17. จุดประสงค์หลักของผู้แต่งเรื่องนี่คืออะไร ก. สอนใจ ข. คำหึง ค. ชักชวน ง. แสดงความคิดเห็น			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านตีความ คำและกลุ่มคำ	18. "เพื่อนกิน" หมายความว่าอย่างไร ก. เพื่อนที่กินอยู่กับเรา ข. เพื่อนที่อยู่กับเราเมื่อเรามีความทุกข์ ค. เพื่อนที่อยู่กับเราเมื่อเรามีความสุข ง. เพื่อนที่จากไปเมื่อเรามีปัญหา			
อ่านจับใจความ	19. ใจความสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร ก. การเลือกคบเพื่อนให้ถูก ข. ความหมายของคำว่า "เพื่อน" ค. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ง. เพื่อนกินและเพื่อนตาย			
อ่านขยายความ	20. ส่วนใดสอดคล้องกับความสำคัญของเรื่อง ก. น้ำลดตอผุด ข. คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ ค. กินบนเรือน ชีรคบนหลังคา ง. เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก			
การอ่านสรุป ความ	21. นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร ก. เพื่อนสนิท ข. เพื่อนของฉัน ค. เพื่อนแท้....ไม่ทิ้งกัน ง. เพื่อนรักของฉัน			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านขยายความ	22. ถ้าเด็กชายชอบลงสนามแข่งขันด้วยผลการแข่งขันจะเป็นอย่างไร ก. ทีมของเด็กชายชอบชนะแน่นอน ข. อย่างน้อยก็เสมอกัน ค. ไม่มีใครตอบได้ว่าผลเป็นอย่างไร ง. การแข่งขันจะสนุกขึ้นอีกมาก			
อ่านแปลความ	23. การไม่ลงแข่งขันของเด็กชายชอบแสดงว่าเขาเป็นคนอย่างไร ก. เห็นแก่ได้ เห็นแก่ตัว ข. สงสารกลัวผู้อื่นแพ้ ค. ให้โอกาสคนอื่นแข่งขันบ้าง ง. รู้จักหน้าที่ของตน			
อ่านตีความ	24. เมื่อคำนึงถึงความรับผิดชอบ เด็กชายชอบเป็นคนอย่างไร ก. ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ข. ไม่รับผิดชอบต่อตนเองและหมู่คณะ ค. ไม่มีรางวัลจึงใจเลยไม่ลงแข่งขัน ง. เพราะมีหน้าที่อื่นทำอยู่แล้ว			
อ่านแปลความ	25. เพราะเหตุใดครูและเพื่อนๆ จึงไม่พอใจในการแข่งขันครั้งนี้ ก. เด็กชายชอบไม่ลงแข่งขัน ข. ทีมฟุตบอลของโรงเรียนแพ้ ค. ลูกทีมคู่ต่อสู้คู่แค้น ง. ไม่มีรางวัลเป็นเครื่องจูงใจ			
อ่านขยายความ	26. ถ้านักเรียนเป็นครูของเด็กชายชอบ นักเรียนจะทำอย่างไร ก. บอกให้รู้ว่าเขาผิด ข. บอกว่าเขาทำถูกแล้ว ค. บอกให้รู้ว่าหน้าที่ความรับผิดชอบคืออะไร ง. ไม่เป็นไรแพ้ชนะเป็นเรื่องธรรมดา			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านแปลความ	จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ27-29 นักเตะลูกหนังทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดรวมพลังไม่ยั้งหัวเกือบ บุกกระหน่ำถล่มทีมอาร์เซนอลตัวเก็งอย่างดุเดือดกระจุย 4 -0 โดยแบ่งช่วงเวลายิงประตูครึ่งเวลาละ 2 ประตูในการแข่งขัน ฟุตบอลชิงถ้วยเอฟเอคัพของอังกฤษ 27. ในข้อความนี้เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย ก. ชัยชนะ ข. การชิงชัย ค. ความดุเดือด ง. ความประทับใจ			
อ่านสรุปความ	28. ชัยชนะครั้งนี้เป็นชัยชนะแบบใด ก. ชนะอย่างดุเดือด ข. ชนะอย่างหวุดหวิด ค. ชนะอย่างยอดเยี่ยม ง. ชนะอย่างภาคภูมิใจ			
อ่านขยายความ	29. ถ้าเล่นกันต่อไปอีกจะเป็นอย่างไร ก. จะมีคนดูมากขึ้น ข. จะเล่นกันดุเดือดมากขึ้น ค. ทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดชนะมากขึ้น ง. ยังสรุปแน่นอนไม่ได้			
	จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ30-33 วินัยบอกเพื่อนๆ ว่าหนังสือช่วยให้เขามีความรู้ เจตียวดฉลาดและนำความรู้ไปแก้ปัญหาต่างๆได้ ใครก็ตามที่มี นิสัยรักการอ่านย่อมเป็นคนฉลาด มีความรอบรู้และรู้จัก แก้ปัญหาต่างๆได้			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านตีความ	30. จากข้อความนี้ใครเป็นผู้ฉลาด ก. วินัย ข. เพื่อนๆ ค. ผู้มีปัญหา ง. ผู้มีนิสัยรักการอ่าน			
จับใจความสำคัญ	31. วินัยได้รับความรู้จากสิ่งใด ก. หนังสือ ข. ความรอบรู้ ค. ประสบการณ์ ง. ความเฉลียวฉลาด			
จับใจความสำคัญ	จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม 32-34 การลอยกระทงเป็นการทำกระทงแต่งดอกไม้รูปเทียน เพื่อลอยในวันเพ็ญเดือน 12 เป็นประเพณีที่เริ่มมีมาแต่กรุง สุโขทัยเป็นราชธานีถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ประเพณีต่างๆของไทย เราจะมีความสัมพันธ์กัน เมื่อมีการลอยกระทงก็ต้องมีการแข่ง เรือ มีการแห่พระพุทธรูปประจำปี และอื่นๆ อีกมาก ประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ เราควรอนุรักษ์ไว้อย่าให้สูญหาย 32. การลอยกระทงนิยมทำกันในเดือนใด ก. วันเพ็ญเดือน 6 ข. วันเพ็ญเดือน 7 ค. วันเพ็ญเดือน 10 ง. วันเพ็ญเดือน 12			
อ่านแปลความ	33. ประเพณีใดไม่นิยมจัดในวันลอยกระทง ก. ส่งบัตรอวยพร ข. แข่งเรือ ค. ประกวดสาวงาม ง. ลอยกระทง			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านสรุปความ	34. ข้อใดเป็นการปฏิบัติได้ถูกต้องขณะลอยกระทง ก. แอ้งกันลอยกระทง ข. ลงน้ำลอยกระทง ค. นั่งเรือไปลอยกระทง ง. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง			
อ่านตีความ	อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 35- 36 นกกางนวลบินไปไกลลิบลิบ ขอบฟ้าขลิบทองงามเป็นความหมาย ว่าชีวิตถ้าอดทนฝึกฝนกาย ในนั้นปลายย่อมเรืองรองดังทองงาม 35. บทร้อยกรองนี้มีความหมายว่าอย่างไร ก. ชีวิตกับการอดทน ข. ชีวิตรุ่งเรืองเหมือนทอง ค. ชีวิตเปรียบเช่นนกกางนวล ง. ชีวิตจะรุ่งเรืองต้องอดทน			
อ่านแปลความ	36. บทร้อยกรองนี้ตรงกับคุณธรรมข้อใด ก. ความอดทน ข. ความรุ่งเรือง ค. ความเฉื่อยชา ง. ความทุกข์			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านสรุปความ	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 37-40</p> <p>ชายหนุ่มสองคน เบนและทอมเป็นเพื่อนรักกัน ต่างมีความใฝ่ฝันจะเป็น นักเขียน แต่ยากจนด้วยกันทั้งคู่ ทอมจึงออกความคิดว่า จะทำงานทุกอย่างเพื่อหาเงินส่งเสียให้เบนได้เข้าเรียนในสถาบันศิลปะแห่งหนึ่งก่อน เบนจึงได้เข้าเรียนแล้วสัญญาว่าเมื่อศึกษาจบจะหาเงินช่วยให้ทอมที่ให้โอกาสตนก่อนเข้าเรียนบ้าง</p> <p>ทอมทำงานรับจ้างทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นงานในโรงงานก่อสร้าง แบกหาม เพื่อหาเงินส่งให้เบนได้รำเรียน</p> <p>เวลาผ่านไปนานหลายปี เมื่อเบนเรียนศิลปะจบแล้ว สร้างผลงานศิลปะจนมีชื่อเสียง จึงบอกทอมว่าไปเข้าเรียนเถิดเขาจะส่งเสียค่าใช้จ่าย แต่ขณะนั้นทอมผู้คร่ำคร่าทำงานหนัก มือแข็งเกร็งกระด้าง ไม่สามารถฝึกศิลปะได้ดังที่มุ่งหวังก็หมดอาลัย เบนจึงสลักรูปมือคร่ำคร่าร่างงานของทอมไว้เป็นเครื่องระลึกถึงความเสียสละ เป็นรูปสองมือพนมและประดับไว้หน้าโบสถ์ในเมืองที่เขาอยู่</p> <p>37. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คืออะไร</p> <p>ก. ทอมและเบนเป็นเพื่อนที่รักกันมาก</p> <p>ข. เบนสร้างผลงานศิลปะจนมีชื่อเสียง</p> <p>ค. ทอมให้โอกาสเพื่อนเรียนศิลปะก่อน</p> <p>ง. ทอมเสียสละในการเรียนเพื่อทำงานส่งเบนเรียนศิลปะจนสำเร็จ</p>			

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	แบบทดสอบ	คะแนน		
		1	0	-1
อ่านแปลความ	38. จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่องนี้คือ ก. ต้องการให้ผู้อ่านขยันและตั้งใจเรียนหนังสือ ข. ต้องการให้ผู้อ่านทราบว่าความรักที่แท้จริงนั้นเป็นอย่างไร ค. ต้องการให้ผู้อ่านนำพฤติกรรมของตัวละครไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ง. ต้องการให้ผู้อ่านทราบว่าความรักและความเสียสละของเพื่อนแท้นั้นเป็นอย่างไร			
อ่านสรุปความ	39. ทอมเป็นคนที่มึลักษณะนิสัยอย่างไร ก. มีความจริงใจ ข. มีน้ำใจ ค. รักตนเอง ง. มีความซื่อสัตย์			
อ่านขยายความ	40. ถ้าทอมไม่ยอมเสียสละและไม่ยอมส่งเบนเรียน ชีวิตของเบนจะเป็นอย่างไร ก. ไม่ได้เรียนศิลปตามที่มุ่งหวังไว้ ข. เรียนศิลปตามที่มุ่งหวังไว้ ค. หมดอาลัยคายอยากในชีวิต ง. ดกระกำลำบาก			

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ
แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
ของ
นางราณี ศรีโมรา

คำชี้แจง

1. กรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ต่อไปนี้
2. เขียน \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น
3. เกณฑ์ในการพิจารณาแบบทดสอบ
 - 1 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
 - 1 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อคำถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
 - 0 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามไม่ได้วัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ข้อความ	คะแนน		
	1	0	-1
1. วิชาภาษาไทยช่วยให้เรียนวิชาอื่นๆได้เข้าใจง่ายขึ้น			
2. การเข้าร่วมกิจกรรมในวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องน่าเบื่อ			
3. เมื่อนักเรียนขาดเรียน จะติดตามบทเรียนและการบ้านจากเพื่อนสนิทและครูผู้สอน			
4. จากการเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เป็นคนฉลาดรอบรู้และทันเหตุการณ์			
5. นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการทำกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย			
6. การทำงานในวิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด			
7. เรียนวิชาภาษาไทยแล้วสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้			
8. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เป็นคนขี้อาย			
9. เรียนวิชาภาษาไทยแล้วทำให้สุขภาพจิตแยกลง			
10. นักเรียนชอบเข้าร่วมทำกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยที่ครูนำมาสอน			
11. นักเรียนชอบชวนเพื่อนคุยในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย			
12. นักเรียนรู้สึกเบื่อเมื่อทำงานในวิชาภาษาไทย			
13. นักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยเมื่อถูกบังคับเท่านั้น			
14. กิจกรรมการเรียนภาษาไทยทำให้ขาดความเชื่อมั่นไม่กล้าแสดงออก			
15. เมื่อครูให้ออกไปทำกิจกรรม นักเรียนเลือกที่จะนั่งเฉยๆ			
16. นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการเรียนวิชาภาษาไทย			
17. ในเวลาเรียนวิชาภาษาไทยมีเนื้อหาที่ยากซับซ้อน			
18. ในเวลาเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนจะติดตามเนื้อเรื่องด้วยความสนใจ			
19. เมื่อนักเรียนทำการบ้านวิชาภาษาไทยไม่ได้นักเรียนจะเลิกทำทันที			
20. นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ			

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 9 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1
2	1	1	1	1	1	5	1
3	1	1	1	1	1	5	1
4	1	1	1	1	1	5	1
5	1	1	1	1	1	5	1
6	1	1	1	1	1	5	1
7	1	1	1	1	1	5	1
8	1	1	1	1	1	5	1
9	1	1	1	1	1	5	1
10	1	1	1	1	1	5	1
11	1	1	1	1	1	5	1
12	1	1	1	1	1	5	1
13	1	1	1	1	1	5	1
14	1	1	1	1	1	5	1
15	1	1	1	1	1	5	1
16	1	1	1	1	1	5	1
17	1	1	1	1	1	5	1
18	1	1	1	1	1	5	1
19	1	1	1	1	1	5	1
20	1	1	1	1	1	5	1
21	1	1	1	1	1	5	1
22	1	1	1	1	1	5	1
23	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	1	1	1	1	1	5	1
25	1	1	1	1	1	5	1
26	1	1	1	1	1	5	1
27	1	1	1	1	1	5	1
28	1	1	1	1	1	5	1
29	1	1	1	1	1	5	1
30	1	1	1	1	1	5	1
31	1	1	1	1	1	5	1
32	1	1	1	1	1	5	1
33	1	1	1	1	1	5	1
34	1	1	1	1	1	5	1
35	1	1	1	1	1	5	1
36	1	1	1	1	1	5	1
37	1	1	1	1	1	5	1
38	1	1	1	1	1	5	1
39	1	1	1	1	1	5	1
40	1	1	1	1	1	5	1

ค่าความเที่ยงตรง 1.00

ตาราง 10 การจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน จำนวน 9 กลุ่ม

ลำดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	ชื่อกลุ่ม
1	ก
2	ข
3	ค
4	ง
5	จ
6	ฉ
7	ช
8	ซ
9	ฅ
10	ฉ
11	ช
12	ซ
13	ฉ
14	จ
15	ง
16	ค
17	ข
18	ก
19	ก
20	ข
21	ค
22	ง
23	จ
24	ฉ
25	ช

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	ชื่อกลุ่ม
26	ช
27	ฉ
28	ฉ
29	ช
30	ช
31	ฉ
32	จ
33	ง
34	ค
35	ช
36	ก

ผลการจัดกลุ่มได้ผลดังนี้

กลุ่ม ก	ได้แก่นักเรียนคนที่	1,18,19,36
กลุ่ม ข	ได้แก่นักเรียนคนที่	2,17,20,25
กลุ่ม ค	ได้แก่นักเรียนคนที่	3,16,21,34
กลุ่ม ง	ได้แก่นักเรียนคนที่	4,15,22,33
กลุ่ม จ	ได้แก่นักเรียนคนที่	5,14,23,32
กลุ่ม ฉ	ได้แก่นักเรียนคนที่	6,13,24,31
กลุ่ม ช	ได้แก่นักเรียนคนที่	7,12,25,30
กลุ่ม ฌ	ได้แก่นักเรียนคนที่	8,11,26,29

ตาราง 11 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

คนที่	คะแนนกลุ่มควบคุมหลังเรียน	คนที่	คะแนนกลุ่มทดลองหลังเรียน
1	23	1	28
2	29	2	28
3	28	3	28
4	25	4	26
5	25	5	29
6	28	6	29
7	25	7	26
8	23	8	23
9	27	9	28
10	30	10	30
11	27	11	32
12	22	12	29
13	24	13	29
14	25	14	27
15	24	15	33
16	30	16	33
17	27	17	27
18	28	18	33
19	24	19	28
20	21	20	28
21	25	21	25
22	21	22	27
23	20	23	23
24	25	24	27

ตาราง 11 (ต่อ)

คนที่	คะแนนกลุ่มควบคุมหลังเรียน	คนที่	คะแนนกลุ่มทดลองหลังเรียน
25	29	25	32
26	14	26	26
27	25	27	30
28	20	28	23
29	26	29	28
30	25	30	28
31	24	31	30
32	25	32	28
33	24	33	31
34	23	34	25
35	28	35	28
36	23	36	27
$\sum x$	892	$\sum x$	1012
\bar{x}	24.77	\bar{x}	28.11

ตาราง 12 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.42	0.48
2	0.40	0.46
3	0.66	0.46
4	0.32	0.41
5	0.52	0.58
6	0.44	0.30
7	0.21	0.57
8	0.23	0.35
9	0.48	0.52
10	0.41	0.41
11	0.38	0.42
12	0.27	0.32
13	0.46	0.55
14	0.54	0.55
15	0.48	0.37
16	0.64	0.47
17	0.26	0.41
18	0.36	0.39
19	0.35	0.20
20	0.40	0.46
21	0.26	0.41
22	0.58	0.20
23	0.30	0.38
24	0.57	0.27
25	0.50	0.40
26	0.52	0.37
27	0.27	0.32

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
28	0.73	0.55
29	0.69	0.29
30	0.54	0.34
31	0.35	0.20
32	0.25	0.52
33	0.29	0.34
34	0.31	0.50
35	0.31	0.56
36	0.52	0.22
37	0.38	0.42
38	0.56	0.30
39	0.45	0.28
40	0.50	0.40
	ค่าความเชื่อมั่น	0.75

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.23	11	7.33
2	3.33	12	2.22
3	3.56	13	2.66
4	3.5	14	9.00
5	5.18	15	3.05
6	6.18	16	3.04
7	3.73	17	3.11
8	3.05	18	4.23
9	3.20	19	14.4
10	3.25	20	5.21
ค่าความเชื่อมั่น = 0.80			

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีเอสทีเอดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2548

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่อง ที่อ่าน จึงควรฝึกฝนให้เกิด ความชำนาญและสามารถจับใจความสำคัญจากงานเขียนต่างๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและใจความรองจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญและใจความรอง จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญได้

เนื้อหา

การอ่านจับใจความสำคัญ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องราว ข่าวต่างๆ แล้วให้นักเรียน พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระที่ได้จากการฟัง ครูโยงเข้าสู่ประโยชน์ของการจับใจความ สำคัญของประโยคในข้อความต่างๆ ที่พบ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนและทักษะทางสังคมที่คาดหวังคือทักษะ การฟัง การพูด การช่วยเหลือกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถ ในการแบ่งแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้ กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

ผู้บันทึก ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงานและรายงานผล

ผู้ชี้แนะ ทำหน้าที่ขยายความรู้ เพิ่มเติมความคิด

ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนของสมาชิกให้ทุกคนสามารถอธิบายได้เหมือนกัน

ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอบทเรียน โดยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับส่วนประกอบของย่อหน้าว่ามีอะไรบ้าง แล้วครูอธิบายลักษณะใจความสำคัญและใจความย่อยว่าเป็นอย่างไร
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการอ่านเพื่อความเข้าใจ แล้วช่วยกันสรุปลักษณะใจความสำคัญและใจความรองว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยครูเขียนข้อสรุป บนกระดานดำ
3. ให้นักเรียนในกลุ่มอ่านแผนภูมิข้อความ โดยครูให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการหาประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า
4. ครูซักถามนักเรียนว่า ประโยคใจความสำคัญของข้อความที่อ่านคืออะไร ถ้านักเรียนไม่ทราบครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาประโยคใจความสำคัญนั้น
5. ครูอธิบายสรุปวิธีการหาใจความสำคัญและใจความรอง
6. ให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 2 และ 3 ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง
7. ให้นักเรียนเขียนคำสรุปตามที่เพื่อนๆ บอก ลงในกระดาษคำตอบของกลุ่ม และเตรียมรายงานผลหน้าชั้น
8. นักเรียนสรุปเนื้อหาที่เรียนและบันทึกลงในสมุด

ขั้นสรุป

1. นักเรียนรายงานผลงานทุกกลุ่มพร้อมกับเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นๆ ที่มีคำตอบแตกต่างออกไปรายงานผล
2. นักเรียนสรุปสาระความรู้ โดยครูเฉลยคำตอบในแบบฝึกที่ 1, 2 และ 3
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดผลประเมินผล

1. ประเมินจากการบอกใจความสำคัญและใจความรอง
2. ประเมินจากการตามสาระความรู้ที่ได้เรียนไปแล้ว
3. นักเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบสังเกตที่ครูจัดให้ในแฟ้มงาน พร้อมทั้งสรุปผลการทำงานกลุ่มและการปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป

ขั้นสร้างความประทับใจ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่มและระดับบุคคล
2. ครูกล่าวชมนักเรียนและนำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์

ติดป้ายนิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมินการทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงานและข้อชี้แนะ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ใบความรู้เรื่องประโยคใจความสำคัญและประโยคใจความย่อย
3. แผนภูมิข้อความ
4. ใบงานที่ 1, 2 และ 3
5. แบบทดสอบย่อย
6. แฟ้มงานของกลุ่ม 8 แฟ้ม

ใบความรู้ หลักการจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลายย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ

ลักษณะใจความสำคัญ

1. ใจความสำคัญจะคลุมข้อความอื่นๆหมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยาย
2. ย่อหน้าหนึ่งๆ จะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว
3. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยค ส่วนมากจะปรากฏอยู่ตอนต้นของข้อความ
4. ใจความสำคัญอาจปรากฏอยู่ตอนกลาง ตอนท้าย หรือทั้งตอนต้นและตอนท้าย

ใจความสำคัญบางครั้งก็ปรากฏเป็นประโยคชัดเจน บางครั้งก็ไม่ปรากฏผู้อ่านต้องสรุปเอาเอง

ประโยคใจความสำคัญและประโยคใจความรองที่ปรากฏอยู่ในส่วนต่างๆของย่อหน้า

รูปแบบที่ 1 ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในสังคมส่วนรวมของมนุษย์ ถ้ามนุษย์ไม่รู้จักใช้สิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดแล้วจะก่อให้เกิดการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติและก่อให้เกิดภาวะมลพิษขึ้น ซึ่งจะเป็นการบ่อนทำลายชีวิตทั้งของมนุษย์ พืชและสัตว์

(คณิต พุทธิรัตน์, สิ่งแวดล้อมของเรา)

รูปแบบที่ 2 ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ท้ายย่อหน้า

บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะนำดอกผลนั้นให้คงงามน่าดูยิ่งขึ้น จึงมีผู้นำผลไม้มาประดิษฐ์ลวดลาย แล้วจัดวางลงในภาชนะให้มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลายนั้นเกิดจากการตัด ผ่า ปอก คว้าน และแกะสลัก ส่วนไม้ดอกนั้นก็นำมาผูกมัดเป็นช่อบ้าง เป็นพวงบ้าง เป็นพู่บ้าง เสียบเป็นพุ่มหรือปักลงในแจกันได้ แสดงว่า ศิลปะกับชีวิตเป็นส่วนที่แยกกันไม่ออก

(สนิท ตั้งทวี, อ่านไทย)

รูปแบบที่ 3 ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

ขณะนี้ไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใดในบ้าน บนรถไฟ รถเมล์ ในห้องทำงาน บนสถานที่ราชการหรือที่ใดก็ตาม ท่านจะต้องใช้สายตา "อ่าน" อยู่ตลอดเวลา ซึ่งแน่ละเราต้องยกเว้นในกรณีที่ท่านตาบอด เพราะท่านย่อมจะอ่านหนังสือในเล่มนี้ไม่ได้แน่ ยกเว้นแต่จะมีใครอ่านให้ท่านฟัง

(สนิท ตั้งทวี, อ่านไทย)

รูปแบบที่ 4 ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า

ศิลปะกับวัฒนธรรมในบ้านเมืองเรามักจะสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ตัวอย่าง บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะนำดอกผลนั้นให้คงงามน่าดูยิ่งขึ้น จึงมีผู้นำผลไม้มาประดิษฐ์ลวดลาย แล้วจัดวางลงในภาชนะให้มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลายนั้นเกิดจากการตัด ผ่า ปอก คว้าน และแกะสลัก ส่วนไม้ดอกนั้นก็นำมาผูกมัดเป็นช่อบ้าง เป็นพวงบ้าง เป็นพู่บ้าง เสียบเป็นพุ่มหรือปักลงในแจกันได้ แสดงว่า ศิลปะกับชีวิตเป็นส่วนที่แยกกันไม่ออก

(สนิท ตั้งทวี, อ่านไทย)

แผนภูมิข้อความ

1. ในการเลือกซื้อไข่ ควรดูขนาดและความสดของไข่ ซึ่งความใหม่ของไข่สังเกตดูได้จากเปลือกไข่ ถ้าไข่มีเปลือกลักษณะเป็นนวลเหมือนแป้งเคลือบอยู่ แสดงว่าเป็นไข่ใหม่ ไข่ถ้าทิ้งไว้นานๆ เปลือกไข่จะเป็นมัน

(ศรีสมร คงพันธุ์. วารสารแม่และเด็ก. ปีที่ 18 ฉบับที่ 277)

2. รสนิยมทางดนตรีก็เหมือนรสนิยมในการรับประทานอาหาร คือ แบบที่เรียกว่า ลางเนื้อชอบลางยา บางบ้านชอบแกงเผ็ดที่เผ็ดจัด บางบ้านเผ็ดน้อยหน้อย บางบ้านชอบให้แกงแก่หวาน และบางบ้านชอบให้แกงแก่เค็ม บางคนชอบเพลงไทย บางคนชอบเพลงแจ๊ส บางคนชอบเพลงโลโก้มีวอลูม และบางคนชอบเพลงซีเรียสมิวสิค เป็นต้น การที่บุคคลชอบเพลงชนิดใดก็อาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์และระดับของการพัฒนาการทางดนตรีของบุคคลนั้น การที่จะบอกว่าเพลงนั้นดี เพลงนี้ไม่ดี เป็นการพูดยากมาก เพราะขึ้นอยู่กับบุคคล

(ประเทือง คล้ายสุบรรณ. เอกสารอัดสำเนา)

ใบงานที่ 1

คำสั่ง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนประโยคที่เป็นใจความสำคัญ และประโยคที่เป็นใจความรอง

1. น้ำหอมนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ ที่ได้จากธรรมชาติ และที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี น้ำหอมจากธรรมชาตินั้นส่วนมากจะได้จากหัวน้ำหอมที่กลั่นจากดอกไม้ โดยมีแอลกอฮอล์เป็นตัวละลายผสมด้วยวัตถุที่ทำให้กลิ่นคงทน ซึ่งมักจะได้จากพืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่มีกลิ่นหอม เช่น เปลือกอบเชย เกสรดอกส้ม เกสรดอกกุหลาบ จัสมีน ไรส

(“น้ำหอม” วารสารหญิงไทย. ฉบับที่ 217)

ใจความสำคัญ

.....

.....

ใจความรอง

.....

.....

.....

.....

2. การจะเป็นหมอนวดนั้นต้องเป็นคนสะอาด มีกิริยามารยาทเรียบร้อย หมอนวดจึงต้องล้างมือล้างเท้าให้สะอาดแน่นอน ก่อนจะลงมือนวดต้องกำลง กราบคนที่จะนวดด้วย เพราะคนแก่สูงอายุมักจะเมื่อยทั้งจะต้องใช้เท้าเหยียบบ้าง ต้องใช้ทุกส่วนของร่างกาย คือ มือ เท้า เข่า ศอก ต้องออกกำลังกายมาก ต้องนวดถึงศีรษะ ต้องเหยียบหลังอันเป็นที่สูง จึงต้องมีการการระขอภัยเสียก่อน

(ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ฯ. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก)

ใจความสำคัญ

.....

.....

.....

ใจความรอง

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

1.
2.
2.
3.

ใบงานที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในส่วนต่างๆ ของย่อหน้าต่อไปนี้.

1. คนไม่อ่านหนังสือ คือ คนถอยหลังอยู่ในสังคม เพราะทุกวันนี้โลกเจริญขึ้นอย่างไม่หยุดหย่อน มีเหตุการณ์ใหม่ๆ ปรากฏสืบเนื่องกันอย่างไม่หยุดยั้ง ทุกคนที่หวังความก้าวหน้าจึงต้องตามเรื่องเหล่านี้ ด้วยการอ่านอย่างไม่หยุดยั้ง มิฉะนั้นเขาจะได้ชื่อว่า เป็นผู้ถอยหลัง

(วาสนา ไตรวัฒน์ธงชัย, 2543)

2. ช่วงเวลาที่มนุษย์หลับจะเป็นเวลาที่ระบบป้องกันของร่างกายเสริมสร้างสมรรถภาพและทำงานอย่างเข้มข้น ระบบการแพร่พันธุ์ของเชื้อโรค เยี่ยวยาบาดแผล ซ่อมแซมรอยฉีกขาดเล็กๆ น้อยๆ ในกล้ามเนื้อ ทำลายมะเร็งที่กำลังเป็นต้นนั้น การนอนหลับอย่างเพียงพอจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้คนเรามีสุขภาพดีและมีอายุยืนนาน

(ช. กฤษณา. สตรีสาร. ปีที่ 48 ฉบับที่ 52)

3. เป็นเรื่องปกติไปเสียแล้วที่หน้าร้อนที่ไรจิตใจของคนก็ร้อนรุ่มกระวนกระวาย ยิ่งปี 2541 เงินบาทของไทยยังคงลอยตัวอยู่ จิตใจของคนยิ่งร้อนรุ่มเป็นทวีคูณ การได้สัมผัสน้ำจะช่วยให้จิตใจสงบเย็นลงได้ ไม่ว่าจะ เป็นเพียงการได้ใช้น้ำราดรดบนร่างกายหรือการได้ทอดสายตามองไปในสระน้ำที่ราบเรียบ หรือ การมองตามสายน้ำที่ไหลเรื่อยในแม่น้ำ

(นิตยสารหมอชาวบ้าน. ปีที่ 14 ฉบับที่ 162)

4. การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน โดยเฉพาะนักเรียนต้องถือว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งสำคัญมากกว่างานอื่นๆ เพราะวัยนักเรียนจะต้องแสวงหาความรู้ เพื่อเตรียมสำหรับชีวิตในวัยผู้ใหญ่ การอ่านหนังสือจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้มาก ทำให้สติปัญญาเฉียบแหลม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจได้ถูกต้องได้ ทำให้ชีวิตประสบผลสำเร็จ นอกจากนั้นการอ่านหนังสือยังทำให้นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ถ้านักเรียนต้องการเป็นผู้รอบรู้ก็ต้องเป็นนักอ่าน

(ประเทือง คล้ายสุบรรณ, มปป.)

4. ท่านบอกว่า คนสมบูรณ์คือคนอ่าน เพื่อนของท่านอาจบอกว่า คนสมบูรณ์คือคนร่ำรวย บางคนอาจบอกว่า คนสมบูรณ์คือคนที่ไม่พิการ แต่เบคอน ปรัชญาเมธี ชาวอังกฤษพิจารณาคนผิดไปจากนั้น ท่านว่า คนสมบูรณ์คือคนอ่านหนังสือ การอ่านหนังสือทำให้คนสมบูรณ์

(วาสนา ไตรวัฒน์ธงชัย, 2543)

เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มครบตามขั้นตอนแล้วปฏิบัติดังนี้

1. ให้ผู้ทำหน้าที่บันทึก เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบของกลุ่ม และเตรียมตัวรายงานหน้าชั้น
2. กลุ่มใดไม่ได้รายงานให้ผู้นำกลุ่มนำกระดาษคำตอบส่ง

ชื่อกลุ่ม.....

1.
2.
3.
5.

ใบงานที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญต่อไปนี้แล้วสรุปใจความสำคัญ

1. "ต้นขนุนให้ร่มเงาได้อย่างดี เป็นที่พักพิงของเหล่านกกาและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ช่วยกำบังลมพายุที่พัดโหมกระหน่ำ อีกทั้งรากยังช่วยป้องกันดินไม่ให้พังทลาย ทำให้ดินชุ่มชื้น ต้นขนุนเป็นทั้งแหล่งอาหารและแหล่งให้วัสดุไม่อีกด้วย"

(ศรีลังกา, ต้นไม้กับชีวิต)

- ก. ต้นขนุนนั้นมีประโยชน์หลายอย่าง
- ข. รากของต้นขนุนช่วยป้องกันดินพังทลาย
- ค. ต้นขนุนเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทั้งหลาย
- ง. ต้นขนุนให้ความร่มรื่นและช่วยกำบังพายุ

2. "เมื่อวานนี้ดูข่าวโทรทัศน์ เห็นข่าวนางงามแอนนับแสนตัวมาอาศัยอยู่ที่ตัวเมืองจังหวัดน่าน เกาะเรียงแถวตามเสาไฟฟ้าเต็มไปหมด ยามบินก็แลเห็นเป็นจุดดำๆ เต็มท้องฟ้า ตามข่าวว่ามีนกอพยพมาที่เมืองน่านสามปีเข้านี้แล้ว ปีแรกๆ จำนวนนกก็ยังไม่มากนัก แต่ปีนี้ช่างมากมายเหลือเกิน"

(หิรัญญา อุปถัมภ์, 2541)

- ก. เป็นการกล่าวถึงการเกาะและการบินของนางงามแอน
- ข. เป็นการเสนอข่าวของนางงามแอนที่อพยพไปอาศัยอยู่ที่ตัวเมืองน่าน
- ค. นางงามแอนอพยพมาที่เมืองน่านเป็นปีที่สามแล้ว
- ง. นางงามแอนที่อพยพไปอยู่ตัวเมืองน่านจะมีปริมาณมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ

แบบทดสอบย่อยเรื่องการจับใจความสำคัญ
--

1. ข้อใดคือความหมายของการจับใจความ
 - ก. การหาข้อเท็จจริงของเรื่องที่อ่าน
 - ข. การหารายละเอียดของเรื่องที่อ่าน
 - ค. การจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - ง. การอ่านแบบคร่าวๆ
2. ประโยคใจความสำคัญมีลักษณะอย่างไร
 - ก. เป็นประโยคสนับสนุน
 - ข. เป็นประโยคตัวอย่าง
 - ค. เป็นประโยคที่เป็นแก่นของย่อหน้า
 - ง. เป็นประโยคที่ขยายความให้ชัดเจน
3. “จุมุกของเรามีประโยชน์มาก นอกจากจะมีไว้เพื่อหายใจเข้าและออกแล้ว ยังใช้ดมกลิ่นต่างๆ และยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ใบหน้าของเราดูดีขึ้น”

ข้อใดคือใจความสำคัญ

 - ก. เราควรดูแลรักษาจุมุก
 - ข. จุมุกของเรามีประโยชน์มาก
 - ค. จุมุกมีไว้เพื่อหายใจและดมกลิ่น
 - ง. จุมุกช่วยทำให้ใบหน้าของเราดูดีขึ้น
4. “ดินพอกหางหมู คือ การสะสมงานที่มีอยู่ค้างไว้จนมากมาย ทำให้งานที่รับผิดชอบไม่เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย คนที่ทำงานแบบนี้ คงไม่มีทางประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นแน่” ข้อใดคือใจความสำคัญ
 - ก. ดินพอกหางหมู คือ การสะสมงานที่มีอยู่
 - ข. งานที่รับผิดชอบไม่เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ค. คนที่ทำงานแบบนี้ คงไม่มีทางประสบความสำเร็จในชีวิต
 - ง. คนที่ไม่ทำงานตามกำหนดเวลา ย่อมไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต

5. “การเลือกคบเพื่อนนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะหากเราคบคนดีก็จะส่งผลให้เราประพฤติดีไปด้วย แต่หากเราต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีแต่คนไม่ดี เราก็ควรที่จะหลีกเลี่ยงไม่ประพฤติตามผู้อื่น จนเรากลายเป็นคนไม่ดีไปด้วย”

ข้อใดคือใจความสำคัญ?

- ก. ถ้าเรารู้จักเลือกคบคนดี เราก็จะได้แต่สิ่งที่ดี
- ข. การเลือกคบเพื่อนนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญ
- ค. ถ้าเราต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีแต่คนไม่ดี เราก็ควรที่จะหลีกเลี่ยง
- ง. เราควรจะไม่ประพฤติตามผู้อื่นจนเรากลายเป็นคนไม่ดีไปด้วย

เฉลยใบงานที่ 1

1. **ใจความสำคัญ** น้ำหอมนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ ที่ได้จากธรรมชาติ และ ที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี

ใจความรอง น้ำหอมจากธรรมชาตินั้น ส่วนมากจะได้จากหัวน้ำหอมที่กลั่นจากดอกไม้ โดยมีแอลกอฮอล์เป็นตัวละลายผสมด้วยวัตถุที่ทำให้กลิ่นคงทน ซึ่งมักจะได้จากพืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่มีกลิ่นหอม เช่น เปลือกอบเชย เกสรดอกส้ม เกสรดอกกุหลาบ จัสมีน โรส

2. **ใจความสำคัญ** การจะเป็นหมอนวดนั้นต้องเป็นคนสะอาด มีกิริยามารยาทเรียบร้อย

ใจความรอง หมอนวดจึงต้องล้างมือล้างเท้าให้สะอาดแน่นอน ก่อนจะลงมือนวดต้องกำลงกราบคนที่จะนวดด้วย เพราะคนแก่สูงอายุมักจะเมื่อย ทั้งจะต้องใช้เท้าเหยียบบ้าง ต้องใช้ทุกส่วนของร่างกาย คือ มือ เท้า เข่า ศอก ต้องออกกำลังกายมาก ต้องนวดถึงศีรษะ ต้องเหยียบหลังอันเป็นที่สูง จึงต้องมีการการระวังข้อภัยเสียก่อน

เฉลยใบงานที่ 2

1. ประโยคใจความสำคัญ คือ

คนไม่อ่านหนังสือ คือ คนถอยหลังอยู่ในสังคม

2. ประโยคใจความสำคัญ คือ

การนอนหลับอย่างเพียงพอจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้คนเรามีสุขภาพดีและมีอายุยืนนาน

3. ประโยคใจความสำคัญ คือ

การได้สัมผัสน้ำจะช่วยให้จิตใจสงบเย็นลงได้

4. ประโยคใจความสำคัญ คือ

การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน
นักเรียนต้องการเป็นผู้รอบรู้ก็ต้องเป็นนักอ่าน

5. ประโยคใจความสำคัญ คือ

การอ่านหนังสือทำให้คนสมบูรณ์

เฉลยใบงานที่ 3

1. ก

2. ข

เฉลยแบบทดสอบย่อยเรื่องการจับใจความสำคัญ

1. ก

2. ค

3. ข

4. ง

5. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สำหรับกลุ่มทดลอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 2
เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปีการศึกษา 2548
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การสรุปใจความสำคัญ เป็นการจับใจความสำคัญของเรื่องที่มีย่อหน้าประกอบกันหลายๆ ย่อหน้า ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญแตกต่างกันออกไป

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องสรุปใจความสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพพระภูมิเจ้าที่แล้วสนทนาซักถามนักเรียนว่าเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร ที่บ้านนักเรียนมีหรือไม่ และตั้งอยู่บริเวณใดของบ้าน
2. ครูทบทวนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า แล้วถามนักเรียนว่า ถ้ามีข้อความหลายๆ ย่อหน้าจะทำอย่างไร ร่วมกันอภิปราย
3. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนและทักษะทางสังคมที่คาดหวัง คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการแบ่งแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่างกันดังนี้

ผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้ลุล่วง กระตุ้นเตือนและให้กำลังใจสมาชิก รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

ผู้บันทึก ทำหน้าที่จดบันทึกข้อตกลง สรุปผลการทำงานและรายงานผล

ผู้ชี้แนะ ทำหน้าที่ขยายความรู้ เพิ่มเติมความคิด

ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนของสมาชิกให้ทุกคนสามารถอธิบายได้เหมือนกัน

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนวิธีการจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าและให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การสรุปความจากเรื่องที่อ่าน
2. ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิบทความ เรื่องพระภูมิเจ้าที่ โดยการอ่านในใจคร่าวๆ แล้วซักถามว่าเป็นเรื่องอะไร มีกี่ย่อหน้า จากนั้นให้นักเรียนจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า โดยให้นักเรียนพิจารณาเนื้อความทีละย่อหน้า แล้วหาประโยคใจความสำคัญ
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของนักเรียนเอง จากนั้นให้บันทึกข้อสรุปลงในสมุด
4. ครูให้คำติชมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนสรุป
5. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรกับการสร้างพระภูมิเจ้าที่(ศาลพระภูมิ)ไว้ที่บ้าน
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 1 และ 2 ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มทุกคนบันทึกข้อสรุปลงในสมุดของตนเอง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนรายงานผลงานทุกกลุ่มพร้อมกับเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นๆ ที่มีคำตอบแตกต่างออกไปรายงานผล
2. นักเรียนสรุปสาระความรู้ โดยครูเฉลยคำตอบในแบบฝึกที่ 1 และ 2
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นวัดผลประเมินผล

1. ประเมินจากการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
2. ประเมินจากการสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
3. ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน
4. นักเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่มจากแบบสังเกตที่ครูจัดไว้ในแฟ้มงาน พร้อมทั้งสรุปผลการทำงานกลุ่มและการปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป

ขั้นสร้างความประทับใจ

1. ครูแจ้งผลคะแนนความก้าวหน้าทั้งระดับกลุ่มและระดับบุคคล
2. ครูกล่าวชมนักเรียนและนำผลงานและรายชื่อกลุ่มที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์

ติดป้ายนิเทศ

3. ครูรวบรวมผลการประเมินการทำงานกลุ่ม และกล่าวถึงภาพรวมของการทำงานและข้อชี้แนะ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องการสรุปความจากเรื่องที่ย่าน
2. แผนภูมิบทความเรื่อง พระภูมิเจ้าที่
3. แบบฝึกที่ 1 และ 2
4. แบบทดสอบย่อย
5. แฟ้มงานของกลุ่ม 8 แฟ้ม